

Вимушені переселенці: стан, проблеми, перспективи

(2 – 8 березня 2026 р.)

ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ.....	3
Центральні органи влади.....	3
Місьцеве самоврядування.....	11
ОГЛЯД ПУБЛІКАЦІЙ ЗМІ.....	28
Центральні.....	28
Регіональні.....	69
МІЖНАРОДНІ ТА ВІТЧИЗНЯНІ НЕДЕРЖАВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ.....	79

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

Центр досліджень соціальних комунікацій

Національна юридична бібліотека

**Вимушені переселенці:
стан, проблеми, перспективи
(02-08.03.2026 р.)**

Інформаційно-реферативний бюлетень

(Додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі»)

Ідентифікатор медіа R30-01101)

Заснований у 2022 р. Видається щотижнево

Укладальник ***А. Березельський***

Відповідальна за випуск ***Н. Іванова***

Адреса редакції:

НБУВ, Голосіївський просп., 3, Київ, 03039, Україна

© Національна бібліотека України імені
В. І. Вернадського, 2026

ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ

Центральні органи влади

02.03.2026

Міністерства розвитку громад та територій України

<https://mindev.gov.ua/news/minrozvytku-ta-uvkb-oon-obhovoryly-rozvytok-sotsialnoho-zhytla-ta-realizatsiiu-novoi-zhytlovoi-polityky>

Мінрозвитку та УВКБ ООН обговорили розвиток соціального житла та реалізацію нової житлової політики

У Міністерстві розвитку громад та територій України відбулася робоча зустріч заступниці Міністра Наталії Козловської з Представницею УВКБ ООН в Україні Бернадетт Кастель-Голлінгсворт. У фокусі зустрічі - імплементація норм нового Закону «Про основні засади житлової політики», розвиток соціального (орендного) житла у громадах та координація допомоги УВКБ ООН через Реєстр пошкодженого та знищеного майна.

Після набрання чинності нового Закону Уряд має шість місяців, щоб ухвалити необхідні підзаконні акти. Загалом для повноцінної роботи основного документу про житлову політику необхідно внести зміни до близько 70 нормативно-правових актів. Наразі Міністерство сформувало план реалізації та готує відповідні документи, які визначать, як саме нові норми працюватимуть на практиці.

«Один із ключових напрямів - законодавство про соціальне (орендне) житло. Нам важлива підтримка партнерів не лише як експертів, а й на стратегічному рівні - у формуванні спільного бачення довгострокової трансформації сектору. Паралельно ми працюємо над Державною стратегією житлової політики, яка визначить розвиток галузі на найближчі десять років і стане орієнтиром для держави, громад і міжнародних партнерів щодо реалізації житлових проєктів на місцях», — зазначила Наталія Козловська.

Значну частину розмови під час зустрічі присвятили житлу для внутрішньо переміщених осіб та інших вразливих категорій громадян. Йдеться про поступовий перехід від тимчасових рішень — зокрема місць тимчасового перебування, житла для тимчасового проживання — до повноцінного соціального житла. Такий формат забезпечує стабільні житлові рішення та допомагає людям швидше інтегруватися в громади, а місцевій владі — залучати потрібних фахівців.

«Через систему DREAM зараз оцінюється понад 50 проєктів створення соціального орендного житла. Ми бачимо потенціал співпраці з УВКБ ООН через підтримку пілотних громад у підготовці проєктів, запуску прозорої моделі розподілу житла, інтеграції на місцях принципів захисту прав ВПО та навчанні місцевих команд. Також триває відбір громад для пілотного будівництва такого житла загальною вартістю 400 млн євро, з яких 100 млн — перша фаза», - додала заступниця Міністра.

Бернадетт Кастель-Голлінгсворт наголосила, що житлові рішення залишаються критично важливими як для внутрішньо переміщених осіб, так і для людей, які планують повернутися в Україну з-за кордону.

«Безпека важлива, але рішення про повернення часто залежить саме від наявності житла. Багато ВПО змушені залишатися у місцях тимчасового перебування через відсутність альтернатив. Тому потрібні довгострокові рішення - і для ВПО, і для всіх, хто постраждав від війни», — зазначила Представниця УВКБ ООН в Україні.

Окремо сторони обговорили можливість перетворення житла для тимчасового проживання на соціальне житло. УВКБ ООН уже інвестувало значні ресурси в такі об'єкти в різних регіонах і зацікавлене у розвитку цієї моделі разом з урядом України.

Ще один важливий напрям — компенсації за пошкоджене житло, які надаються через Реєстр пошкодженого та знищеного майна за підтримки Світового банку та державного бюджету. Заявки подаються в електронній формі, громади підтверджують обсяг пошкоджень і визначають суму допомоги, а вся інформація акумулюється в єдиній системі, доступній державним органам і міжнародним партнерам. Водночас гуманітарні програми — зокрема ремонти та інша житлова підтримка — також забезпечують значні обсяги допомоги, але дані про неї не потрапляють до реєстру.

За словами заступниці Міністра, синхронізація державних програм і міжнародної допомоги критично важлива, щоб уникнути подвійного фінансування одним і тим самим домогосподарствам. Українська сторона готова надати партнерам доступ до реєстру для внесення інформації про надану підтримку.

Крім того, дані реєстру є доказовою базою для міжнародного реєстру збитків, тому їхня повнота має принципове значення. Наразі громади часто не мають повної статистики щодо допомоги від міжнародних організацій, що ускладнює оцінку реальних потреб і планування подальших житлових рішень.

03.03.2026

Міністерства розвитку громад та територій України

<https://mindev.gov.ua/news/visim-hromad-proishly-do-nastupnoho-etapu-proiektu-munitsypalnoho-zhytla-dlia-orendy>

Вісім громад пройшли до наступного етапу проєкту муніципального житла для оренди

Вісім громад пройшли перший етап оцінки в рамках експериментального проєкту зі створення муніципального (соціального) житла для оренди. Це Львівська, Житомирська, Полтавська, Миколаївська, Кременчуцька, Бучанська, Обухівська та Дрогобицька громади. Саме вони продовжать участь у відборі з-поміж 25 громад, які подали заявки.

Проект, який координує Міністерство розвитку громад та територій України, передбачає будівництво житла, що залишатиметься у власності громад і здаватиметься в оренду за цінами нижчими за ринкові, що визначено в постанові Уряду №796. Насамперед таке житло зможуть орендувати внутрішньо переміщені особи, ветерани, родини загиблих захисників, а також вчителі, лікарі й працівники критичної інфраструктури.

Пілотну фазу фінансують за підтримки Європейського інвестиційного банку та Європейської комісії. На неї спрямовано 100 млн євро — порівну кредитних і грантових коштів із загального пакета у 400 млн євро виділених на ініціативу. Участь у проекті передбачає також фінансову відповідальність громад, зокрема їхню здатність обслуговувати кредит.

«Формуємо нову модель, за якої громади зможуть будувати житло для тих, хто найбільше цього потребує — внутрішньо переміщених осіб, ветеранів, фахівців, яких важливо втримати на місцях. Йдеться не про тимчасові рішення, а про гідні умови життя на роки. Після пілоту таку систему соціального орендного житла можна буде масштабувати по всій країні. Працюємо системно на всіх рівнях: разом із громадами готуємо і запускаємо конкретні проекти, сьогодні через систему DREAM уже оцінюється понад 50 ініціатив зі створення соціального орендного житла. Паралельно розробляємо законопроект про соціальне орендне житло та співпрацюємо з міжнародними партнерами, щоб закласти стійкі фінансові й правові механізми», — підкреслив Віцепрем'єр-міністр з відновлення України – Міністр розвитку громад та територій України Олексій Кулеба

Оцінку пропозицій від громад проводить спеціальна комісія за участі представників Мінрозвитку, Мінфіну, Агентства відновлення та Команди підтримки реформ при Мінрозвитку. Представники Європейської Комісії і ЄІБ долучені як незалежні спостерігачі. На першому етапі оцінювалися наявність у територіальній громаді земельної ділянки, відповідної соціальної інфраструктури, кількість ВПО, готовності до співфінансування та досвід реалізації інвестиційних проектів.

Наступний крок — презентації концепцій забудови та фінансових моделей реалізації проекту. Вісім громад мають показати конкретні плани: проектні рішення, розташування, доступ до інфраструктури та спроможність реалізувати будівництво. Презентації концепцій та фінансових моделей відбудуться на початку березня. Після цього комісія здійснить виїзди на місця і визначить кілька громад для пілотної реалізації.

Очікується, що в межах проекту нове житло зможуть отримати приблизно близько 2 тисяч родин.

03.03.2026

Міністерства розвитку громад та територій України

<https://mindev.gov.ua/news/ukraina-ta-iaponiia-rozghliadaiut-zapusk-pilotnykh-proiektiv-sotsialnoho-zhytla-u-hromadakh>

Україна та Японія розглядають запуск пілотних проєктів соціального житла у громадах

Міністерство розвитку громад та територій України підготує пропозиції щодо кількох локацій у громадах, які можуть стати стартом пілотних проєктів будівництва соціального житла, та передасть їх японській стороні для оцінки. Про це домовилися під час робочої зустріч в рамках японсько-української платформи JUPITeR, яка відбулася у Мінрозвитку.

З українського боку зустріч провела заступниця Міністра розвитку громад та територій Наталія Козловська. До складу японської делегації увійшли представники Міністерства землі, інфраструктури, транспорту та туризму Японії, Міністерства закордонних справ Японії, Японського агентства міжнародного співробітництва (JICA), Японської асоціації постачальників і виробників збірних будівельних конструкцій (JPC SMA).

Головна тема зустріч - обговорення можливих конкретних проєктів у громадах зі створення фонду соціального житла. Йдеться про запуск перших пілотних об'єктів, які можуть стати початком ширшої співпраці між Україною та Японією у вирішенні житлового питання.

«Нещодавно був прийнятий і підписаний Президентом закон про основні засади житлової політики. Фактично країна отримала законодавчу рамку для формування системи соціального житла. Сьогодні житловий сектор стикається з двома великими викликами: відновлення пошкодженого житла та довгострокові рішення для внутрішньо переміщених осіб. Формування фонду соціального житла може стати таким стабільним рішенням, і саме в цьому напрямі ми бачимо потенціал співпраці з японською стороною», — зазначила Наталія Козловська.

За словами заступниці Міністра, поєднання технологічних можливостей японського бізнесу та підготовчої роботи українських громад, яку координує Мінрозвитку, дозволить у короткі строки створювати нові житлові рішення для внутрішньо переміщених осіб.

Під час зустрічі представники Японської асоціації постачальників і виробників збірних будівельних конструкцій презентували концепції будівництва сучасного модульного житла. Наразі розглядається можливість реалізувати один із таких проєктів у Львові.

Окрему увагу сторони приділили практичним питанням реалізації таких проєктів: можливим обсягам і строкам виробництва модульних будинків, вартості їх спорудження, можливості масштабування будівництва, логістиці доставки та загальним строкам реалізації проєктів.

Також учасники зустрічі обговорили подальші кроки запуску ініціативи. Зокрема, планується врахувати досвід проєктів по відновленню, які Україна вже реалізує разом із французькими партнерами. Йдеться про підготовку техніко-економічного обґрунтування для кожного майданчика — із чітким розподілом ролей сторін, фінансової моделі та економічної ефективності проєктів.

«Практика показує, що будь-який проєкт найкраще рухається після запуску пілоту. Коли є реалізований приклад, легше масштабувати рішення. Ми розглядаємо соціальне та доступне житло не як разову ініціативу, а як системний інвестиційний інструмент, інтегрований у житлову політику та довгострокове відновлення громад», — наголосила Наталія Козловська.

За результатами обговорення сторони домовились вивчити можливість на першому етапі реалізувати кілька невеликих проєктів у різних містах. Це дозволить протестувати модель, показати її ефективність і створити основу для масштабування.

02.03.2026

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України
<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/na-ozdorovlennya-ditey-u-2026-rotsi-derzhava-vydilyla-ponad-740-mln-hryven>

На оздоровлення дітей у 2026 році держава виділила понад 740 млн гривень

Кабінет Міністрів України підтримав постанову Мінсоцполітики щодо оплати оздоровлення та відпочинку дітей у 2026 році.

Йдеться про забезпечення безоплатним оздоровленням та відпочинком дітей, які потребують особливої соціальної уваги та підтримки, а також дітей військовослужбовців ЗСУ, Державної прикордонної служби, НГУ, осіб рядового і начальницького складу ДСНС, поліцейських, внутрішньо переміщених осіб, ветеранів, а також дітей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України.

На оздоровлення дітей у 2026 році держава виділила понад 740 млн гривень. Це дозволить охопити послугами близько 30 тисяч дітей, зокрема 15 тисяч відпочинуть у Міжнародному дитячому центрі «Артек».

«Ми системно підтримуємо дітей, які найбільше постраждали від війни. Наше завдання – дати їм можливість відновитися, відчувати безпеку і підтримку. Держава бере на себе оплату оздоровлення та відпочинку для дітей військових, ветеранів, ВПО та інших родин. Це допоможе відновити їх фізичне та психологічне здоров'я», – зазначив Денис Улютін.

02.03.2026

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України

<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/ilona-havronska:-do-alyansu-diaspory-z-vidnovlennya-ukrayiny-doluchylsya-pershi-uchasnyky-z-10-krayin-svitu>

Ілона Гавронська: До Альянсу діаспори з відновлення України долучилися перші учасники з 10 країн світу

2 березня відбулися установчі збори Альянсу діаспори з відновлення України – глобальної платформи співпраці між українською діаспорою, державою та міжнародними партнерами задля відновлення України.

У зборах, зокрема, взяли участь заступник Міністра соціальної політики, сім'ї та єдності України з питань європейської інтеграції Ілона Гавронська, Спеціальна представниця з питань українців у ЄС Ільва Йоганссон, Спеціальний представник з питань відбудови України Давіде Ла Чечілія, Голова та Президент Світового Конгресу Українців Пол Грод, керівник Офісу України Світового Конгресу Українців Андрій Шевченко, а також заступник Глави місії Міжнародної організації з міграції Деян Кесерович.

Звертаючись до учасників, Ілона Гавронська повідомила, що наразі до Альянсу долучилися 24 члени та 5 партнерів із 10 країн світу – України, США, Канади, Австрії, Швейцарії, Польщі, Іспанії, Словаччини, Німеччини та Румунії.

«Ми щиро вдячні кожному, хто вже долучився до Альянсу. Це сильний старт. Водночас це лише початок, адже ми живемо в реальності, де мільйони українців перебувають за кордоном, мільйони залишаються внутрішньо переміщеними, сотні тисяч уже повернулися. У таких умовах для нас принципово зберегти єдність українців незалежно від країни проживання та завдяки координації поєднати різні досвіди у спільну стратегію розвитку», – зазначила Ілона Гавронська.

Окремо Ілона Гавронська наголосила на синергії між Альянсом та розвитком Мережі єдності. За її словами, Альянс формує стратегічний рівень координації, тоді як Мережа єдності забезпечує практичну реалізацію через Центри та осередки єдності, а також цифрову платформу. Це дає можливість поєднати глобальну експертизу з роботою на місцях.

За результатами установчих зборів учасники погодили бачення місії та ролі Альянсу у відновленні України, обговорили процедури прийому нових членів, формування тематичних робочих груп, а також визначили подальші кроки розвитку платформи.

Довідково

Альянс діаспори з відновлення України був ініційований у 2025 році за результатами консультацій, організованих Міжнародною організацією з міграції (МОМ), за участю понад сорока організацій діаспори з Європи та Північної Америки, та представлений на Конференції з відновлення України

2025 за підтримки урядів Італії та України. Альянс покликаний перетворити глобальну солідарність на скоординовану, конкретну та довгострокову підтримку відновлення України.

07.03.2026

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України

<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/pivtora-mlrd-hrn-subventsiyi:-minsotspolityky-profinansuye-remonty-mtp-ta-kupivlyu-budynkiv-u-selakh-dlya-vpo>

1,5 млрд грн субвенції: Мінсоцполітики профінансує ремонти МТП та купівлю будинків у селах для ВПО

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України виділяє субвенцію у розмірі 1,5 млрд грн на облаштування тимчасового житла або підтриманого проживання та придбання будинків у сільській місцевості для внутрішньо переміщених осіб. Кабінет Міністрів України затвердив Порядок та умови надання субвенції із державного бюджету місцевим бюджетам на зазначені цілі під час засідання 6 березня.

Очікується, що 1 млрд грн буде спрямовано на ремонт, переоблаштування та переобладнання тимчасових місць проживання для ВПО, ще 500 мільйонів – на придбання житла в сільській місцевості. Механізм купівлі житла буде затверджено протягом місяця, після того, як Постанова набере чинності.

Відповідно до Порядку, цього року субвенція буде розділена між обласними бюджетами:

- 70% – пропорційно кількості ВПО у регіоні;
- 30% – пропорційно кількості місць тимчасового або підтриманого проживання для ВПО.

Постанова також передбачає, що за рахунок субвенції можна буде придбати будівельні матеріали та модульні будинки для створення модульних містечок для прифронтових областей. Важливо, що 20% від усіх переобладнаних чи відремонтованих приміщень мають відповідати вимогам доступності для людей з інвалідністю та маломобільних груп населення.

Вісім областей – Дніпропетровська, Запорізька, Луганська, Миколаївська, Сумська, Харківська, Херсонська та Чернігівська, – крім населених пунктів, розташованих на територіях активних бойових дій, можуть отримати субвенцію у розмірі 100% за рахунок коштів держбюджету. В той час як решта регіонів можуть розраховувати на співфінансування — 90% за рахунок коштів держбюджету, 10% за рахунок місцевих бюджетів.

Нагадаємо, минулого року Міністерство розподілило майже 536 млн гривень субвенції, завдяки чому вдалося провести ремонтні роботи у 146 об'єктах.

05.03.2026

Міністерство Фінансів України

https://mof.gov.ua/uk/news/sergii_marchenko_discussed_new_projects_to_support_ukrainians_with_ceb_governor_carlo_monticelli_in_paris-5623

Сергій Марченко у Парижі обговорив з головою Банку розвитку Ради Європи Карло Монтічеллі нові проєкти для підтримки українців

У Парижі відбулася зустріч Міністра фінансів України Сергія Марченка з Головою Банку розвитку Ради Європи (СЕВ) Карло Монтічеллі. Сторони обговорили реалізацію спільних проєктів, спрямованих на підтримку громадян України, які постраждали від повномасштабної агресії росії проти України, а також перспективи подальшого розширення співпраці.

Сторони відзначили успішну реалізацію угод, підписаних минулого року на загальну суму 350 млн євро. Вони спрямовані на забезпечення українців житлом та підтримку внутрішньо переміщених осіб.

Наразі портфель спільних проєктів СЕВ в Україні складається з чотирьох активних проєктів на загальну суму 550 млн євро, з яких 458 млн євро вже надійшли Україні.

Реалізація спільних проєктів

Одним із ключових напрямів співпраці є проєкт HOME: Compensation for Destroyed Residential Properties із загальним фінансуванням 200 млн євро. У межах цієї ініціативи громадяни, чиє житло було знищене внаслідок російської агресії, отримують компенсації через житлові сертифікати для придбання нового житла. Станом на сьогодні використано всі 200 млн євро, передбачені угодою.

Ще один важливий проєкт – Support for Internally Displaced Persons, який передбачає 200 млн євро на виплату допомоги на проживання внутрішньо переміщеним особам. Кошти спрямовані на забезпечення базових потреб ВПО, зокрема житла, харчування та медичної допомоги. У вересні 2025 року було залучено 100 млн євро, а решту коштів, ще 100 млн євро, у листопаді 2025 року.

У межах проєкту Housing for Internally Displaced Persons in Ukraine передбачено 50 млн євро для пільгового довготермінового кредитування ВПО з метою придбання житла. У жовтні 2025 року Україна отримала перший транш у розмірі 25 млн євро, який спрямовано на іпотечне кредитування внутрішньо переміщених осіб.

Також реалізується проєкт Світового банку HEAL Ukraine із фінансуванням 100 млн євро, спрямований на відновлення доступу до медичних послуг, розвиток реабілітації та психічного здоров'я, модернізацію лікарень і посилення первинної медичної допомоги. Станом на сьогодні вже залучено 33,67 млн євро, а до кінця року Міністерство охорони здоров'я планує залучити ще 20 млн євро.

Під час зустрічі сторони також обговорили подальшу співпрацю, зокрема продовження фінансування житлової програми HOME (HOME III).

Крім того, розглядається низка інших ініціатив, серед яких:

- проєкт підтримки мікропідприємств;
- програма компенсації втраченого житла для ВПО з тимчасово окупованих територій;
- пільгове іпотечне кредитування ветеранів для придбання житла;
- додаткове фінансування програм підтримки внутрішньо переміщених осіб.

Місцеве самоврядування

04.03.2026

Дніпровська міська рада

<https://dniprorada.gov.ua/uk/articles/item/80414/departament-it-miskradi-rozrobiv-ta-vprovadiv-informacijnu-sistemu-roboti-z-vpo-ponad-200-tis-vimushenih-pereselenciv-u-dnipri-otrimuyut-bilsh-shvidku-ta-vporyadkovanu-pidtrimku#gsc.tab=0>

Департамент ІТ міськради розробив та впровадив інформаційну систему роботи з ВПО: понад 200 тис. вимушених переселенців у Дніпрі отримують більш швидко та впорядковану підтримку

Реєстр внутрішньо переміщених осіб — це інструмент, який працює насамперед в інтересах людей, які дійсно потребують підтримки. Система дозволяє фіксувати актуальні дані, оперативно оновлювати інформацію та уникати дублювання звернень. Це дає можливість враховувати індивідуальні потреби внутрішньо переміщених осіб та забезпечувати необхідною підтримкою без зайвих процедурних складнощів.

Для ВПО це означає:

- скорочення часу реєстрації заяв;
- прозорість процесів отримання підтримки;
- кращу координацію між службами;
- можливість швидше отримати соціальні, гуманітарні та інші види допомоги.

Реєстр став важливим інструментом інтеграції ВПО у громаду міста, за допомогою якого у людей є реальний доступ до сервісів. Розроблена департаментом ІТ система — це приклад того, як цифрові рішення безпосередньо покращують життя внутрішньо переміщених осіб та допомагають їм адаптуватися до життя у нових умовах.

03.03.2026

Кіровоградська обласна військова адміністрація

<https://oda.kr-admin.gov.ua/news/kirovogradschina-prodovzhue-prijmati-pereselentsiv-z-prifrontovih-teritorij-povidomiv-na-svoij-storintsi-u-facebook-nachalnik-kirovogradskoi-ova-andrij-rajkovich>

"Кіровоградщина продовжує приймати переселенців з прифронтових територій"-повідомив на своїй сторінці у Facebook начальник Кіровоградської ОВА Андрій Райкович

"В тому числі зараз активно допомагаємо тим, кому найважче – маломобільним особам. Лише з початку цього року прихистили понад пів сотні людей, які потребують спеціального догляду. Їх розміщуємо здебільшого в лікарнях області, де медперсонал забезпечує цілодобову підтримку", - зазначив очільник обласної адміністрації.

Всього з початку 2026-го в громади області перемістилося понад 1800 внутрішньо переміщених осіб, з них – понад 420 дітей.

04.03.2026

Житомирська обласна державна адміністрація

<https://oda.zht.gov.ua/news/viktor-gradivskyj-prodovzhuyemo-robotu-nad-pokrashennyam-umov-prozhyvannya-vpo-na-zhytomyrshhyni/>

Віктор Градівський: продовжуємо роботу над покращенням умов проживання ВПО на Житомирщині

03 березня Віктор Градівський провів робочу нараду щодо надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам для тимчасового проживання ВПО.

Питання забезпечення житлом внутрішньо переміщених осіб є одним із найважливіших викликів, що постали перед Україною в умовах повномасштабної війни. Тисячі родин втратили свої домівки або були змушені покинути їх через бойові дії. Саме тому механізм використання субвенції на ремонт житла для ВПО є надзвичайно важливим інструментом державної підтримки.

Так, під час наради учасники обговорили проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на формування фондів житла для тимчасового проживання або підтриманого проживання евакуйованих та внутрішньо переміщених осіб і заходів щодо забезпечення їх житлом у сільській місцевості».

Така субвенція – це цільові кошти, які держава спрямовує місцевим громадам для відновлення або ремонту житлових приміщень, що можуть бути надані внутрішньо переміщеним особам для тимчасового чи постійного

проживання. Йдеться як про ремонт комунального житла, так і про відновлення об'єктів, які можуть бути переобладнані під житлові приміщення.

Основними завданнями використання субвенції є:

- відновлення пошкоджених житлових об'єктів;
- приведення житла у безпечний та придатний для проживання стан;
- забезпечення прозорості та цільового використання бюджетних коштів;
- скорочення черг на отримання житла для ВПО.

Тому, громадам необхідно привести проектно-кошторисну документацію за цінами 2026 року та бути готовим до подачі документів.

За попередніми даними на Житомирщині у 8 територіальних громад наявні відповідні приміщення для ремонту або реконструкції (Овруцька, Брусилівська, Семенівська, Курненська, Малинська, Райгородоцька, Радомишльська, Харитонівська громади).

Робота у над відповідною документацією триває, водночас у області розглядаються всі можливості аби надати комфортне житло для ВПО.

06.03.2026

Житомирська обласна державна адміністрація

<https://oda.zht.gov.ua/news/v-zakladah-ohorony-zdorov-ya-oblasti-pratsevlashtovano-155-vpo/>

В закладах охорони здоров'я області працевлаштовано 155 ВПО

Через повномасштабну збройну агресію росії проти України, тисячі людей були змушені залишити свої домівки та переїхати до безпечніших регіонів. Серед них і медичні працівники, які продовжують працювати за фахом та підсилювати систему охорони здоров'я в громадах.

У медичних закладах області працює 155 осіб із числа внутрішньо переміщених, це 56 лікарів, 37 молодших спеціалістів з медичною освітою, 62 – на інших посадах.

Медики ВПО мають право на загальні пільги для переселенців (виплати, житло) та спеціальні медичні гарантії. Це включає безкоштовну меддопомогу та ліки за програмою реімбурсації без декларації, участь у програмах пільгового іпотечного кредитування, наприклад, «Оселя», а також право на 100% знижку на комунальні послуги для сільських медиків.

Можливість працювати в будь-якому медичному закладі за місцем фактичного перебування, навіть без переоформлення документів, що підтверджують кваліфікацію, у разі їх втрати.

Наразі на території Житомирської області зареєстровано 72,9 тис. ВПО, з них 16,4 тис. дітей, 4,1 тис. осіб з інвалідністю, 31,1 тис. працездатних осіб, 15,1 тис. пенсіонерів, 107 багатодітних родин.

02.03.2026

Вінницька міська рада

<https://vnr.gov.ua/u-vinnytsi-na-cherhovomu-zasidanni-komisii-z-pytan-nadannia-vaucheriv-na-zhytlo-vid-derzhavy-rozhlianuly-shche-13-zaiav>

У Вінниці на черговому засіданні комісії з питань надання ваучерів на житло від держави розглянули ще 13 заяв

2 березня відбулося чергове засідання комісії, яка розглядає заяви від претендентів на отримання державного ваучера на суму 2 млн гривень для купівлі житла. Члени комісії розглянули ще 13 заяв.

Отримати житловий ваучер можуть внутрішньо переміщені особи, які є учасниками бойових дій або людьми з інвалідністю внаслідок війни, мають домівки на окупованих територіях та водночас не володіють іншим житлом на підконтрольній Україні території.

«Заяви від людей, що претендують на отримання житлового ваучера, продовжують надходити через застосунок «Дія». Ми вже розглянули 392 звернення, сьогодні на порядку денному ще 13 заяв. З них 11 отримали схвальну відповідь, дві – відмови через невідповідність умовам постанови. Кожне звернення детально розглядаємо, щоб рішення були обґрунтованими та відповідали вимогам державної програми, а люди могли скористатися допомогою», – зазначила заступниця міського голови Галина Якубович, яка є очільницею комісії.

Рішення про надання допомоги ухвалюють на засіданні виконавчого комітету Вінницької міської ради, а згодом заявники отримують сповіщення про відповідь у застосунку «Дія».

03.03.2026

Волинська обласна державна адміністрація

<https://www.voladm.gov.ua/new/116/>

«Центри життєстійкості мають стати постійною опорою для людей», – очільник Мінсоцполітики Денис Улютін

Під час робочої поїздки на Волинь міністр соціальної політики, сім'ї та єдності України Денис Улютін відвідав Центр життєстійкості «Fox House» у Луцьку – один із пілотних просторів міністерства з психосоціальної підтримки, які сьогодні працюють у громадах.

Центр створювався у відповідь на виклики війни. Як розповіла співзасновниця «Fox House» Олена Базенко, спочатку команда працювала переважно з дітьми, які з початком повномасштабної війни приїжджали на Волинь з інших регіонів. Згодом стало очевидно, що підтримка потрібна і

дорослим – батькам, родинам загиблих, людям із тривалим стресом. Саме так центр поступово розширився і за напрямками роботи, і за простором.

Сьогодні у «Fox House» надають комплексні послуги як для дітей, так і для дорослих, повідомила директорка центру Ольга Шваліковська. Для дітей це, зокрема, нейрофізіологічне обстеження, логопедична та психологічна допомога, корекційні програми, підготовка до школи, заняття для розвитку уваги, мовлення й емоційної стабільності. Для дорослих – психологічні консультації, групи взаємопідтримки, робота з тривожними та депресивними станами, відновлення емоційного ресурсу, підтримка родин, які пережили втрату.

Міністр ознайомився з роботою центру, умовами, в яких надаються послуги, та поспілкувався з командою фахівців. Важливо, що допомогу тут також отримують військовослужбовці та їхні родини, внутрішньо переміщені особи, люди, які пережили втрату або перебувають у складних життєвих обставинах.

З позитивними враженнями від візиту, Денис Улютін відзначив, що Центри життєстійкості показують свою ефективність. Тому Мінсоцполітики розглядає їх, як частину системи соціальної підтримки. Власне, вже у 2026 році Центри життєстійкості з пілотного проєкту набудуть постійного статусу, а для забезпечення їхньої діяльності уряд виділить цільову субвенцію з державного бюджету.

«Ми бачимо і результат, і велику потребу в таких послугах. Тому наше завдання – зробити цей проєкт постійним і розширити його географію, щоб Центри життєстійкості стали постійною опорою для людей», – зазначив Денис Улютін.

03.03.2026

Волинська обласна державна адміністрація

<https://www.voladm.gov.ua/new/volin-shosta-z-oblastey-de-vidbulas-vidkrita-zustrich-vladi-y-vpo/>

Волинь – шоста з областей, де відбулась відкрита зустріч влади й ВПО

2 березня у Луцькому національному технічному університеті відбулась велика зустріч-діалог внутрішньо переміщених осіб з представниками влади. До обговорення долучився міністр соцполітики Денис Улютін, а також т.в.о. начальника Волинська ОВА Роман Романюк, народні депутати України, представники органів соціального захисту та Пенсійного фонду.

Захід в обласному центрі Волині організували представники міжфракційного депутатського об'єднання «ВПО України», які проводять аналогічні зустрічі і в решті областей, де проживають вимушено переселені українці. Тож формат зустрічі офлайн зібрав у стінах ЛНТУ понад сотню переселенців, які нині живуть на Волині. Водночас до прямого включення, як

зауважив модератор та співголова МФО Максим Ткаченко, долучились близько 100 тисяч глядачів онлайн.

Люди напряму ставили питання, які для них є критичними. Це і соціальні виплати, і пенсійне забезпечення, допомога дітям ВПО, підтримка родин із тимчасово окупованих територій та зони активних бойових дій.

Одне з питань стосувалося відновлення виплат у розмірі 3 тисяч гривень для дітей ВПО. Міністр соцполітики Денис Улютін підтвердив, що відповідна постанова перебуває на фінальному етапі погодження. За його словами, для дітей планують скасувати майнові критерії, а нарахування допомоги очікується вже з лютого – після ухвалення рішення урядом, орієнтовно у березні.

Т.в.о. начальника Волинської ОВА Роман Романюк наголосив, що для області принципово важливо не просто чути переселенців, але бути їхнім голосом на державному рівні.

«Переселенці на Волині – це вже частина наших мешканців, наших громад. Тому наше завдання, разом із центральною владою, знаходити реальні рішення, особливо щодо житла, роботи і соціального захисту», – окреслив позицію ОВА Роман Романюк.

06.03.2026

Київська обласна військова адміністрація

<https://koda.gov.ua/mykola-kalashnyk-u-tomashivskij-gromadi-vidkryly-drugu-cherghu-soczialnogo-zhytla-dlya-vnutrishno-peremishhenyh-osib/>

Микола Калашник: У Томашівській громаді відкрили другу чергу соціального житла для внутрішньо переміщених осіб

Другу чергу соціального житла для внутрішньо переміщених осіб відкрили у Томашівській громаді. Про це голова Київської обласної державної адміністрації Микола Калашник повідомив у Facebook.

Йдеться про приміщення, яке переобладнали у сучасний житловий простір для родин, що були змушені залишити свої домівки через війну. Тут облаштовано квартири для сімей, які евакуювалися з Донеччини, зокрема з Дружківки.

Проект вдалося реалізувати завдяки співпраці громади з міжнародними партнерами — за підтримки УВКБ ООН та благодійного фонду «Рокада». Саме завдяки такій співпраці вдалося створити комфортні умови для людей, які пережили втрату дому.

Квартири повністю облаштовані для проживання: зроблено ремонт, встановлено необхідні меблі та побутову техніку. Люди можуть одразу заїжджати і починати новий етап життя.

«Поспілкувався з мешканцями. Більшість із них приїхали до Київщини, рятуючись від постійних обстрілів. У кожного — непроста історія вимушеного переїзду. Але водночас люди говорять про вдячність за підтримку і за

можливість почати все з нуля у безпечнішому місці», — зазначив Микола Калашник.

Він наголосив, що родини не залишаються осторонь життя громади. Люди знаходять роботу, діти ходять до школи, поступово інтегруються в нове середовище. Громада допомагає адаптуватися і підтримує у цей непростий період.

Загалом сьогодні на Київщині проживає понад 238 тисяч внутрішньо переміщених осіб з різних куточків України.

В області функціонують 33 місця тимчасового проживання, у тому числі 17 модульних містечок, де проживає майже 5,8 тисяч людей.

«Паралельно працюємо над створенням постійних рішень для проживання переселенців. Уже реалізовано 7 проєктів реконструкції житла для ВПО — це переобладнані гуртожитки та соціальні приміщення у різних громадах області», — сказав очільник КОДА.

Окремо Київська обласна рада ухвалила програму «Інтеграція внутрішньо переміщених осіб» на 2026–2027 роки, яка передбачає створення 278 житлових приміщень для 775 ВПО шляхом перебудови недіючих будівель.

«Київщина продовжує приймати людей, які змушені залишати свої домівки через російську агресію. Ми працюємо разом із громадами, міжнародними організаціями та благодійними фондами, щоб люди отримували не лише тимчасовий прихисток, а й можливість почати все заново. Наше завдання — підтримати кожну родину, яка шукає безпеки, і зробити все можливе, щоб тут, на Київщині, люди відчували турботу, підтримку та надію на майбутнє», — сказав Микола Калашник.

05.03.2026

Полтавська обласна військова адміністрація

<https://poda.gov.ua/news/256085>

«Пліч-о-пліч: Згуртовані громади»: Полтавська громада підтримує мешканців Іллінівської ТГ

Майже 400 родин з Іллінівської громади, що на Донеччині, через війну змушені були залишити свої домівки. Нині вони мешкають у Полтаві, оточені турботою і піклуванням.

Серед них — родини військових, ветеранів, загиблих захисників, багатодітні сім'ї, люди з інвалідністю та люди старшого віку.

Днями в межах ініціативи «Пліч-о-пліч: згуртовані громади» вони отримали черговий пакет гуманітарної допомоги – продуктові набори. Її надають міжнародні партнери – Global Empowerment Mission та Howard G. Buffett Foundation, а розподіляє Центр підтримки ВПО «МиРазом», який працює для мешканців Краматорського району.

Навіть далеко від дому люди не залишаються без підтримки, бо пліч-о-пліч з ними Україна і увесь світ.

06.03.2026

Полтавська обласна військова адміністрація

<https://poda.gov.ua/news/256208>

Полтавська ОВА координує з партнерами підтримку ВПО

Заступник начальника Полтавської ОВА Максим Калінін провів зустріч із представниками Управління ООН з координації гуманітарних справ (ОСНА), Protection Cluster (СССМ) та благодійної організації «Координаційний гуманітарний центр». Вони зосередилися на питаннях надання допомоги евакуйованому населенню та організації якісного супроводу під час евакуації.

До участі доєдналися директор Департаменту економічного розвитку, торгівлі та залучення інвестицій ПОВА Олена Онупко та начальник відділу з питань соціального захисту внутрішньо переміщених осіб Управління у справах реінтеграції, соціального захисту ветеранів та ВПО Лідія Чайка.

Під час зустрічі обговорили можливі шляхи співпраці щодо організації та облаштування місць короткострокового перебування людей при евакуації.

«З початку збройної агресії рф Полтавщина стала стратегічним логістичним та гуманітарним хабом для внутрішньо переміщених осіб з прифронтових та фронтових територій. Забезпечення належних умов для їх перебування в нашій області під час евакуації – серед пріоритетів роботи обласної військової адміністрації», – наголосив Максим Калінін.

Сторони досягли домовленостей щодо надання гуманітарної допомоги для вже облаштованих місць тимчасового проживання в Полтавській області та медичним закладам, де проходять лікування внутрішньо переміщені особи.

03.03.2026

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/dlia-pereselentsiv-z-donetskoi-oblasti-stvoreno-whatsapp-hrupu-pfu-donechchynu-pidtrymka-vpo>

Для переселенців створено WhatsApp-групу «ПФУ Донеччини – підтримка ВПО»

Головне управління Пенсійного фонду України в Донецькій області повідомляє, що з метою підтримки переселенців з Донеччини та забезпечення оперативного вирішення актуальних питань у WhatsApp створили інформаційну групу «ПФУ Донеччини – підтримка ВПО».

Група призначена для одержувачів пенсійних, страхових виплат та інших державних соціальних допомог, які перебувають на обліку в Головному управлінні ПФУ в Донецькій області

У спільноті можна отримати:

- актуальні роз'яснення з питань пенсійних, страхових та інших державних соціальних виплат;
- інформацію щодо порядку призначення, поновлення, перерахунку та виплати усіх видів державних допомог, що належать до компетенції Головного управління;
- практичну допомогу та консультаційний супровід фахівців Головного управління.

Посилання для приєднання до групи:
<https://chat.whatsapp.com/DJIA4o4drEKJQu67GuUJSB>

04.03.2026

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/fakhivtsi-donetskoj-oblasnoi-sluzhby-zainiatosti-zavitally-do-humanitarnoho-khabu-mykilskoj-hromady-u-kyievi>

Фахівці Донецької обласної служби зайнятості завітали до Гуманітарного хабу Микільської громади у Києві

Гуманітарний простір Микільської громади в Києві давно перестав бути просто пунктом видачі пакунків. Сьогодні це справжня «точка опори» для тих, хто починає все з нуля.

Сьогодні до хабу завітала команда Донецької обласної служби зайнятості разом із директоркою Наталею Адамовою. Говорили про те, що болить найбільше — роботу та професійну реалізацію.

Фахівці служби зайнятості регулярно відвідують простір Микільської громади, щоб бути поруч. Усі послуги та консультації можна отримати у хабі без зайвих поїздок містом та черг.

Пані Наталя поділилася з відвідувачами реальними кейсами для перезапуску кар'єри. Говорили про вакансії з житлом, безоплатне професійне навчання та державні гранти на власну справу - готові інструменти для тих, хто прагне професійного розвитку на новому місці.

Партнерство гуманітарного хабу та служби зайнятості триває. І кожен відвідувач простору може оперативнo дізнатися про можливості працевлаштування, отримати ваучер на навчання чи консультацію щодо розвитку підприємництва.

Для вимушено переміщених людей це не лише місце допомоги, а й платформа для відновлення, навчання та повернення до активного трудового життя.

04.03.2026

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/vadym-filashkin-proviv-rozshyrenu-naradu-donetskoi-oda-shchodo-pidtrymky-meshkansiv-rehionu>

Вадим Філашкін провів розширену нараду Донецької ОДА щодо підтримки мешканців регіону

У центрі уваги — підтримка наших людей, насамперед переселенців і ветеранів, а також стабільна робота комунальних підприємств, установ і закладів як на території області, так і релокованих.

«Звернув особливу увагу на забезпечення всім необхідним релокованих закладів освіти. Важливо, щоб наші діти, які були змушені виїхати, відчували: про них дбають.

Також розглянули питання підтримки дитячих будинків сімейного типу, виплати стипендій талановитим учням Донеччини, розвитку та підтримки обдарованих дітей, а також оптимізації мережі навчальних закладів з урахуванням безпекової ситуації.

Окремі слова вдячності — нашим комунальним працівникам. Завдяки їхній відповідальності та професійності область пройшла опалювальний період і вистояла під час однієї з найважчих зим.

Підтримка людей — наш безумовний пріоритет. Тому продовжуємо працювати для наших людей!» – наголосив Вадим Філашкін.

05.03.2026

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/bakhmutska-hromada-doluchylasia-do-systemy-dream-dlia-realizatsii-proiektiv-pidtrymky-pereselentsiv>

Бахмутська громада долучилася до системи DREAM для реалізації проєктів підтримки переселенців

В умовах вимушеної евакуації мешканців громади Бахмутська міська військова адміністрація продовжує працювати над рішеннями, що допомагають підтримати переселенців, шукає нові інструменти та можливості для забезпечення гідних умов життя бахмутян.

Бахмутська міська громада долучилася до впровадження реформи управління публічними інвестиціями в Україні, яка дозволяє громадам прозоро формувати портфель інвестицій та залучати державних і міжнародних партнерів.

Ключовим інструментом цієї реформи є цифрова система DREAM. Вона об'єднує всі етапи підготовки інвестицій від формування ідеї до реалізації проєкту, забезпечує прозорість і відкритість для державних інституцій та міжнародних партнерів.

Для реалізації реформи на місцевому рівні визначено відповідального фахівця за роботу в системі DREAM, створено місцеву інвестиційну раду та комісію з розподілу публічних інвестицій. Галузеві напрями публічного інвестування закріплено за профільними структурними підрозділами Бахмутської міської ради. Сформовано середньостроковий план пріоритетних публічних інвестицій на 2026–2028 роки, що визначає ключові напрями капітального інвестування та орієнтовну потребу у фінансуванні.

Бахмутською громадою подано до системи DREAM проєкт «Забезпечення житлом мешканців Бахмутської міської територіальної громади (у статусі ВПО) у безпечних регіонах України» з метою залучення додаткових ресурсів.

Пріоритетним напрямом є створення гідних умов життя для бахмутян та подальший розвиток громади. Проєкт успішно пройшов усі етапи відбору, включений до єдиного проєктного портфеля громади та підтверджений у системі DREAM як частина секторального портфеля держави.

07.03.2026

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/na-donechchyni-obhovoryly-aktualni-pytannia-sotsialnoho-zakhystu-ta-zabezpechennia-zhytлом-pereselentsiv>

На Донеччині обговорили актуальні питання соціального захисту та забезпечення житлом переселенців

6 березня відбулася нарада з питань забезпечення реалізації прав і свобод переселенців під головуванням Заступника Керівника Офісу Президента України Ірини Верещук.

Участь у заході взяли заступник голови Донецької облдержадміністрації Олександр Шевченко, голова Ради з питань внутрішньо переміщених осіб при Донецькій облдержадміністрації, а також керівники структурних підрозділів облдержадміністрації.

Під час наради учасники опрацювали результати попередніх робочих зустрічей та обговорили актуальні питання підтримки переселенців, зокрема забезпечення соціальних гарантій і покращення умов їх проживання.

Зокрема, говорили про можливість надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на реконструкцію та переобладнання приміщень державної форми власності для формування фондів житла тимчасового проживання для ВПО.

Також розглянули результати опрацювання пілотного кейсу за участю Донецької облдержадміністрації, Маріупольської міської ради та Міністерства фінансів України щодо виявлення та усунення процедурних бар'єрів у процесі створення таких фондів.

Окрему увагу приділили врегулюванню проблемних питань виплати пенсій громадянам України.

Крім того, учасники опрацювали зміни до нормативно-правових актів щодо компенсації витрат на житлово-комунальні послуги у місцях тимчасового проживання ВПО, удосконалення механізмів забезпечення житлом переселенців та розвитку інструментів пільгового іпотечного кредитування.

Також обговорили питання доступу релокованих закладів охорони здоров'я до пакетів Програми медичних гарантій, перегляду переліку закладів медсестринського догляду та посилення діяльності Рад з питань внутрішньо переміщених осіб.

За результатами наради визначили подальші кроки щодо удосконалення нормативно-правових механізмів підтримки внутрішньо переміщених осіб та посилення міжвідомчої координації у цьому напрямі.

02.03.2026

Чернівецька обласна військова адміністрація

<https://bukoda.gov.ua/news/plich-o-plich-zghurtovani-hromadyhlybotska-terytorialna-hromada-pidpysala-dva-memorandumy-pro-spivpratsiu-z-hromadamy-forpostamy>

Пліч-о-пліч: Згуртовані громади": Глибоцька територіальна громада підписала два меморандуми про співпрацю з громадами-форпостами

Новими партнерами стали Ляшківська сільська громада Дніпропетровської області та Айдарська селищна громада у Луганській області.

Співпраця передбачає гуманітарну допомогу, ремонт і відновлення інфраструктури, передачу техніки та обладнання, організацію культурно-освітніх заходів, медичну й психологічну допомогу, сприяння релокації підприємств, підтримку волонтерів і ветеранів, допомогу дітям та внутрішньо переміщеним особам.

Раніше Глибоцька громада також уклала меморандум із Милівською сільською територіальною громадою Херсонської області. Співпраця вже має конкретні результати: 120 мешканців Милівської громади змогли оздоровитися та відпочити на території Чернівецької області та відновити сили у безпечному та мальовничому краї.

Національний проєкт Пліч-о-пліч: Згуртовані громади – це про підтримку тих, хто цього найбільше потребує, про реальні дії, які допоможуть відновлювати життя громад після війни, будувати довіру між регіонами та об'єднувати українців у спільній справі.

02.03.2026

Івано-Франківська обласна державна адміністрація

<https://www.if.gov.ua/news/liudmyla-sirko-doluchylasia-onlain-dozustrichi-partneriv-iz-vprovadzhennia-proiektu-shchodo-oblashtuvannia-sotsialnoho-zhytla-dlia-vpo>

Людмила Сірко долучилася (онлайн) до зустрічі партнерів із впровадження проєкту щодо облаштування соціального житла для ВПО

Заступниця голови обласної державної адміністрації Людмила Сірко та фахівці департаментів соціальної політики, розвитку громад та територій, дорожнього, житлово-комунального господарства, містобудування та архітектури ОДА долучилися до організаційної наради (онлайн) щодо впровадження проєкту «Оцінка та класифікація вакантних об'єктів нерухомості для інвестування в доступне та стале житло для ВПО та вразливих груп населення в Україні». Захід відбувся за участю керівників і фахівців Міністерства розвитку громад та територій України, а також міжнародної організації Habitat for Humanity в Україні.

Йшлося про спільну партнерську роботу щодо формування бази даних з координатами для відбору відповідних об'єктів щодо облаштування необхідного соціального житла в області, обстеження об'єктів державної, комунальної власності будівель та іншої нерухомості, яка нині не використовується і потенційно може бути переобладнана під житло.

Зауважувалося, що в рамках проєкту буде сформований посібник зведених практичних рекомендацій «Як провести реконструкцію», інструменти для переобладнання порожніх об'єктів нерухомості. Окрему увагу приділили інвестиційним пропозиціям щодо практичних рішень переобладнання цих будівель у соціальне житло.

Додамо, що проєкт «Оцінка та класифікація вакантних об'єктів нерухомості для інвестування в доступне та стале житло для ВПО та вразливих груп населення в Україні» впроваджується за підтримки Міністерства розвитку громад та територій України та міжнародної організації Habitat for Humanity в Україні.

02.03.2026

Івано-Франківська обласна державна адміністрація

<https://www.if.gov.ua/news/svitlana-onyshchuk-vziala-uchast-u-selektornii-naradi-z-pytan-sotsialnoho-zakhystu>

Світлана Онищук взяла участь у селекторній нараді з питань соціального захисту

Голова Івано-Франківської ОВА Світлана Онищук взяла участь у селекторній нараді з питань соціального захисту, яка відбулася під

голозуванням Віктора Микити — заступника керівника Офісу Президента України, за участі міністра соціальної політики Дениса Улютіна.

Під час наради обговорили питання підтримки людей, які потребують особливої уваги, а також розвиток сімейних форм виховання дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування. За словами посадовиці, на Прикарпатті 94% таких дітей виховуються у родинах, тоді як середній показник по Україні становить 92%.

Окрему увагу приділили підтримці внутрішньо переміщених осіб. Як повідомлялося, у 2025 році область надала прихисток понад 150 евакуйованим із Донеччини, а від початку 2026 року — ще 39 людям з Донеччини, Запоріжжя та Дніпропетровщини. Наразі в Івано-Франківській області функціонує близько 50 місць тимчасового проживання на 2 018 ліжко-місць, у яких перебувають близько 1 800 людей.

У лютому 2025 року департамент соціальної політики ОДА уклав меморандум із благодійною організацією БФ «Посмішка ЮА». У межах проєкту «Бути тут» благодійники забезпечили технікою п'ять місць тимчасового проживання в громадах області.

Також серед пріоритетів — працевлаштування людей з інвалідністю, кількість яких зростає через наслідки повномасштабної війни. У 2025 році в області працевлаштували 532 людей з інвалідністю, у січні 2026 року — ще 40. Держава надає фінансову підтримку роботодавцям для створення інклюзивних робочих місць: торік на Прикарпатті облаштовано 159 таких місць, у січні цього року — 9.

06.03.2026

Тернопільська обласна військова адміністрація

<https://oda.te.gov.ua/news/volodymyr-vasylenko-proviv-naradu-shchodo-pryskorennya-zabezpechennya-zhytloom-vpo>

Володимир Василенко провів нараду щодо прискорення забезпечення житлом ВПО

Щоб прискорити надання житла людям, які були змушені залишити свої домівки, у Тернопільській області провели чергову нараду Координаційного центру підтримки цивільного населення під керівництвом заступника начальника ОВА Володимира Василенка.

Основна увага була зосереджена на формуванні житлових фондів соціального призначення та фондів житла для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб. Обговорювали, як вести облік людей, які потребують житла, та пришвидшити процес надання приміщень.

Станом на початок 2026 року в області на обліку для отримання житла з фонду тимчасового проживання перебуває 1505 внутрішньо переміщених осіб (660 сімей). Житлові фонди створені у Тернопільській, Чортківській,

Великогаївській та Коропецькій громадах, де вже забезпечено житлом 155 осіб.

Окремо розглянули реалізацію постанови Кабінету Міністрів №1176 щодо надання допомоги окремим категоріям ВПО, які проживали на тимчасово окупованих територіях. Усі 55 територіальних громад області створили відповідні комісії. Через портал «Дія» подано 416 заяв, з яких 308 опрацьовано, а 297 погоджено на загальну суму 594 млн грн.

Також обговорили перспективні об'єкти для поповнення житлових фондів: 2 об'єкти для фонду соціального житла та 15 об'єктів для тимчасового проживання ВПО.

«Ми розуміємо, наскільки важливим є питання житла для людей, які були змушені залишити свої домівки. Тернопільська обласна військова адміністрація готова надати підтримку, зокрема й у юридичній допомозі, всім, хто цього потребує, щоб люди якнайшвидше могли заїхати у житло та почати новий етап життя», — наголосив Володимир Василенко.

Громадам наголосили на необхідності пришвидшити формування житлових фондів та завершити доступ до Реєстру пошкодженого та знищеного майна для оперативного розгляду заяв ВПО.

06.03.2026

Тернопільська обласна військова адміністрація

<https://oda.te.gov.ua/news/volodymyr-vasylenko-vziav-uchast-v-onlain-naradi-pid-holovuvanniam-iryny-vereshchuk-zastupnyka-kerivnyka-ofisu-prezydenta-ukrainy>

Володимир Василенко взяв участь в онлайн- нараді під головуванням Ірини Верещук, Заступника Керівника Офісу Президента України

В питаннях підтримки внутрішньо переміщених осіб та розвитку соціальної інфраструктури важлива координація на всіх рівнях. Саме цьому була присвячена онлайн- нарада, яку провела Ірина Верещук, Заступник Керівника Офісу Президента України.

Під час наради, у якій взяв участь заступник начальника Тернопільської ОВА Володимир Василенко, обговорили ключові питання:

- фінансування та реконструкцію приміщень для тимчасового проживання ВПО;
- усунення процедурних бар'єрів та забезпечення рівного доступу до субвенцій;
- житлово-комунальні та соціальні послуги для ВПО й зміни у законодавстві щодо житла та розвиток медсестринського догляду, а також доступ до державних медичних гарантій для релокованих закладів охорони здоров'я;
- пільгові іпотечні кредити та страхування ризиків при придбанні житла за грантові та міжнародні програми.

Координація на всіх рівнях, чітке планування та взаємодія з центральними органами влади — ключ до того, щоб ВПО отримували житло та соціальні послуги вчасно і без перешкод.

04.03.2026

Луганська обласна державна адміністрація

<https://lova.gov.ua/oda/press/news/luhanchany-podaly-38-284-zayavy-pro-znyshchenu-nerukhomist-ta-shche-17-635-pro>

Луганчани подали 38 284 заяви про знищену нерухомість та ще 17 635 – про пошкоджену

Наразі жителями області подано 55 919 інформаційних повідомлень про пошкоджене/знищене нерухоме майно.

Зокрема, упродовж лютого надійшло 400 таких повідомлень.

38 284 стосуються зруйнованої нерухомості, 17 635 – пошкодженої.

Серед них 38 125 – квартири, 16 107 – будинки, 1 390 – приміщення, 208 – садові будинки, 59 – дачні будинки, 30 – садиби.

Військовими адміністраціями територіальних громад опрацьовано 50 631 ІП. За останній місяць – 197.

Слід зазначити, що 37 603 ІП прив'язані до об'єктів Державного реєстру майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених військовою агресією російської федерації.

13 028 ІП не підлягають обробці.

Усього до РПЗМ внесено 40 502 об'єкти нерухомого майна, у тому числі 13 008 будівель, 27 396 приміщень та 98 споруд.

07.03.2026

Луганська обласна державна адміністрація

<https://lova.gov.ua/oda/press/news/cherkaskyy-tsentr-bilolutskoyi-hromady-mistse-de-pereselentsi-otrymuuyut-pidtrymku-i>

Черкаський центр Білолуцької громади: місце, де переселенці отримують підтримку і послуги

Черкаси стали прихистком для багатьох луганчан, яких війна змусила покинути рідні домівки. А для вихідців із Білолуцької громади тут працює справжній осередок підтримки – Консультативно-координаційний центр, де щодня фахівці допомагають землякам вирішувати найважливіші питання.

Від соціальних виплат до оформлення документів, від юридичних консультацій до пошуку роботи – усе в одному місці, із індивідуальним підходом до кожного. Про це подбала Білолуцька селищна військова адміністрація

ПОСЛУГИ, ЯКИХ ПОТРЕБУЮТЬ ЛЮДИ

Перелік того, з чим приходять до центру, постійно розширюється. Найчастіше люди звертаються по консультації щодо соціальних виплат, державних програм підтримки та пільг. Допомога в оформленні довідки ВПО, пенсійні питання, працевлаштування, юридичний супровід, інформація про компенсації за зруйноване майно – усе це працює в режимі «єдиного вікна».

Фахівці центру не просто консультують. Вони супроводжують людину від першого звернення до повного вирішення питання, взаємодіючи з державними структурами, соціальними службами, пенсійним фондом.

Бо головне – не просто порадити, а допомогти дійти до результату.

ЦНАП ТА КОНСУЛЬТАЦІЙНА ПІДТРИМКА

Окрема гордість центру – робота відділу ЦНАПу. Попри відсутність стаціонарної інфраструктури на рідній території, мешканці громади мають доступ до всіх необхідних адміністративних сервісів. Минулого року фахівці надали 339 послуг.

Найзатребуванішими виявилися 189 витягів з Реєстру територіальної громади, 118 витягів з Єдиного державного реєстру ветеранів війни, 37 заяв до Реєстру збитків, завданих агресією рф.

Кожна з цих цифр – чиясь історія, чиясь звернення, чий крок до відновлення справедливості.

Окремий напрям роботи – консультаційна підтримка. 459 консультацій минулого року, з яких 146 – для ветеранів війни та членів їхніх родин. Ще 61 консультація стосувалася подання заяв до Реєстру збитків – це важливий крок для майбутнього відшкодування втрат.

Родини військовослужбовців, ветерани, люди похилого віку, особи з інвалідністю – для кожної категорії знайдуться відповіді. Соціальні гарантії, матеріальна допомога, медичні та реабілітаційні послуги, соціально-побутові питання – фахівці центру допомагають вирішити все, що турбує людей.

БІЛЬШЕ НІЖ ПОСЛУГИ: ПРОСТІР ДЛЯ СПІЛКУВАННЯ ТА ПІДТРИМКИ

Центр у Черкасах – це не лише про документи й довідки. Тут регулярно проводять культурні, освітні та просвітницькі заходи. Тематичні зустрічі, лекції, заходи для дітей, культурно-освітні події – усе це працює на підтримку громади, збереження української ідентичності, психоемоційне розвантаження.

Начальник Білолуцької СВА Олександр Козич формулює головне гранично чітко: «Для нас важливо, щоб кожен мешканець, навіть перебуваючи далеко від власної домівки, відчував підтримку та зв'язок із рідною громадою. Ми працюємо над тим, щоб люди могли отримати необхідні консультації, адміністративні послуги, гуманітарну та соціальну допомогу. Попри тимчасову окупацію території громади, ми продовжуємо працювати для наших людей і робимо все можливе, щоб вони не залишалися наодинці зі своїми проблемами».

ОГЛЯД ПУБЛІКАЦІЙ ЗМІ

Центральні

04.03.2026

Інтерфакс-Україна

<https://interfax.com.ua/news/general/1149150.html>

АРМА запропонувало уряду 4 об'єкти нерухомості для розміщення ВПО, у II кв.- 2026р очікує початок заселення

Національне агентство з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів (АРМА), підготувало та подало на розгляд уряду перелік із перших чотирьох арештованих об'єктів для тимчасового розміщення внутрішньо переміщених осіб (ВПО), повідомила т.в.о. голови АРМА Ярослава Максименко.

"Ми підготували перелік арештованих активів, з яких пропонуємо розпочати практичну реалізацію механізму використання майна для потреб ВПО або тимчасового розміщення", - сказала вона в інтерв'ю агентству "Інтерфакс-Україна".

За її словами, до переліку увійшли готелі, відпочинкові комплекси та один будинок у Кіровоградській, Полтавській, Рівненській областях та Одесі. За словами Максименко, фактичне заселення можливе після врегулювання організаційних і фінансових питань та відповідного рішення уряду.

Вона підкреслила, що за оптимістичного сценарію старт процесу очікується у другому кварталі 2026 року.

Т.в.о. голови відомства зазначила, що наразі опрацьовується механізм реалізації з моделлю, за якою частина номерного фонду або площі резервується для соцпотреб, а управління рештою активу здійснюється на комерційній основі через визначеного управителя.

"Важливо запустити перші об'єкти, відпрацювати механізм на практиці, а далі масштабувати модель", - додала вона.

Як повідомлялося з посиланням на прем'єр-міністерку Юлію Свириденко, Кабмін наприкінці грудня 2025 року вирішив передати об'єкти, які перебувають у власності держави та в користуванні держорганів і держкомпаній, а також нерухомість, арештовану АРМА, для розселення внутрішньо переміщених осіб (ВПО).

06.03.2026

Интерфакс-Україна

<https://interfax.com.ua/news/interview/1149747.html>

"Стійкість потребує підтримки": Перше інтерв'ю з новою Представницею УВКБ ООН в Україні Кастель-Голлінгсворт

У своєму першому інтерв'ю після призначення Представницею УВКБ ООН в Україні в жовтні 2025 року Бернадетт Кастель-Голлінгсворт відверто розповіла агентству «Інтерфакс-Україна» про зростаючі гуманітарні наслідки повномасштабної війни. За чотири місяці своєї місії Представниця УВКБ ООН вже здійснила численні поїздки у прифронтові та сильно постраждалі регіони та підтримує контакт з органами влади та ВПО, щоб зрозуміти реальні потреби на місцях.

У розмові підкреслюється тяжкість 2025 року — найсмертоноснішого для цивільного населення України з початку повномасштабного вторгнення — через безперервні атаки на енергетичну інфраструктуру, масштабні відключення електроенергії та зростання евакуацій, особливо людей похилого віку, осіб з інвалідністю та дітей. Кастель-Голлінгсворт детально описує основні зимові зусилля УВКБ ООН, проблеми з фінансуванням, демографічні тенденції серед тих, хто виїжджає, головні перешкоди для повернення українців.

Говорячи про плани на 2026 рік, Кастель-Голлінгсворт окреслює потрібну стратегію УВКБ ООН: підтримка надзвичайного реагування там, де це необхідно, масштабування довгострокових рішень щодо житла та соціальної інфраструктури, а також підтримка дій уряду та реформ.

Ви перебуваєте на посаді в Україні вже чотири місяці. Яке місто ви відвідали першим, коли тільки розпочали свою місію?

Найпершими місцями, куди я поїхала, були Одеса, Миколаїв і Херсон — це була моя перша поїздка. Моя мета полягала в тому, щоб зрозуміти, що ми робимо на місцях. Оскільки ми дійсно працюємо, доповнюючи зусилля уряду, я хотіла почути безпосередньо від місцевої влади — на рівні областей, від громад, від міських голів — як вони бачать ситуацію, чи задоволені вони нашою співпрацею і як наша експертиза може найкраще їм допомогти.

Звісно, я дуже тісно працюю з кількома міністрами та колегами з міністерств разом із усією своєю командою, але я також хотіла побачити реальність на місцях і послухати людей там. Саме тому я досить багато їжджу Україною. Дуже швидко — уже на першому тижні — я виїхала в регіони, продовжую їздити.

Тепер я почала проводити більш сфокусовані поїздки. Наприклад, наприкінці грудня я здійснила поїздку дуже зосереджену на нашій програмі з надання ремонтних матеріалів та ремонтів житла. Я обговорювала з очільником Запорізької ОВА і з низкою голів громад, що з проектів працює найкраще. А коли повертаюся сюди, я можу вести дискусії з Міністерством

розвитку громад та територій або з Міністерством соціальної політики. Ми разом можемо думати про те, що працює найкраще, спираючись також на те, що я дізналася в різних областях.

Загальне питання з самого початку. Яка ваша оцінка поточної ситуації на місцях? Що, на вашу думку, потрібно робити краще чи що погіршилося в гуманітарній сфері?

Ви знаєте, що наші колеги з Моніторингової місії ООН з прав людини в Україні оцінили та повідомили, що в 2025 році зафіксовано більше загиблих і поранених цивільних — більше жертв — ніж у будь-який інший рік з початку повномасштабного вторгнення і з початку війни в 2014 році загалом.

За останні два-три місяці було багато атак на енергетичну інфраструктуру. Я дуже стурбована гуманітарними потребами загалом і евакуаціями, які, здається, справді зростають. Евакуації означають більше переміщення, знову ж таки, вразливих груп населення. Наприклад, сьогодні вранці я чула від своїх колег у Харкові, що серед недавніх евакуйованих більшість — люди похилого віку, люди з інвалідністю та діти, які залишають прифронтові громади — переважно з Донецької, Дніпропетровської та Запорізької областей. Це дуже тривожно.

На мою думку, ситуація погіршується. Вона погіршується, тому що атаки спрямовані на Україну загалом, на самих людей і на те, що їм потрібно для виживання: критичну інфраструктуру, транспорт, енергію, житло.

Водночас, оскільки я багато спілкуюся з владою, я бачу, що є справжнє бажання розпочати зусилля з відновлення. Це, я думаю, дуже важливо. І в 2026 році ми масштабуватимемо нашу роботу над рішеннями.

Але я хочу сказати: я вважаю, що люди в Україні дуже рішучі. Ви не лише стійкі, а й незламні. Проте безперервні атаки беруть своє, особливо з урахуванням зими, яку ми щойно пережили. Нещодавно я мала зустріч з міністром закордонних справ, і він сказав, що це була найхолодніша зима з 1999 року — тобто за 26 років. Я бачу, що це було дуже важко, і це вплинуло на всіх у країні. Мої власні колеги змушені були залишити свої домівки та жити в готелях; інші поїхали на дачі. Одного разу я навіть віддала ключі від своєї квартири сусідці, яку я майже не знаю, коли виїжджала на тиждень, бо в них лопнула водопровідна труба і в квартирі було дуже багато води. Це впливає на всіх, і особливо, звісно, на тих, хто вже переміщений, і на тих, кому потрібна більша допомога, ніж вам чи мені, у повсякденному житті — людей похилого віку, особливо тих, хто живе в багатоповерхівках.

Тож так, ми відстежуємо ситуацію, ми надаємо допомогу там, де можемо, але я стурбована триваючими російськими атаками. І майте на увазі, що загалом понад 10,8 мільйона людей в Україні все ще потребують гуманітарної допомоги.

Отже, чи правильно я розумію, що ви продовжуватимете зимову підтримку для українців? І що вже було зроблено протягом цих жахливих зимових місяців?

На прохання та під координацією Офісу Президента ми надали допомогу близько 195 000 людям у вигляді грошової допомоги спеціально для придбання твердого палива, такого як дрова. Переважно це люди в прифронтових районах, у межах 0–10 кілометрів від лінії фронту — люди, які справді залишаються в селах і поселеннях під постійними обстрілами. Ми робили це, щоб доповнити зусилля уряду. Ми щойно завершили останню грошову виплату кілька тижнів тому, і загалом ми надали безпосередньо, без накладних витрат, 57 мільйонів доларів допомоги цим 195 000 людям.

Надання зимової грошової допомоги тепер завершено, тому що в нас більше немає коштів. Але ми продовжуватимемо працювати над відновленням будинків через наші заходи щодо ремонтів житла. Ми допомагаємо людям з ремонтом даху, вікон і дверей або зовнішнього периметра будинків; ми допомагаємо утеплити будинки чи квартири. За нашими оцінками, люди можуть заощадити близько 25% своїх потреб в енергії завдяки цьому. Я розмовляла з деякими сім'ями в Миколаєві два тижні тому, і вони дуже це цінують. А третя річ, яку ми зробили і яку ми все ще розподіляємо, — це зарядні станції, зокрема для колективних центрів, для офісів Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, для деяких пунктів незламності — всюди, де влада каже нам, що є потреба. Іноді це адміністративні будівлі, центри надання адміністративних послуг (ЦНАП). Отже, я б сказала, що це три основні напрями допомоги цієї зими.

Ви згадали, що грошова допомога завершилася, бо більше немає грошей. Чи можете ви уточнити: ця частина допомоги завершилася лише для зимової підтримки?

Так, саме для зимової підтримки. Ми звернулися з проханням про фінансування на 470 мільйонів доларів на цей рік, 2026-й. Ми вже почали впровадження наших програм, але якби в нас було більше коштів, ми могли б допомогти більшій кількості людей. Ми були змушені закрити програму грошової допомоги цієї зими два тижні тому, тому що, виходячи зі списку отримувачів, який ми отримали від Пенсійного фонду, Міністерства соціальної політики та обласних очільників, ми більше не могли допомогти додатково людям.

Я запитую, бо ми всі розуміємо, що чим довше триває війна, тим важче отримувати гроші від донорів. Як це впливає на здатність вашої агенції отримувати більше фінансування для українців, для підтримки ваших програм для нас?

По-перше, ми маємо бути дуже вдячними за підтримку, яку ми отримали досі від урядових і приватних донорів. Моє головне повідомлення — це те, що мені кажуть українські люди. Саме це я передаю донорам. Люди кажуть: «Не забувайте про нас». Люди не хочуть бути забутими. Бути стійкими — це недостатньо. Так, стійкість важлива, але стійкість триває лише тоді, коли її підтримують.

Верховний комісар ООН у справах біженців Бархам Саліх відвідав Україну в лютому, і те, що він сказав донорам: будьте впевнені та скажіть

своїм платникам податків, що з того, що я побачив, допомога, яку отримала Україна, використовується дуже ефективно. Зокрема, в УВКБ ООН ми дійсно змінюємо життя і рятуємо життя. Ми дуже ефективні, тому що ми дуже зосереджені на допомозі у сфері захисту, а також на житлових програмах та грошовій підтримці. Він також сказав, що дуже важливо підтримувати рівень фінансування. Воно не повинно зменшуватися, тому що потреби зростають.

А щодо внутрішнього переміщення. Ви вже згадували деякі регіони. Де зараз найбільша кількість ВПО?

Найбільша кількість — у Дніпропетровській, Харківській та Київській областях. Отже, ці три області, а потім три головні міста: Харків, Дніпро та місто Київ. Загалом близько 3,7 мільйона людей залишаються внутрішньо переміщеними в межах України.

З огляду на сильні російські атаки на енергосистему, чи бачите ви, що кількість ВПО зросла після посилення атак на енергетику?

Ми відстежуємо ситуацію, також на кордонах. Ви знаєте, що щодня в мене є колеги та команди партнерів на 30 пунктах пропуску на кордоні тут. Ми моніторимо як людей, які виїжджають з України — і ми робимо це з 2022 року, — так і тих, хто повертається. Ми не побачили зростання кількості людей, які залишають країну. Можливо, були деякі переміщення всередині України, але з того, що ми бачимо, це були тимчасові переміщення. Тобто під час дуже холодних тижнів люди могли поїхати до родичів, але потім повертаються.

Щодо людей, які виїжджають за кордон, можу сказати, що кількість людей, які виїхали з листопада, не зросла, але серед них частка тих, хто виїжджає через проблеми з енергією, відсутність опалення чи води, зросла. Отже, загальна кількість людей, які виїжджають — ні, не зросла, але причини, чому вони виїжджають, більше пов'язані з ситуацією в енергетиці, ніж раніше, включно з водопостачанням, чого, наприклад, ми ніколи не бачили в 2024 році. Тож причини, пов'язані з водою та енергією, згадуються частіше, і занепокоєння щодо водопостачання — це щось нове.

Щодо тих, хто виїжджає або є внутрішньо переміщеними, чи є якісь чіткі демографічні закономірності? Наприклад, це переважно молоді люди, люди похилого віку, діти, жінки чи певні типи домогосподарств?

Немає такого, що переважає одна група чи інша. Ми бачили у вересні–жовтні трохи більше молодих чоловіків, які виїжджали, після зміни закону в серпні, але це не продовжилося. Найчастіше це сім'ї, родини з одним дорослим, також з дітьми, вразливі люди та люди похилого віку.

А як ви підтримуєте ВПО в Україні? Яка ситуація в транзитних центрах і колективних центрах зараз?

У транзитних центрах люди не залишаються більше ніж на пару днів. І звісно, більшість евакуйованих не проходять через транзитні центри. Вони евакууються самостійно, що, як ви знаєте, завжди дуже важке рішення для них. Для мене важко чути про життя, перервані цією війною.

Але з тих, хто проходить через транзитні центри, лише дуже небагато оселяються у колективні центри. Ми не бачили великого зростання в цих колективних центрах, тож їх близько 1600, і в них живе приблизно 70 000 людей. Як УВКБ ООН — і я обговорювала це з Міністром соціальної політики, сім'ї та єдності України Денисом Улютіним — я хотіла б побачити, як ми можемо мати більш довгостроковий підхід до цих колективних центрів. Для людей у цих закладах я хотіла б, щоб ми зосередилися на наданні їм житла, щоб вони могли покинути колективні центри.

І є ще одна група з особливими потребами — це люди, які залишаються в колективних центрах, тому що для них, наприклад, немає спеціалізованого догляду вдома. Тож ми працюємо з Міністерством соціальної політики, сім'ї та єдності, щоб використати існуючі соціальні послуги — соціальну адаптацію, підтримане проживання тощо — і показати людям, що вони можуть жити самостійно, не перебуваючи в колективних центрах.

У 2026 році ми працюватимемо над цим. Отже, довга відповідь на ваше запитання: зростання не було, але й зменшення кількості людей у колективних центрах не відбулося. І я думаю, одна з наших амбіцій — спробувати разом із владою знайти рішення для людей. Ми амбітні, але реалістичні — ми не зможемо знайти рішення для 70 000 людей, але навіть якщо це 3000, 5000 чи 500 — це дуже важливо. А якщо евакуації продовжаться і в колективних центрах з'явиться потреба прийняти нових людей, ми зможемо допомогти в цьому. І майте на увазі: 71% ВПО вже переміщені понад два роки, і багато хто переїжджав кілька разів.

На самому початку ви згадали, що ситуація, пов'язана з евакуацією, є складною. Чи це стосується всіх регіонів, де відбуваються евакуації, чи в деяких регіонах ситуація гірша — наприклад, на Запоріжжі чи Сумщині?

Органи влади Донеччини повідомляли, що в 2025 році 115 000 людей покинули Донецьку область. У 2025 році ми, як УВКБ ООН, підтримали транзитні центри, через які пройшло 90 000 людей. Це більше, ніж раніше. Ми бачимо, що з початку цього року зросла кількість людей, які проходять через транзитні центри в Харківській, Дніпропетровській і Запорізькій областях. Влада Запорізької області відкрила транзитний центр у листопаді. Якби не було потреби, вони б цього не зробили.

Переходячи до біженців — це також дуже важлива частина вашої роботи — ваша колега Кароліна Ліндхольм Біллінг (Представниця УВКБ ООН в Україні у 2021–2025 роках) у 2023 році казала, що 80% біженців хочуть повернутися, а у вересні 2025 року, коли вона завершувала свою місію, сказала, що 60% біженців хочуть повернутися в Україну. Які цифри ви можете надати зараз?

Насправді ми щойно завершили сьомий раунд Опитування УВКБ ООН щодо намірів у 20 європейських країнах, і результати будуть оприлюднені незабаром. Ми бачимо, що кількість людей, які мають намір повернутися, зменшується. Це не унікально для України. Я працювала в багатьох частинах

світу, і завжди, коли ситуація з переміщенням триває роками, наміри повернутися зменшуються.

Але те, що кажуть нам біженці, — вони дуже прагнуть повернутися, якщо ситуація покращиться. І щойно ситуація стане кращою, вони повернуться негайно.

Тобто чим довше вони перебувають за кордоном, тим менша ймовірність повернення...

Так скрізь. Ви знаєте, те саме з сирійськими біженцями. Я багато років працювала в Африці. Завжди видно, що чим довше триває переміщення, тим менш імовірно повернення. Але все одно багато біженців з України, які брали участь у нашому опитуванні, кажуть, що дуже прагнуть повернутися.

Як фахівець, чи можете ви пояснити, які головні перешкоди для повернення людей додому, коли безпекова ситуація нормалізується?

Біженці називають три головні речі — і внутрішньо переміщені особи в Україні кажуть те саме. Найголовніше — безпека (що щонайменше означає припинення вогню, а краще — справедливий мир). Окрім безпеки, вони називають три ключові елементи: житло на першому місці, засоби до існування (можливість знайти роботу) та доступ до послуг — насамперед школи для тих, у кого є діти, лікарні для людей похилого віку та подібні необхідні речі. І наші опитування показують, що 62% ВПО повідомляють, що їхні домівки зруйновані, пошкоджені або на окупованій території — це величезна перешкода.

На вашу оцінку, чи вірите ви, що до 3,5 мільйона біженців потенційно можуть повернутися в Україну?

Ми розглядаємо різні сценарії. Згідно з опублікованим дослідженням, залежно від сценаріїв завершення війни / припинення вогню, від 2,3 до 3,5 мільйона біженців можуть повернутися. Точна цифра залежить від багатьох факторів. Звісно, у сценарії без припинення вогню чи тривалого миру кількість повернень у 2026 році залишиться дуже низькою.

Водночас, як УВКБ ООН, одна з ключових причин, чому ми зосереджуємося на рішеннях для внутрішньо переміщених осіб у колективних центрах, — саме щоб бути готовими. Коли умови стануть безпечними, біженці зазвичай повертаються дуже швидко — більшість у перший рік. Вони не довго чекають, як тільки гарантують безпеку, велика кількість людей повертається майже одразу. За оцінками, близько 1,4 мільйона біженців вже повернулися та залишалися щонайменше три місяці, причому понад 300 000 вирушили до місць, відмінних від їхніх початкових домівок.

Саме тому ми хочемо бути готовими. Робота, яку ми плануємо з Міністерством соціальної політики та обласною владою щодо людей, які зараз у колективних центрах, безпосередньо підтримуватиме й майбутні повернення біженців. Саме тому ми переходимо до довгострокових рішень паралельно з надзвичайним реагуванням.

Ми зберігатимемо наші зусилля щодо надвичайного реагування стільки, скільки буде потрібно, щоб ми разом із партнерами могли негайно реагувати

на потреби сімей, постраждалих від обстрілів та тих родин, які евакуюються. Водночас ми просуваємо рішення, і я вважаю, що в нас є сильні, практичні ідеї, як найкраще доповнити зусилля влади.

Якщо подивитися на поточний мирний процес і підготовку до можливого припинення вогню — на щось, на що ми всі сподіваємося найближчим часом, — як саме УВКБ ООН підходить до цього? Чи берете ви участь у створенні відповідної інфраструктури для повернення і як вам вдається поєднувати підтримку повернення біженців із рішеннями для внутрішньо переміщених осіб?

По суті, УВКБ ООН зосереджується на трьох основних напрямках підготовки до потенційних повернень після досягнення миру.

По-перше, ми розробили надійну модель прогнозування, яка показує, куди найімовірніше повертатимуться люди. Ця модель дає чітку картину потенційних напрямків повернення. На її основі ми активно спілкуємося з великими банками розвитку, Міністерством розвитку громад та територій, Міністерством соціальної політики, МВФ та іншими агентствами ООН, щоб поділитися нашими базовими припущеннями. Ключовий момент, який ми наголошуємо: мільйони можуть повернутися — навіть 2 мільйони — це значний приплив, — і Україні ці люди потрібні.

По-друге, ми суттєво масштабуватимемо наші програми з житлом, щоб пропонувати довгострокові, стійкі рішення з різними варіантами. Ми дуже тісно співпрацюємо з Міністерством соціальної політики в цьому напрямку, і я мала зустріч з Міністерством розвитку громад та територій, щоб обговорити адаптовані підходи. Потреби дуже різні: хтось може дозволити собі купити нову квартиру, а хтось втратив усе. Пропонуючи різні шляхи вирішення житлового питання, ми відповідаємо на потреби відновлення — і це, мабуть, найсуттєвіший елемент нашої відповіді на ваше запитання. За підтримки УВКБ ООН загалом відремонтовано приблизно 55 000 домівок, що дало змогу сім'ям повернутися або залишитися у своїх домівках, а також надано матеріали для екстреного ремонту житла приблизно 565 000 людям.

Ми також підтримуємо соціальну інфраструктуру. Наприклад, кілька тижнів тому в Миколаєві — і аналогічно в Херсоні — разом із моїм колегою з ПРООН ми відкрили відремонтований громадський та адміністративний центр у громаді, яка була тимчасово окупована в 2022 році, а потім під контроль уряду України повернулася. Цей центр тепер дає змогу мешканцям звертатися до місцевої влади, отримувати послуги та користуватися громадськими просторами, сприяючи відновленню зв'язків і відбудові.

По-третє, наші команди, які працюють у сфері захисту — включно з юридичними експертами — допомагають уряду заповнювати прогалини через реформу законодавства та вдосконалення. Як вам відомо, Президент нещодавно підписав новий рамковий закон про основні засади житлової політики. Зараз ми працюємо з Кабінетом міністрів над розробкою підзаконних актів, включно з положеннями, адаптованими для внутрішньо переміщених осіб та інших вразливих груп. Це частина нашої ширшої

адвокації у сфері захисту та юридичної адвокації — і з 2022 року ми надали близько 700 000 правових консультацій, щоб допомогти людям відновити документи, підтвердити права власності та отримати компенсації.

Серед цих двох мільйонів або більше потенційних українців, що повернуться, яку частку, на вашу думку, становитимуть чоловіки? Воєнний стан суттєво впливає на це, і хоча це делікатна тема тут, якими висновками з подібних контекстів в інших країнах, де ви працювали, ви можете поділитися?

Це гарне запитання. Тут є два аспекти. З того, що показує наша модель прогнозування — і що самі біженці казали нам в опитуваннях щодо намірів, — найімовірніше, першими повертатимуться більш вразливі групи. Тобто ми говоримо про людей похилого віку, жінок, осіб з інвалідністю та подібні профілі. Цікаво, що це також відображає більшість тих, хто спочатку виїхав з України — найвразливіші виїжджали першими.

Водночас ми дуже сподіваємося, що настане мир, і разом із ним буде скасовано воєнний стан. Питання призову та мобілізації, очевидно, має вирішуватися владою з часом як частина будь-якого мирного процесу чи угоди. Зрештою, це рішення уряду України.

Чи означає це, що після потенційного припинення вогню — і врешті-решт після закінчення війни — ваша агенція зіткнеться з ще більшим обсягом роботи на місцях в Україні?

Так, спочатку. Звісно, країні знадобиться масштабне відновлення фізичної інфраструктури, але УВКБ ООН бачить свою ключову роль у людському вимірі відновлення: підтримка реінтеграції тих, хто повертається, при цьому програми з відбудови житла залишаються критично важливим компонентом.

Як ви знаєте, остаточним критерієм успіху для УВКБ ООН завжди є можливість покинути країну, закрити офіс, тому що потреби в захисті та допомозі задоволено, і ситуація стала стійкою. У мене була честь закрити кілька офісів за кар'єру, і щоразу це відчувалося як значно більше досягнення, ніж відкриття нового (що я також робила). Однак тут, в Україні, я вважаю, що, на жаль, у нас ще буде суттєва робота попереду.

І звісно, не можна забувати про людей на окупованих територіях. Там також передбачаються важливі завдання: возз'єднання сімей, питання документів і цивільного стану, ризики безгромадянства, спори щодо житла та майнових прав — сфери, де УВКБ ООН має унікальну юридичну експертизу, якої немає в жодного іншого агентства ООН у такому ж ступені.

Тож так, на жаль, контекст свідчить, що наша присутність і підтримка залишатимуться необхідними ще деякий час.

Переходячи до середньострокової перспективи — цього року і потенційно наступного — які головні цілі та бажані результати УВКБ ООН в Україні? Ви зазначили, що найбільший успіх агенції — це вихід із країни, коли потреби стійко вирішені. За умови продовження присутності тут, які конкретні досягнення ви вважатимете найбільш значущими?

Перше, що я маю сказати, — це те, що сказав наш Верховний комісар під час візиту в Україну: насамперед ми прагнемо миру в цій країні якомога швидше — справедливого і тривалого миру. І також — я маю сказати це з самого початку — ми допомагатимемо стільки, скільки буде потрібно, будемо разом із народом України. Це номер один.

Якщо ви запитаете, що ми робитимемо в 2026 році: ми стоятимемо з народом України стільки, скільки нам потрібно. А якщо говорити про наше програмування, його можна описати як потрійне.

Перше — зберігати надзвичайне реагування стільки, скільки потрібно — зосереджуючись на негайній підтримці після обстрілів, після переміщення чи евакуації: юридична допомога, консультації, психосоціальна підтримка та негайне реагування в сфері житла. Ви знаєте, усі ці дерев'яні плити, які прибиті всюди в Україні — половина з них наші. УВКБ ООН є найбільшим постачальником матеріалів для швидкого ремонту житла після ударів в Україні. Тож це залишається номером один: ми зберігаємо цю спроможність. І з 2022 року ми надали психосоціальну підтримку майже 325 000 людям, включно з негайною допомогою після обстрілів чи евакуації та довгостроковою підтримкою.

Друге — працювати над рішеннями, зосереджуючись на довгостроковому житлі для внутрішньо переміщених осіб та інших, а також на соціальній інфраструктурі, пов'язаній із соціальними послугами. Це спирається на наш досвід: ми відремонтували домівки для близько 1500 сімей ВПО в сільській місцевості, які купили чи орендували житло, і підтримали реконструкцію соціального житла для ще 260 сімей.

І третє — наша адвокація, як я пояснила раніше: підтримка уряду в його поточних реформах. Ось такий потрійний підхід ми реалізовуватимемо в 2026 році.

Переходячи до візиту Верховного комісара Бархама Саліха — його першого після нещодавнього призначення на посаду — Президент Володимир Зеленський після зустрічі зазначив, що хотів би, аби УВКБ ООН розширило свою підтримку. Зважаючи на те, що УВКБ ООН уже є одним із найбільших надавачів допомоги у багатьох секторах, які додаткові зусилля чи збільшення ви вважаєте найбільш впливовими?

Минулого року ми надали на 400 000 послуг менше, ніж у 2024 році. Це не через обмеження нашої операційної спроможності; просто в нас було менше фінансування. Ми вважаємо — і це підтверджується тим, що люди кажуть нам на місцях, — що УВКБ ООН має дуже високий вплив. Якщо потреби зберігатимуться і якщо ми отримаємо достатнє фінансування, ми зможемо надати необхідну відповідь.

У дуже оптимістичному сценарії, коли буде досягнуто припинення вогню, це дозволить нам майже негайно перенаправити ресурси з надзвичайної допомоги на довгострокові рішення, про які я говорила — особливо на житлові рішення. Однак якщо війна триватиме, нам доведеться зберігати ретельний баланс: продовжувати реагування в районах біля лінії

фронту там, де тривають атаки та переміщення, водночас підтримуючи райони з великою концентрацією внутрішньо переміщених осіб і колективних центрів, і поступово знаходити стійкі рішення для цих людей.

07.03.2026

Інтерфакс-Україна

<https://interfax.com.ua/news/interview/1149747.html>

Мінсоцполітики розробило Стратегію ВПО з розділом про повернення із-за кордону - Улютін

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України завершило роботу над Стратегією політики щодо внутрішньо переміщених осіб (ВПО), повідомив міністр Денис Улютін.

"Ми в міністерстві завершили написання Стратегії політики ВПО, і зараз, я думаю, будемо її віддавати на міжвідомче узгодження. В цій стратегії ми якраз намагалися описати весь шлях (ВПО - ІФ-У) від евакуації до інтеграції в громадах. Ми додали туди розділ про повернення громадян із-за кордону. Ми не робили окрему стратегію повернення, а зробили великий блок в Стратегії ВПО. Наше бачення: намагатися уникнути сепарації, уникнути тиску між ВПО і тими, хто буде повертатися, - це дуже важливо", - сказав Улютін в інтерв'ю YouTube-проект "Бюджетні розмови".

За його словами, також розробляється певний веб-ресурс для переселенців під назвою "Один, два, три", де будуть розписані всі кроки, які проходять ВПО, перелік місць тимчасового розміщення і блок про реінтеграцію (проживання, працевлаштування).

04.03.2026

Радіо Свобода

<https://www.radiosvoboda.org/a/bizhentsi-z-ukrayiny-viyna-tymchasovyy-zakhys-povernennya/33692917.html>

Кожен сьомий юнак віком 18-22 виїхав за кордон. Як змінилася міграція українців за роки великої війни

Опубліковані свіжі дані про українських біженців за кордоном. Це дослідження Центру економічної стратегії.

- Зараз 5,6 мільйона українців, які виїхали, тікаючи від розпочатої Росією повномасштабної війни, живуть поза межами своєї країни. Основну категорію становлять жінки та діти. Водночас третина з тих, хто виїхав торік, – юнаки віком від 18 до 22 років.
- Більшість українців, за даними дослідження, не покладаються лише на соціальну допомогу країни перебування. 60% українських мігрантів працевлаштовані, хоча переважно – не за фахом.

- Близько 20% уже не перебувають під тимчасовим захистом. Серед тих, хто досі має цей статус, значна частина розглядає різні варіанти, щоб закріпитися за кордоном, іноді висловлюючи готовність залишитися нелегально. А 1,2 мільйона осіб мають намір повернутися в Україну, хоча частина з них готова емігрувати знову.

Проект Радіо Свобода «Ти як?» розповідає про міграційні тенденції українських біженців після чотирьох років повномасштабної війни.

За даними Центру економічної стратегії, кількість біженців з України зросла у 2025 році на 400 тисяч у порівнянні із 2024 роком.

Із нарахованих нині 5, 6 мільйонів українських воєнних мігрантів, за словами старшої дослідниці Ірини Іпполітової, 4 мільйони виїхали через український кордон. Ще близько 300 тисяч – через територію Росії і Білорусі. А 1,3 мільйона, за даними ООН, стали мігрантами в РФ і Білорусі.

«З хорошого – за календарний рік в нас все-таки зменшилася кількість виїздів через західні кордони. Якщо у 2024 році прикордонні служби оцінювали чисті виїзди у 460 тисяч осіб, то у 2025 році – вже 300 тисяч. Тобто люди продовжують виїжджати, але тенденція йде на зменшення, навіть незважаючи на те, що у 2025 році дозволили виїзд чоловікам від 18 до 22 років».

Хто вони – біженці з України?

За даними дослідження, з серпня 2025-го, коли для юнаків 18-22 відкрили кордон, до листопада 2025 року його перетнули 100 тисяч осіб. Водночас говорити про ефективність такого рішення поки зарано, каже Іпполітова.

«Якщо загалом за 2025 рік в нас виїхало через західні кордони близько 300 тисяч людей, то третина всіх чистих виїздів – це чоловіки віком 18-22 років. Це приблизно кожен сьомий чоловік. Як бачимо, всі не виїхали, і більшість охочих виїхали в перші місяці – надалі тенденція зменшується.

Загальна мета рішення, щоб зменшити виїзд школярів разом із батьками. За кількістю тимчасових захистів, які отримують українські діти віком 14-17 років, ми бачимо зменшення після вересня 2025-го року. Основні виїзди цієї категорії школярів відбуваються, як правило, влітку, після закінчення навчального року в Україні. Тобто повністю проаналізувати ефективність цього рішення можна буде вже у 2026-му році».

Основною категорією українських воєнних мігрантів залишаються жінки – вони становлять 40% від загальної кількості біженців. Частка дітей до 18 років – 31%, а чоловіків – 29%.

Понад третина (37%) родин українських біженців – це сім'ї з дітьми. Частка неповних родин (коли виїхали лише мама або лише тато з дітьми) і повних родин (коли виїхали обоє батьків з дітьми) майже однакова – 19 і 18% відповідно.

Одинокі люди або пари без дітей становлять 37% воєнних мігрантів. А 17% – це родини з дорослими дітьми, тобто декілька поколінь, серед яких немає неповнолітніх.

Частка пенсіонерів серед біженців становить 9%. Водночас 5% – це літні люди, які перебувають за кордоном парою або самі без дітей і онуків.

«Частка пенсіонерів, людей передпенсійного віку залишається невеликою. Переважно з України виїжджають працездатні люди або діти. І також це люди з досить високим рівнем доходу».

Більшість біженців до виїзду проживали у східних і південних областях України (52%), а також у Києві та Київській області (24%).

71% мають вищу освіту (ступінь бакалавра або вище), і стільки ж були працевлаштованими в Україні до виїзду.

Фінансове становище мігрантів

Найчастіше українці після початку широкомасштабного вторгнення для міграції обирали Німеччину та Польщу. Загалом у цих двох країнах перебуває 43% від загальної кількості воєнних біженців з України.

Частка працевлаштованих становить 60%. Водночас, каже Ірина Іпполітова, 54% працюють не за спеціальністю, яку мали в Україні.

Лише 14% біженців можна назвати умовно «бідними» – це люди, які зазначили, що змушені економити на одязі чи їжі.

За словами дослідників, найчастіше йдеться про пенсіонерів або тих, хто не працює.

«Люди, які працюють, як правило, мають рівень доходу досить хороший. Він не завжди вищий, ніж був в Україні, але він середній. Загальна тенденція така: ті, хто мав низький дохід в Україні, дещо «підтягуються» до середнього рівня, а ті, хто мав високий дохід, навпаки, трохи знижуються до середнього.

Позитивні тенденції бачимо у вивченні мови. Це дуже сильний інструмент для інтеграції: ті, хто знають мову, можуть претендувати на кращу роботу й не змушені погоджуватися на роботу, які не відповідає спеціалізації».

Більшість українці, за даними дослідження, не покладаються виключно на соціальну допомогу, виплати країни перебування.

Основні джерела доходів – заробітна плата, прибуток від бізнесу, заощадження. У середньому соціальні виплати становлять 17% місячного бюджету біженців з України. Дещо вищою є ця частка у пенсіонерів (близько 30%) та неповних родин (близько 20%).

Проблеми

Попри те, що під час опитування воєнні мігранти зазначали про наявність соціальних зв'язків у новій країні – друзів, активне спілкування з діаспорою, – лише 17% відповіли, що не мають жодних проблем.

Серед основних труднощів вони називають сум за домом і близькими, невизначеність щодо майбутнього, складнощі з вивченням мови та пошуком роботи.

Під невизначеністю біженці, зокрема, мають на увазі відсутність чіткої інформації про те, що буде після завершення режиму тимчасового захисту, який звершиться у березні 2027-го, оскільки багато країн досі не озвучили своєї подальшої політики.

Економіст Центру економічної стратегії Лазар Левченко каже: близько 20% українських біженців повідомили, що уже не перебувають на тимчасовому захисті – їх кількість може становити приблизно 870 тисяч людей:

«Серед тих 80%, хто досі на тимчасовому захисті, велика частина біженців розглядатиме різні шляхи закріпитися за кордоном – як у країні-перебування, так і в іншій країні за кордоном. Іноді навіть висловлюють бажання залишитись нелегально, якщо після завершення тимчасового захисту не зможуть перейти на інший статус. 1,2 мільйона розглядають повернення в Україну після завершення тимчасового захисту. Але частина готова повернутися в Україну лише тимчасово, щоб потім емігрувати знову».

Хто готовий повернутися?

Наразі певною мірою готові повернутися додому 43% опитаних – за умови завершення війни, гарантій безпеки та відновлення авіасполучення, йдеться у дослідженні.

Водночас 36% заявили, що не планують або ще не вирішили повернутися.

Серед тих, хто менш схильний до повернення, – чоловіки, молодь та родини з дітьми. Для перших двох категорій важливим чинником міграції додому є скасування обмежень, пов'язаних із воєнним станом.

Натомість більше готові повернутися ті, в кого в Україні залишилися родина, партнери, а також ті, хто до виїзду мав високий дохід вдома.

Лазар Левченко зазначає, що мотиви повернення залежать від життєвих обставин. Дослідники виокремили такі чотири кластери воєнних мігрантів:

«Життєва траєкторія». До цієї групи належать переважно молоді, неодружені, мобільні люди. Вони частіше не перебувають під тимчасовим захистом, що робить їх менш залежними від змін політики щодо біженців.

«Біженці цієї групи частіше виїжджали з більш безпечних регіонів і мали більш прагматичну економічну мотивацію – пошук кращої якості життя за кордоном, наприклад. Вони мають найнижчі наміри повернутися серед усіх груп. І, відповідно, вони активно інтегруються. Наприклад, третина знає місцеву мову на високому рівні, велика кількість знімає житло самостійно і товаришують з місцевими. Ця інтеграція відображається і у фінансах: половина працює повний робочий день, зазвичай ця робота збігається з їхнім фахом».

Кластер із сильним зв'язком з Україною. Ця група має емоційний або фінансовий зв'язок з країною, що формує бажання повернутися.

«Наприклад, велика частка працює на українських українських роботодавців, 55% регулярно переказують гроші родичам в Україну. Це також досить підприємлива група: кожен четвертий мав власну справу до переїзду, а 14% відкрили бізнес за кордоном. Попри переважно успішне життя за кордоном, цей кластер не розриває зв'язків із домом. Вони переважно залишаються на тимчасовому захисті й у разі його завершення частіше розглядають повернення».

Економічно вразлива категорія. До цього кластеру належать переважно люди середнього віку, розлучені або самотні батьки, які виїхали без підтримки партнера.

«Вони часто перебувають в активному пошуку роботи, але, на відміну від першого кластера, не завжди успішному. Ті, хто вже знайшли роботу, здебільшого працюють не за фахом або неповний робочий день. Вони є групою, яка найбільше залежить від соціальних виплат: майже 70% отримують їх, і соціальні виплати в середньому становлять майже половину їхнього бюджету. Попри складну інтеграцію, вони все одно схильні залишатися за кордоном, мотивуючи це втратою майна і житла в Україні, кращим рівнем соціального захисту».

Класичні воєнні біженці. Це люди, чий виїзд був зумовлений безпековими чинниками. У цій групі більше людей старшого віку та вихідців зі східних областей України.

«Вони мають найбільші наміри повернутися, але ці наміри стримуються тим, що вони хочуть повернутися додому – а їхні домівки часто перебувають в зоні бойових дій або в окупації. Також вони є найменш вкоріненими за кордоном, а в разі завершення тимчасового дозволу на проживання, вони частіше схильються до варіанту повернення в Україну».

Велика частка опитаних заявили, що вони хочуть повернутися саме у свій регіон. Якщо ж розглядають інші варіанти, то переважно йдеться про Київ та Київську область.

Близько 50% біженців готові повернутися тільки у велике місто, і лише 14% – у сільську місцевість.

Залежно від фінальної кількості тих, хто не повернеться, щорічні втрати ВВП України можуть становити від 2 до 10 %, йдеться у дослідженні.

02.03.2026

LIGA.net

<https://biz.liga.net/ua/all/all/novosti/polshcha-z-5-bereznia-zminiuiie-pravyla-bezkoshtovnoi-medychnoi-dopomohy-dlia-ukrainsiv>

Польща з 5 березня змінює правила безкоштовної медичної допомоги для українців

У Польщі з 5 березня набувають чинності зміни у доступі до безкоштовної медичної допомоги для громадян України, які втекли від війни. Право на безоплатне лікування збережуть лише окремі пільгові категорії українців, пише польське видання Rynek Zdrowia.

Зміни є наслідком закону про скасування так званого "спецзакону". Його президент Польщі Кароль Навроцький підписав 19 лютого. Це змінює умови життя сотень тисяч українців у Польщі. Для тих, хто не працює або працює неофіційно, доступ до медицини стане складнішим.

Польща поступово згортала пільговий режим медичного доступу для українців. Ще 30 вересня 2025 року дорослі українці без медичного страхування втратили право на компенсацію вартості ліків та стоматологічне лікування. При цьому базова медична допомога, консультації фахівців та стаціонарне лікування для них залишалися доступними.

З 5 березня безкоштовна медична допомога в Польщі надаватиметься лише окремим категоріям громадян України:

- жертвам тортур і зґвалтування;
- дітям і молоді;
- вагітним жінкам і жінкам у післяпологовий період;
- особам, які проживають у центрах колективного розміщення;
- пораненим внаслідок війни.

Інші дорослі українці, які прибули до Польщі після 24 лютого 2022 року для користування державною системою охорони здоров'я повинні будуть сплачувати медичний внесок (страхування).

Для доступу до безкоштовної допомоги потрібно мати номер PESEL і статус UKR (легальне перебування).

Також частина послуг виключається з безкоштовного пакета (зокрема лікування безпліддя та операції з видалення катаракти).

Фінансово українці внесли в польську систему значно більше коштів, ніж вона витратила на їх лікування.

За даними Міністерства охорони здоров'я та МВС Польщі, надходження до Національного фонду здоров'я (NFZ) від українців за 2022-2024 роки становили понад 9 млрд злотих, тоді як вартість наданих послуг склала близько 2,1 млрд злотих.

2025 року витрати на лікування українців становили близько 723 млн злотих – це менше, ніж роком раніше.

За офіційними даними, притулок у Польщі знайшли близько 1,6 млн українців – переважно жінки та діти. Польща – друга за кількістю українських біженців у Євросоюзі після Німеччини.

05.03.2026

LIGA.net

<https://biz.liga.net/ua/all/all/press-release/koly-dopomoha-staie-systemoiu-iaak-food-for-ukraine-prodovzhuie-pidtrymuvaty-ukrainski-rodyny>

Коли допомога стає системою: як Food for Ukraine продовжує підтримувати українські родини

За кожним продуктовим набором — конкретна родина. Мама з двома дітьми, яка виїхала з окупації. Літній чоловік, що живе сам. Багатодітна сім'я, яка намагається втримати звичний ритм життя попри війну.

Food for Ukraine працює для них системно й без перерв із 2022 року.

Фонд продовольчої допомоги, заснований бенефіціаром NOVUS Раймондасом Туменасом, працює в Україні без пауз і сезонності. З моменту запуску у 2022 році понад 165 мільйонів гривень було спрямовано на закупівлю продуктів харчування. За цією цифрою — понад 350 000 сформованих і переданих продуктових наборів та тисячі родин, які отримали відчуття опори в момент, коли вона була найбільш потрібна.

Вантажі з продуктами регулярно вирушають до різних регіонів країни. Це базові речі, зокрема, крупи, консерви, олія, інші товари тривалого зберігання. Те, що дозволяє родині на певний час закрити найпростіше, але критично важливе питання: чим нагодувати дітей.

Допомогу отримують багатодітні родини, внутрішньо переміщені особи, сім'ї у складних життєвих обставинах, люди з інвалідністю та самотні літні українці. Окрему увагу фонд приділяє регіонам, які сьогодні особливо потребують підтримки. Зокрема, до Харкова вже вирушила десята вантажівка з продуктами, і ця підтримка продовжується.

У холодну пору року робота фонду посилюється ще в одному напрямку — співпраці з пунктами обігріву. Під час відключень електроенергії вони стають місцями, де люди шукають не лише тепло, а й відчуття безпеки. Food for Ukraine передає туди продукти, щоб ці простори могли повноцінно підтримувати мешканців столиці.

NOVUS — один із лідерів сучасного українського фуд-ритейлу, компанія з литовським корінням і сильною локальною присутністю. За роки роботи мережа стала частиною економіки країни, її міст і громад, роботодавцем для тисяч українців і партнером для національних виробників.

Після початку повномасштабної війни гуманітарна підтримка стала логічним продовженням цієї відповідальності. Рішення допомагати було природним — як для бізнесу, який глибоко інтегрований у життя країни.

Раймондас Туменас, бенефіціар NOVUS і засновник фонду, говорить про це особисто:

"Ми працюємо в Україні вже понад 16 років, і за цей час вона стала для нас по-справжньому близькою. Це дім для тисяч наших співробітників і партнерів, для їхніх родин. Тому підтримка людей у складний момент — наша внутрішня потреба й відповідальність. Від початку роботи фонду більш як 350 000 продуктових наборів отримали українські родини. Ми не залишаємо людей у біді та будемо продовжувати підтримувати тих, кому сьогодні найважче. Я щиро вдячний усім партнерам, які розділяють цю відповідальність і крок за кроком допомагають нам реалізовувати цю місію".

Підтримка має ще один вимір, дуже зворушливий. Разом із продуктами до України приїжджають м'які іграшки, які литовські діти передають українським. Це простий і теплий жест солідарності між родинами двох країн.

Керівник фонду Наріюс Удренас пояснює, що головне в цій роботі є сталість і контакт з людьми:

"Ми вибудували процес так, щоб допомога була регулярною. Працюємо з громадами, соціальними службами, пунктами обігріву. Наше завдання, щоб

підтримка доходила швидко й адресно. Я регулярно відвідую видачі допомоги, спілкуюся з родинами. Важливо бачити й чути людей особисто. Одна з останніх видач відбулася в пункті обігріву в Дарницькому районі Києва. І щоразу це десятки різних історій. Хтось приїхав із окупації, хтось самостійно виховує дітей, хтось втратив дім. Ці історії різні, але їх об'єднує одне — потреба в підтримці."

У міському житті багато невизначеності. Але коли вантажівки продовжують приїжджати, коли пакунки розходяться по родинах, коли в пунктах обігріву є не лише світло, а й їжа — з'являється просте відчуття, що про тебе подбали.

04.03.2026

Polskie Radio S.A.

<https://surl.li/jydhjq>

В Польщі змінюють правила перебування для українських біженців: нові норми набирають чинності 5 березня

Від 5 березня у Польщі набудуть чинності нові правила перебування для українських біженців: тимчасовий захист та легальне проживання продовжено до 2027 року, проте зміни торкнуться отримання PESEL та доступу до безоплатної медичної допомоги для частини українців.

«Польща є прикладом для багатьох країн щодо законодавства про статус біженців з України», — заявив у середу, 4 березня, в Брюсселі Мацей Душчик із Канцелярії Президента Ради Міністрів, колишній заступник міністра внутрішніх справ, відповідальний за міграцію. У четвер, 5 березня, у Польщі набудуть чинності нові правила захисту українців.

Душчик у середу взяв участь у Брюсселі в конференції щодо майбутнього українських біженців після закінчення тимчасового захисту, наданого державами-членами. У Польщі можливість легального перебування на цій підставі продовжено до 4 березня 2027 року.

«4 березня 2022 року польський кордон перетнули 100 тисяч біженців з України. Ми думали, що будемо їхнім домом лише на кілька тижнів, а минуло вже чотири роки», — зазначив політик. За його словами, загалом кордон з Польщею перетнули чотири мільйони українських біженців, наразі залишаються 900 тисяч. Разом з 900 тисячами економічних мігрантів, які приїхали до Польщі після російської агресії, це становить 1,8 мільйона українців, які проживають у Польщі.

«Оцінюють, що 75–80% цих осіб є економічно активними, їхня інтеграція в польське суспільство — за винятком кількох проблем — може вважатися успішною. Що буде далі? Це залежить від того, як розвиватиметься ситуація в Україні», — додав Душчик.

Від 5 березня в Польщі набудуть чинності нові правила захисту для громадян України, метою яких є перехід від тимчасових норм до стандартних

правил перебування. Тимчасовий захист та можливість легального перебування за статусом УКР продовжені до 4 березня 2027 року.

Особи, які в'їжджатимуть до Польщі після 5 березня, повинні протягом 30 днів подати заявку на отримання українського PESEL, інакше вони можуть втратити право на захист. Особи, які отримали PESEL без пред'явлення документів, повинні оновити їх до кінця серпня цього року.

Також змінюються правила безоплатної медичної допомоги для українців: її будуть надавати лише громадянам України, які постраждали від тортур, а також дітям і вагітним жінкам. Інші українці, які втекли до Польщі через війну, для користування державною системою охорони здоров'я повинні будуть сплачувати страховий внесок.

02.03.2026

inPoland.net.pl

<https://inpoland.net.pl/novosti/dopomoga-800-u-polshhi-150-tisyach-ukra%d1%97nciv-povinni-pidtverditi-profesijnu-aktivnist/>

Допомога 800+ у Польщі: 150 тисяч українців повинні підтвердити професійну активність

У Польщі набудуть чинності нові правила виплати допомоги 800+ для громадян України зі статусом UKR. Зміни торкнуться близько 150 тисяч осіб, яким доведеться повторно подати заяву та підтвердити виконання нових умов, зокрема щодо професійної активності. Реформа є частиною ширших змін у системі соціальної підтримки іноземців, які легально проживають у країні.

Як повідомляє ZUS (Установа соціального страхування), право на отримання допомоги залежатиме від професійної діяльності заявника в місяці, що передує поданню заявки. Перевірка здійснюватиметься на підставі даних із страхових реєстрів, без необхідності додаткового подання документів у більшості випадків. До професійної діяльності зараховуються робота за трудовим договором або договором доручення, ведення бізнесу, отримання стипендій, допомоги по безробіттю чи участь у програмах професійного навчання. Для окремих категорій встановлено мінімальний поріг страхових внесків — 50% або 30% від мінімальної заробітної плати залежно від групи.

Повторне подання заяв розпочнеться 1 лютого 2026 року. Наразі кінцевий термін подачі документів не визначено. Обов'язковими залишаються номери PESEL заявника та дитини, підтвердження легального перебування в Польщі, інформація про перетин кордону, а також заява про те, що дитина відвідує польський навчальний заклад або проходить обов'язкову дошкільну освіту. І дитина, і заявник повинні фактично проживати на території Польщі.

Представники ZUS наголошують, що виплати можуть бути призупинені у разі сумнівів щодо проживання, виконання вимог професійної активності або навчання дитини. Щомісячна перевірка цих критеріїв стане стандартною процедурою. Подібні вимоги з 1 червня 2026 року поширять також на інших

іноземців з-поза меж ЄС та ЄАВТ, які легально працюють у Польщі. Зміни не стосуються громадян Польщі, а також громадян країн ЄС і ЄАВТ.

04.03.2026

inPoland.net.pl

<https://inpoland.net.pl/novosti/vid-zavtra-u-polshhi-budut-zmini-dlya-15-mln-ukra%20%97nciv-komu-treba-pidтверditi-dani-dlya-pesel-ukr/>

Від завтра у Польщі будуть зміни для 1,5 млн українців: кому треба підтвердити дані для PESEL UKR?

З 5 березня 2026 року втрачають чинність багато положень спецзакону, що регулювали правила проживання громадян України в Польщі. Зміни торкнуться 1,5 мільйона українців.

Від завтра набудуть чинності положення, що регулюватимуть не лише правила перебування українців у Польщі, а й запровадять нові обов'язки для роботодавців, які братимуть на роботу громадян України.

Українцям, які мають статус PESEL UKR, не потрібно вживати жодних додаткових заходів, щоб продовжувати користуватися тимчасовим захистом.

Однак ті українці, які отримали PESEL UKR без пред'явлення дійсного посвідчення особи, повинні підтвердити свої дані в ужонді не пізніше 31 серпня 2026 року. Якщо цього не зробити, їхній статус буде змінено на NUE (незаконне перебування) з 1 вересня, тобто вони втратять право на легальне проживання в Польщі.

З 5 березня 2026 року українці, які в'їдуть до Польщі з метою отримання тимчасового захисту, матимуть лише 30 днів для подання заяви на отримання номера PESEL UKR. Це правило має на меті обмежити випадки неофіційного перевищення терміну перебування. Водночас перебування за межами Польщі довше 30 днів може призвести до втрати статусу UKR, що особливо вплине на сезонних працівників та осіб, відряджених на роботу за кордон.

Українці, які мають PESEL UKR, і надалі матимуть спрощений доступ до польського ринку праці – як і раніше достатньо подати повідомлення до районного управління зайнятості, без необхідності отримання дозволу.

Нові правила також дозволяють українцям вести бізнес на тих самих умовах, що й громадянам Польщі. У 2026 році має бути запроваджено карту побуту CUKR, яка видаватиметься на три роки особам, що перебувають під тимчасовим захистом. Цей документ забезпечує повний доступ до ринку праці без додаткових формальностей, право вести бізнес та можливість подорожувати Шенгенською зоною до 90 днів протягом будь-якого 180-денного періоду.

05.03.2026

inPoland.net.pl

<https://inpoland.net.pl/novosti/obshhestvo/yaki-zmini-budut-dlya-ukra%dl%97nskikh-uchniv-u-polshhi-z-nastupnogo-navchalnogo-roku/>

Які зміни будуть для українських учнів у Польщі з наступного навчального року?

З 5 березня система допомоги громадянам України почне скорочуватися. Хоча правила посилюються, освітні послуги надаватимуться за чинними правилами ще кілька місяців.

Положення спецзакону, ухваленого у березні 2022 року, давали право українським біженцям легально перебувати на території Польщі, право на медичні послуги та освіту для дітей за спрощеними правилами.

5 березня 2026 року набрав чинності Закон від 23 січня 2026 року «Про припинення заходів, що впливають із Закону про допомогу громадянам України у зв'язку зі збройним конфліктом на території України та про внесення змін до деяких інших законів». Це означає початок кінця дії спеціальних положень. Зміни включають правила легального проживання, працевлаштування та ведення підприємницької діяльності, а також деякі освітні заходи.

Сьогодні також набула чинності постанова Міністра освіти від 26 лютого 2026 року, яка адаптує положення про освіту дітей та молоді з України до нових правил.

законодавець визнав, що впровадження суттєвих змін протягом навчального року може спричинити хаос. Навчальний рік триває з 1 вересня до 31 серпня, тому було вирішено, що деякі рішення для учнів з України залишаться чинними до кінця поточного навчального року, 31 серпня 2026 року. Зміни стосуватимуться учнів, які прибули з України після початку повномасштабного вторгнення.

До кінця літніх канікул школи продовжуватимуть отримувати додаткове фінансування для українських учнів. Це включає фінансування додаткових завдань, безкоштовне проїзд, фінансову допомогу та можливість навчання у підготовчих класах.

Учні, як і раніше, матимуть право на додаткові уроки польської мови тривалістю щонайменше дві години на тиждень. Також залишаться чинними підвищені обмеження на понаднормову роботу для вчителів і не вимагатиметься офіційне підтвердження володіння польською мовою для асистентів вчителів та міжкультурних асистентів.

Директори шкіл й надалі матимуть можливість, за погодженням з педагогічною радою та батьківською радою, змінювати освітньо-профілактичну програму для кращого задоволення потреб учнів з досвідом міграції. Ті ж рішення для професійно-технічних училищ першого ступеня та технікумів також будуть збережені. Учні підготовчих класів й надалі зможуть

брати участь у заняттях, орієнтованих на вибрані результати навчання, адаптованих до їхніх здібностей та рівня підготовки.

Особи, які офіційно не включені до офіційного списку екзаменаторів, все одно зможуть оцінювати окремі іспити, наприклад, іспити за восьмий клас або екзаменаційні роботи на випускних іспитах, якщо виникне така потреба (наприклад, через мову, специфіку робіт або більшу кількість учнів).

04.03.2026

RFI Українською

<https://surl.li/jqqiif>

Україна створює Експертні групи з питань прав українців за кордоном

Секретаріат Уповноваженого Верховної Ради з прав людини повідомив про формування експертних груп з питань прав українців за кордоном. Групи працюватимуть у складі Експертної ради при Представнику Уповноваженого з міжнародного співробітництва та європейської інтеграції у 30 країнах. Як саме вони захищатимуть права українців за кордоном — читайте у матеріалі RFI Українською.

Групи працюватимуть у межах Експертної ради при Представнику Уповноваженого з міжнародного співробітництва та європейської інтеграції, повідомляє RFI Українською з посиланням на Офіс омбудсмена. Мета роботи груп — посилити правовий захист українців за кордоном і впроваджувати в українське законодавство найкращі міжнародні стандарти.

Групи працюватимуть у наступних країнах:

Австрія, Бельгія, Болгарія, Велика Британія, Вірменія, Греція, Грузія, Данія, Естонія, Ізраїль, Ірландія, Іспанія, Італія, Канада, Литва, Люксембург, Молдова, Німеччина, Норвегія, Північна Македонія, Польща, Португалія, Сербія, Словаччина, США, Фінляндія, Франція, Чехія, Чорногорія, Швеція.

Чим займатимуться члени груп:

- проведення досліджень щодо системних порушень прав людини та розроблення механізмів їх запобігання;
- аналіз досвіду іноземних держав у сфері правозахисту;
- розроблення рекомендацій для підвищення правової обізнаності українців за кордоном, зокрема у зв'язку з агресією РФ проти України;
- розроблення рекомендацій щодо моніторингу дотримання прав українців за кордоном.

05.03.2026

Deutsche Welle

<https://www.dw.com/uk/u-nimeccini-skasovuut-socviplati-burrgeld-so-prijde-na-zaminu/a-76235322>

У Німеччині скасовують "бюргергельд": які соцвиплати будуть?

Німецький Бундестаг у четвер, 5 березня, проголосував за скасування соціальних виплат для безробітних під назвою "бюргергельд" (Bürgergeld - "гроші для громадян"). Мета - зробити систему соціальної допомоги в країні жорсткішою, аби залучити до роботи більше людей на тлі затяжної економічної кризи. Уряд прагне, аби громадяни "якомога довше" забезпечували своє життя "власними силами", йдеться в ухваленому законі.

"Бюргергельд" перейменують на "нове базове забезпечення" безробітних. Але зміниться не лише назва. Реформа передбачає посилення правил отримання соцдопомоги. Якщо особа, яка має право на допомогу, порушує свої обов'язки, на неї чекають почасти суворі санкції. Наприклад, якщо людина відмовляється відвідувати призначені їй курси підвищення кваліфікації, то протягом трьох місяців вона отримуватиме на 30 відсотків менше грошей. Санкції передбачені і в випадку неявки на призначені зустрічі з консультантами в Центрах працевлаштування (Jobcenter) - аж до повного скасування виплат. А гроші за оренду житла, які є частиною виплат з безробіття, у таких випадках переказуватимуться напряму орендодавцю.

Розмір нових виплат відповідатиме "бюргергельд"

Ухвалені зміни поступово набиратимуть чинності, починаючи від 1 липня. Зменшувати розмір нових базових виплат для безробітних не будуть. Люди, що живуть самі, і надалі можуть розраховувати на 563 євро без урахування вартості оренди та медичної страховки. Ті, хто живе в шлюбі, отримуватимуть, як і зараз, по 506 євро на особу. Виплати для неповнолітніх становлять від 357 до 451 євро. Розмір соцдопомоги з безробіття в Німеччині востаннє змінювався у січні 2024 року - тоді виплати вирости за рік на 12 відсотків.

Загалом соцдопомогу з безробіття в Німеччині отримує близько 5,5 мільйона людей. 800 тисяч із них мають роботу, але заробляють настільки мало, що цього не вистачає навіть для того, аби покрити базові потреби. Серед отримувачів соцвиплат близько 1,8 мільйона дітей та підлітків.

Нові базові виплати для безробітних, як і нинішня соцдопомога "бюргергельд", - крайній захід допомоги тим, хто втратив або не може знайти роботу. Зазвичай усі, хто працює в Німеччині, щомісяця сплачують обов'язкові страхові внески на випадок безробіття. Самозайняті особи можуть застрахуватися добровільно. Якщо людина втрачає роботу, то має право на допомогу з безробіття (Arbeitslosengeld). Вона становить приблизно дві третини від останньої зарплати. Ці гроші виплачують людині доти, доки вона не знайде нову роботу, але не більше двох років. І лише якщо за цей час знайти

роботу не вдалося, ця людина може звернутися по базову допомогу від держави.

Половина отримувачів соцдопомоги - іноземці

Близько половини (48 відсотків) отримувачів базової соцдопомоги з безробіття в Німеччині - іноземці. Серед них сотні тисяч українських біженців, які втекли від війни Росії в Україні. З 2022 по 2025 рік новоприбулі працездатні біженці з України, які не мали засобів для існування і не змогли одразу ж знайти роботу, мали право на допомогу "бюргергельд". Багато хто отримує її досі, тож ухвалені тепер зміни торкнуться і їх.

05.03.2026

Deutsche Welle

<https://www.dw.com/uk/specposlannica-evrokomisii-es-navrad-ci-podovzhit-timcasovij-zahist-dla-ukrainciv/a-76234468>

Спецпосланниця ЄС не очікує, що захист українців продовжать

Система тимчасового захисту для українців, запроваджена Європейським Союзом після початку повномасштабного вторгнення Росії, ймовірно, не буде продовжена після 2027 року. Про це заявила спецпосланниця Єврокомісії з питань українців у ЄС Ільва Йоганссон у середу ввечері, 4 березня.

"Мене б дуже здивувало, якби тимчасовий захист продовжили в нинішньому вигляді. Думаю, для тимчасового заходу п'яти років достатньо", - сказала Йоганссон, відкриваючи конференцію "Що буде після тимчасового? Майбутнє українців у ЄС через чотири роки".

Захід відбувся під егідою польського головування в керівній групі ICMPD (International Centre for Migration Policy Development, Міжнародний центр з розвитку міграційної політики).

Механізм тимчасового захисту Євросоюз активував у березні 2022 року після початку повномасштабної війни Росії проти України. Він надав мільйонам українців право жити, працювати і навчатися в країнах ЄС. Зараз у Євросоюзі перебувають понад чотири мільйони українців із таким статусом.

Перехід до інших правових статусів

За словами Йоганссон, українці, які вже кілька років живуть у країнах ЄС, з часом мають змінити правові підстави для проживання. "Ті, хто перебувають тут уже багато років, не повинні й надалі знаходитися у статусі тимчасового захисту. Вони мають перейти на інші юридичні статуси", - зазначила вона.

Це можуть бути дозволи на проживання, видані національними урядами, робочі, навчальні візи та інші форми легального перебування. Водночас країни Євросоюзу хочуть координувати перехідний процес на загальноєвропейському рівні, але при цьому зберігати за собою певний суверенітет. "Держави-члени просять скоординованого підходу, але водночас

кажуть: ми не хочемо нового законодавства ЄС у цій сфері", - зазначила Йоганссон.

Механізм захисту може змінитися, якщо війна триватиме

Йоганссон підкреслила, що у разі затяжної війни Євросоюзі надалі надаватиме захист людям, які виїжджають з України. Однак підхід до цього може змінитися.

"Якщо війна триватиме, ми, звичайно, будемо надавати притулок людям, які тікають з України. Але масштаб заходів може бути іншим - наприклад, тільки для людей із регіонів, що очевидно є небезпечними", - сказала вона.

Від "біженців" до "діаспори"

Єврокомісія по-новому бачить українців, які живуть у Європі. "Настав час змінити наратив - перейти від захисту біженців до розширення можливостей української діаспори", - сказала Йоганссон. За її словами, мільйони українців, які зараз живуть у країнах ЄС, можуть стати важливим мостом між Україною та Європейським Союзом.

"Коли ми запитуємо українців, стає зрозуміло, що більшість із них вирішили залишитися", - додала вона.

ЄС готує програму добровільного повернення

Водночас Єврокомісія, як DW уже писала раніше, розраховує на поступове добровільне повернення українців після закінчення війни. "Ми готуємо програму добровільного повернення і відновлення", - сказала Йоганссон.

За її словами, ця програма полягає в тому, що ЄС надаватиме підтримку цілим громадам, а не робитиме одноразові виплати репатріантам. "Ми не будемо давати гроші безпосередньо людям. Ми хочемо інвестувати в місцеві громади", - пояснила вона.

При цьому в Брюсселі розуміють, що Україна поки що не готова до масового повернення громадян. "Вони не готові прийняти людей у великому масштабі. На відновлення інфраструктури і житла підуть роки", - сказала спецпредставниця, яка за кілька днів до цього побувала в Україні.

02.03.2026

Radio Prague International

<https://ukraina.radio.cz/yak-zahystytysya-vid-nedobrosovishnyh-robotodavciv-8879091>

Як захиститися від недобросовісних роботодавців

У Чехії щороку фіксуються тисячі порушень трудового законодавства, і держава веде системну статистику щодо недобросовісних роботодавців. Контроль здійснює Державна інспекція праці, яка проводить десятки тисяч перевірок на рік. Значну частку виявлених порушень становлять випадки нелегального працевлаштування іноземців. У попередні роки інспекція фіксувала тисячі осіб, які працювали нелегально, при цьому більшість із них

були громадянами інших держав. Це безпосередньо пов'язано з міграційним законодавством і режимом надання дозволів на роботу.

Якщо роботодавця визнають недобросовісним, він не може оформити або продовжити працівникам дозволи на перебування в межах трудової міграції. Про перевірки розповідає речник Державного управління інспекції праці Ріхард Колібач.

«На початку слід зазначити, що Державне управління інспекції праці спрямовує свою контрольну діяльність, зокрема, на дотримання трудового законодавства під час працевлаштування іноземних працівників. Перевірки, зосереджені на умовах праці працівників із тимчасовим захистом з України, проводяться з 2022 року та охоплюють сферу трудових відносин, зайнятості, а також безпеки праці. Від початку (повномасштабної) російської агресії понад 600 тисяч осіб, які втікали від війни в Україні, отримали в Чехії тимчасовий захист. Наразі в Чехії працевлаштовано 224 902 особи з тимчасовим захистом з України.

У разі підозри на порушення трудового законодавства роботодавцем фізичні та юридичні особи можуть подати звернення про проведення перевірки безпосередньо до територіально компетентної регіональної інспекції праці або через Державне управління інспекції праці. Територіальна компетенція інспекції визначається місцем виконання роботи (робочим місцем заявника).

Для подання звернення можна скористатися порталом інспекції праці, де доступний електронний бланк, який необхідно детально заповнити. До звернення доцільно додати копії документів, що підтверджують описані факти (наприклад, трудовий договір, наказ про встановлення заробітної плати, довідку про працевлаштування, розрахункові листки тощо). Важливо правильно зазначити роботодавця, проти якого подається звернення: його назву, юридичну адресу, ідентифікаційний номер (ІЧО), а також місце виконання роботи, якщо воно відрізняється від юридичної адреси».

На практиці ознаки проблемного роботодавця є доволі типовими: відсутність письмового трудового договору, затримки заробітної плати або її виплата нижче від встановленого мінімуму, неоплачувані понаднормові години, відмова оплачувати відпустку чи лікарняний, тиск, погрози або утримання документів.

Мінімальна заробітна плата в Чехії у 2026 році становить 18 900 крон «брутто», і її невивплата є прямим порушенням закону. Робочий час зазвичай не повинен перевищувати сорока годин на тиждень без належної компенсації за понаднормову роботу, звертає увагу речниця громадського захисника прав людини Міхаела Вайсова.

«В офісі омбудсмана та дитячого омбудсмана ми отримуємо звернення радше в одиничних випадках. Це може бути пов'язано і з тим, що громадяни України побоюються втрати роботи та інших репресій з боку роботодавця, якщо повідомлять про його практики. Часто на такого роботодавця працюють цілі родини, і він також надає їм житло. Маємо й досвід, що на проблеми

українських працівників частіше звертають увагу їхні колеги, які є свідками неналежного поводження, або сусіди й знайомі, яким вони довіряють свої проблеми.

Омбудсман не може допомогти безпосередньо. Єдиним уповноваженим органом є інспекція праці. Саме до неї потрібно звертатися. Її регіональні інспекції мають право перевіряти, чи роботодавці дотримуються трудового законодавства, тобто чи виплачують винагороду в установлені строки, надають відпустку, дотримуються правил безпеки праці, наприклад, чи забезпечують засобами індивідуального захисту тощо. Також вони перевіряють звернення, що містять ознаки неналежної поведінки на робочому місці, наприклад, цькування.

Після проведення перевірки інспекція праці зобов'язана повідомити заявника про її результати, як і про рішення не здійснювати перевірку. Якщо заявник не задоволений результатами перевірки, він може подати скаргу відповідно до адміністративного процесуального законодавства або звернутися до омбудсмана. Дії органів інспекції праці омбудсман може перевіряти. Хоча ми не можемо безпосередньо розслідувати звернення щодо експлуатації у сфері праці, ми підготували інформаційні буклети про трудові правовідносини та «мобінг» на роботі».

Перевірити надійність компанії можна через відкриті реєстри: податкові та страхові органи публікують дані про заборгованості та статус платників ПДВ. Також існують публічні списки ненадійних платників ПДВ, до яких входять десятки тисяч суб'єктів господарювання. Загалом наведені дані відповідають реальній картині чеського ринку праці: держава здійснює активний контроль, щороку виявляються тисячі порушень, а фіктивна самозайнятість залишається однією з найстійкіших проблем.

Для іноземних працівників питання вибору роботодавця є особливо чутливим, бо від цього залежить не лише дохід, а й легальний статус перебування в країні.

03.03.2026

Radio Prague International

<https://ukraina.radio.cz/dovgostrokovyy-dozvil-u-chehiyi-zmozhe-otrymaty-lyshe-mala-chastka-ukrayinskyh-8879487>

Довгостроковий дозвіл у Чехії зможе отримати лише мала частка українських біженців

Умови надто суворі, зауважує директорка Консорціуму неурядових організацій, що працюють із мігрантами, Андреа Крхова. «Вони тут уже давно і стали майже природною частиною суспільства», — додала вона в інтерв'ю станції Radiožurnál Чеського радіо.

Спеціальний дозвіл на довгострокове перебування має дати можливість нинішнім біженцям залишитися в Чехії і після закінчення режиму тимчасового

захисту — в Європейському союзі було ухвалено рішення, що це станеться в березні 2027 року. Спецдозвіл наразі пропонується на п'ять років і, серед іншого, відкриває можливість просити й дозвіл на постійне перебування.

Але не все так просто. На шляху до спеціального дозволу є чимало перешкод, і умови цього дозволу неприхильні до його власників, звертає увагу Андреа Крхова.

«Ми в першу чергу критикуємо необхідний для отримання дозволу розмір заробітку, якого не зможуть досягнути, наприклад, працевлаштовані в системі освіти чи послуг, де, як ми бачимо, вони дуже потрібні», — каже вона про українців, які мусять заробити за попередній рік до оподаткування по 440 тисяч крон на основного заявника і ще по 110 тисяч на кожного подальшого члена спільного домогосподарства, щоб мати право претендувати на спецдозвіл.

Також біженці мають прожити в Чехії принаймні два роки з тимчасовим захистом. «Але й через ці два роки, коли вони сплачують внески до соціальної системи, сплачують податки, при отриманні спеціального дозволу на довгострокове перебування вони не мають можливості отримати публічне медичне страхування. Зокрема, цієї можливості не мають їхні діти, так що все це ускладнюється, і, звичайно, їм потрібен заробіток, щоб оплатити комерційне страхування», — звертає увагу Крхова на одну з особливостей: якщо особи з тимчасовим захистом страхуються в системі публічного медичного страхування, як і чехи чи іноземці з дозволом на постійне перебування, — то для тих, хто отримує спецдозвіл, умови будуть такі ж, як і для власників звичайних дозволів на довгострокове перебування: якщо людина не є працевлаштованою і медстрахування не оплачує працедавець, вона мусить оформити комерційне медичне страхування, також і на дітей і пенсіонерів, яке помітно дорожче й більш обмежене в можливостях, ніж публічне.

Тому, каже керівниця консорціуму, організації, що є його членами, вважають: із урахуванням того, скільки в Чехії є економічно активних біженців, можливості для них зі спеціальним дозволом мають бути більш відкритими.

Вона звернула увагу, що за результатами минулорічного зголошення на новий дозвіл право на його отримання здобули менш ніж чотири відсотки від усіх біженців, зареєстрованих у Чехії — за уточненими даними, таких було майже 16 тисяч.

При цьому Крхова звертає увагу, що українські біженці перебувають у Чехії вже довгий час — дехто цілі чотири роки: «Ці люди економічно активні, вони вже тут прижилися, їхні діти ходять до школи... Ми думаємо, що за цей довгий час вони стали майже що природною частиною суспільства. Ми бачимо, що для ринку праці і деяких галузей уже важко буде обійтися без українських біженців».

Тож, на її думку, умови для українців зі спеціальним дозволом на довгострокове перебування мали б змінитися. Зокрема, вважає вона, треба б

почати зі згаданого підходу до медичного страхування, а також із можливості отримувати державну соціальну допомогу — адже, за чинними правилами, українці зі спецдозволом будуть робити повноцінні внески в чеську соціальну систему, та деяких різновидів соціальної допомоги — так званих нестрахових виплат, тобто тих, що не пов'язані з соціальними внесками, які сплачує людина (чи її працедавець), — їм не дістанеться. Йдеться, наприклад, про допомогу на малу дитину одному з батьків, хто постійно доглядає за нею (rodičovský příspěvek), допомогу на оплату житла родинам із низькими доходами (příspěvek na bydlení) чи доплату на дитину в родині із низькими доходами (přídavek na dítě). І, знову ж, варто зменшити необхідну для отримання спецдозволу високу суму заробітку.

А за нинішніх умов, додає Крхова, про інтеграцію біженців і через чотири роки їхнього перебування в Чехії говорити важко: це перебування все ще «тимчасове», і люди врешті не впевнені в завтрашньому дні. «Але з урахуванням того, скільки дітей ходить до школи, скільки людей працює, ми думаємо, що в принципі співжиття в суспільстві і перебування в Чехії українських біженців вдаються... Більшість людей уже залучилася тут до повсякденного життя», — каже директорка Консорціуму неурядових організацій, що працюють із мігрантами, Андреа Крхова.

05.03.2026

Radio Prague International

<https://ukraina.radio.cz/bilshist-chehiv-vvazhaye-shcho-ukrayinskym-bizhencyam-vdayetsya-integruvatysya-v-8879608>

Більшість чехів вважає, що українським біженцям вдається інтегруватися в чеському суспільстві

Таку думку мають 69 відсотків опитаних, свідчить нове дослідження агентства Kantar CZ, зроблене для Чеського телебачення. Стільки ж чехів вважало так і в квітні 2023 року.

Натомість 24 відсотки чехів вважають, що інтеграція біженцям не вдається. Це на один відсоток більше, ніж майже три роки тому.

Також, за нинішнім опитуванням, Чехія мала б і надалі бути посередником у наданні Україні військової допомоги з погляду 54 відсотків опитаних. Це на сім відсотків більше, ніж у жовтні 2023 року — але на сім відсотків менше, ніж було в березні 2022-го — відразу після початку повномасштабної війни Росії проти України.

Тоді, на початку 2022 року, найбільше чехів боялося, що прибуття українських біженців означатиме для них важчі пошуки роботи — в березні 2022-го так вважали 43 відсотки опитаних. Цього року в січні такі побоювання все ще мали 35 відсотків людей.

Опитування з серії соціологічного дослідження «Тенденції Чехії» Чеського телебачення агентство Kantar CZ здійснило в другій половині січня цього року. В ньому взяли участь 1200 респондентів.

Чехія в перерахунку на чисельність власного населення прийняла найбільше українських біженців із усіх країн Європейського союзу. За даними Міністерства внутрішніх справ Чехії, останнім часом до Чехії з України щомісяця прибуває ще приблизно по шість тисяч біженців.

06.03.2026

Radio Prague International

<https://ukraina.radio.cz/chehiv-dali-lyakayut-zlochynnisty-ukrayinciv-uryad-hoche-posylyty-8879739>

Чехів далі лякають «злочинністю українців». Уряд хоче посилити відповідальність іноземців

Серед українців кількість кримінально переслідуваних осіб в абсолютних цифрах дійсно зростає — але рівень злочинності серед них і далі нижчий, ніж їхня частка в чеському суспільстві. Загалом же в Чехії і кількість кримінальних злочинів, скоєних іноземцями, і кількість кримінально переслідуваних іноземних громадян із часом зменшується.

Коли міністр внутрішніх справ Лубомір Метнар (ANO) говорив про пріоритети свого відомства, він згадав і плани збільшення кримінальних покарань, щоб вони більше відраджували чинити злочини і щоб не підвищувалася частка іноземців у загальній кримінальній злочинності, нагадує інтернет-видання Novinky.cz. При цьому, сказав він на пресконференції в лютому, частка іноземців у кримінальній злочинності з часом не зменшується.

Статистика поліції, з одного боку, підтверджує слова міністра. Але так само правдою є й те, що загальна кількість кримінальних злочинів, скоєних іноземцями, і загальна кількість кримінально переслідуваних іноземців із року в рік знижується.

За цією статистикою, яку наводить видання, 2024 року іноземці скоїли 9441 розкритий кримінальний злочин. 2025 року їх було 8642 — помітне зниження кількості.

Судово переслідуваних іноземців було минулого року 9027, 2024-го 9113 і 2023-го 9345. І в цій категорії видно виразне зниження.

Але правдиве і твердження Метнара про те, що частка іноземців у кримінальній злочинності в Чехії зростає. Причина, з одного боку, в тому, що зростає й кількість іноземців, які живуть у Чехії, а з іншого, що різко зменшується загальна кількість кримінальних злочинів: минулого року їх було 170 051, позаминулого 173 322 і ще на рік раніше 181 417.

Про плановані зміни законодавства щодо іноземців говорять не тільки в партії ANO. Ще одна урядова партія SPD постійно заявляє про те, що хоче зробити суворішими умови саме щодо українців.

Її лідер і голова Палати депутатів Томіо Окамура звертає увагу, що злочинність українців у Чехії зростає. За статистикою поліції, кількість кримінально переслідуваних українських громадян в абсолютних числах дійсно збільшується: 2023 року їх було 3477, 2024-го 3842 і минулого року 4025.

Але треба взяти до уваги й те, що до Чехії останніми роками прибула значна кількість українських біженців, що мусило відбитися в поліційній статистиці. І при цьому важливо, що і минулого року, як і попередніми роками, українці скоїли в Чехії менше кримінальних злочинів, ніж відповідало б їхній частці в населенні країни.

Згадані 4025 кримінально переслідуваних українців становлять 5,35 відсотка від усіх кримінально переслідуваних за минулий рік осіб. А частка українців — і біженців, і з іншими статусами перебування — була наприкінці минулого року 5,62 відсотка від усього населення Чехії (наприкінці минулого року, за даними річного підсумкового звіту МВС, у країні було загалом 612 953 українці; населення Чехії становило, за останніми наявними даними Чеського статистичного управління, 10 897 178 осіб).

Тож очевидно, що українці аж ніяк не коять злочинів більше, ніж інші мешканці Чехії — цілком навпаки, наголошує видання Novinky.cz.

04.03.2026

OBOZ.UA

<https://www.obozrevatel.com/ukr/ekonomika-glavnaya/fea/zhenut-nas-yak-sobak-ukrainski-bizhentsi-stiknulis-z-masovimi-rejdami-v-ssha.htm>

"Женуть нас, як собак": українські біженці стикнулись з масовими рейдами в США

Українські біженці у США, які приїхали по програмі U4U, стикаються з арештами ICE та багатомісячними затримками документів, навіть при дійсному гуманітарному статусі. Через це вони залишаються без права працювати та опиняються під постійною загрозою депортації.

Про це пише BBC News. Програма була започаткована адміністрацією Джо Байдена у 2022 році, щоб допомогти українцям, які втекли від війни, легально перебувати у США, працювати, навчатися та отримувати водійські права.

Однак, зміна адміністрації на Дональда Трампа призвела до різкого посилення міграційних перевірок та арештів, що поставило тисячі українців у вразливе становище.

Також розповідають про багатомісячні затримки з документами та страх депортації, навіть при наявності легального статусу. Адміністрація Трампа намагається обмежити міграцію, а ICE проводить рейди по всій країні, часто супроводжувані сутичками та насильством. За рік агентство затримало близько 400 тисяч людей, хоча не всі з них порушували закон.

Українці, які прибули по U4U або очікують розгляду заяв про притулок, опинилися у "підвішеному стані" – без права працювати, з обмеженим доступом до послуг і постійним ризиком арешту. За оцінками експертів і правозахисників, у США наразі близько 200-250 тисяч українців перебувають у вразливому стані.

Вони змушені чекати на документи місяцями, а деякі вже понад рік залишаються вимушеними нелегалами. Критики політики Трампа зазначають, що така практика фактично підштовхує людей до самодепортації, знижує мотивацію мігрантів і спричиняє значне психологічне навантаження на родини.

Правозахисники, журналісти та представники Демократичної партії вказують на порушення прав людини, неправомірне застосування сили та відсутність належної правової процедури для затриманих. У суспільстві зростає обурення діями ICE та політики адміністрації, а навіть Папа Лев XIV закликав ставитися до мігрантів із гідністю та повагою.

Українці у США, які опинилися в цих обставинах, розповідають про відчуття безправ'я та страху: вони оплачують мита, чекають на документи, але все одно залишаються у зоні ризику. Як зазначає одна з постраждалих, "нас женуть звідси, як собак, хоча фактично самі нас сюди запросили".

03.03.2026

24 Канал

https://24tv.ua/zakordon24/pratsevlashuvannya-ukrayintsiv-nimechchini-chogo-chekati-ukrayintsyam_n3020611

Радіти чи мікати: Німеччина готує нові правила працевлаштування українців

У Німеччині можуть суттєво змінити правила працевлаштування для шукачів притулку. У федеральному уряді розробили ініціативу, яка дозволить їм виходити на роботу вже через три місяці перебування в країні – навіть якщо заява про надання притулку ще перебуває на розгляді.

Про це в інтерв'ю Bild заявив представник Християнсько-соціального союзу та міністр внутрішніх справ Німеччини Александр Добріндт.

Дивіться також Робота в Польщі стане доступнішою: оприлюднено список дефіцитних спеціальностей

Яких змін слід очікувати?

За словами політика, його міністерство вже розробило так званий план негайного працевлаштування.

«Ті, хто приїжджає сюди, мають мати можливість працювати – і якнайшвидше. Найкраща інтеграція – це інтеграція через роботу. Мета – участь у суспільстві через діяльність», – наголосив Добріндт.

Що саме пропонують?

Згідно з ініціативою, шукачам притулку дозволять офіційно працювати після трьох місяців легального перебування в Німеччині. Водночас працевлаштування не планують робити обов'язковим. Рішення щодо надання або відмови в притулку ухвалюватиметься незалежно від того, чи працює людина.

Втім, нововведення не стосуватимуться осіб:

- яким уже відмовили в наданні притулку,
- а також тих, хто не співпрацює з органами влади, приховує особу або подає неправдиві дані.

У Федеральне агентство з праці Німеччини пояснюють, що й нині дозвіл на роботу може надаватися особам зі статусом "Duldung" (тимчасова відстрочка депортації) та шукачам притулку, якщо вони легально перебувають у країні щонайменше три місяці.

Чи вплине це на українців?

Важливо зазначити, що ініціатива стосується саме шукачів притулку, а не громадян України, які перебувають у Німеччині за параграфом 24 Закону про перебування іноземців (тимчасовий захист). Українці мають інший юридичний статус – тимчасово переміщених осіб, що передбачає окремі правила доступу до ринку праці.

Однак експерти не виключають, що спрощення працевлаштування для інших категорій мігрантів може вплинути на ситуацію на ринку праці. Йдеться передусім про сфери, де вже активно працюють українці:

- логістика,
- догляд,
- виробництво,
- сфера послуг.

Збільшення конкуренції може як розширити можливості для бізнесу, так і ускладнити пошук роботи для окремих груп працівників.

05.03.2026

24 Канал

https://24tv.ua/zakordon24/alyaska-prosit-trampa-sprostiti-migratsiynu-politiku-shhodo-ukrayintsiv_n3022232

Без українців не впораються: Аляска вимагає від Трампа змінити міграційну політику щодо України

Влада американського штату Аляска звернулася до президента США Дональда Трампа з проханням продовжити гуманітарний статус українських біженців. На Алясці вимагають дозволити українцям і надалі працювати у штаті.

Як пише Alaska's News Source, причиною стала гостра нестача робочої сили, яка може ускладнити реалізацію масштабних інфраструктурних проєктів.

За даними видання, понад 100 українців із приблизно тисячі біженців, які проживали на Алясці, вже залишили штат після того, як минулого року адміністрація Трампа призупинила програму тимчасового перебування для громадян України. У січні 2026 року делегація Аляски в Конгресі США закликала продовжити гуманітарний статус українців.

Губернатор штату навіть надіслав офіційний лист до президента із проханням переглянути рішення. За його словами, Аляска стикається з хронічною нестачею працівників, тоді як штат готується до реалізації масштабних енергетичних та інфраструктурних проєктів.

«Аляска стикається з постійною і добре задокументованою нестачею робочої сили. Українські біженці, які нині проживають на Алясці, є негайним і практичним рішенням цієї проблеми», – написав губернатор у зверненні до Трампа.

Він наголосив, що українці вже працюють на підприємствах штату і допомагають швидше завершувати великі проєкти, а також зменшують залежність від дорогої робочої сили з інших регіонів США.

Довідка. Як пише Anchorage Daily News, зараз у штаті перебувають 678 українців, які мають гуманітарний статус. За останній рік Аляску залишили 119 громадян України.

Чому виникла загроза депортацій?

- Проблема виникла після того, як адміністрація Трампа почала перегляд гуманітарних програм, запроваджених за часів президента Джо Байдена. Зокрема, у 2025 році Білий дім планував позбавити тимчасового правового статусу близько 240 тисяч українців, які перебували у США за гуманітарними програмами.
- Під ризик втрати статусу потрапили й учасники програми *Uniting for Ukraine*, завдяки якій до США за останні роки приїхали понад 120 тисяч українців.
- Експерти попереджали, що завершення цієї програми може призвести до втрати легального статусу тисячами людей і навіть до примусових депортацій. Попри це, влада Аляски сподівається, що федеральний уряд дозволить українцям залишатися у штаті, оскільки їхня робота стала важливою для економіки регіону.

04.03.2026

РБК-Україна

<https://www.rbc.ua/rus/news/vtratili-mayno-okupatsiyi-diyi-zapustyat-1772639950.html>

Втратили майно в окупації? У "Дії" запуснуть послугу для отримання репарацій

Юридичні особи, які втратили контроль над майном на тимчасово окупованих територіях, тепер можуть подати заяву про репарації через портал "Дія".

Про це повідомляє РБК-Україна з посиланням на портал "Дія".

Старт бета-тестування

Як зазначають на порталі, в Україні запускають запис на бета-тестування нової послуги категорії СЗ.2.

Вона дозволяє юридичним особам подати заяву до міжнародного Реєстру збитків, якщо їхні активи опинилися на тимчасово окупованих територіях.

"Якщо юридична особа втратила контроль над своїм майном через окупацію після 24 лютого 2022 року, це можна офіційно зафіксувати на міжнародному рівні", - зазначають розробники сервісу.

Долучитися до тестування може керівник компанії або уповноважений представник із цифровим підписом. Запис на участь уже відкритий безпосередньо на порталі "Дія".

Механізм відшкодування

Головна мета сервісу - підготувати підґрунтя для виплати компенсацій. Усі зібрані дані та докази будуть передані спеціальній комісії, яка працює в межах міжнародного Реєстру.

"Після внесення заяви та доказів до Реєстру її передадуть компенсаційній комісії, яка визначатиме розмір належної компенсації", - пояснюють у "Дії".

Проект реалізується Міністерством цифрової трансформації та Міністерством юстиції у співпраці з міжнародними партнерами, зокрема UK DIGIT та програмою EGAP.

02.03.2026

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-polytics/4097157-edinij-marsrut-dla-vpokolli-sistema-orientovana-na-ludinu.html>

Єдиний маршрут для ВПО: коли система орієнтована на людину

Сьогодні в Україні понад 4,6 мільйона офіційно зареєстрованих внутрішньо переміщених осіб.

Ці цифри – не суха статистика. Йдеться про життя родин, які, шукаючи порятунку, втратили свій дім, роботу, оточення, але не втратили гідності та права на нормальне життя та майбутнє.

Тому підтримка переселенців – це не благодійність і не «соціальний бонус». Це обов'язок держави та елемент стійкості країни.

Харків – одне з міст, яке прийняло найбільшу кількість ВПО, понад 212 тисяч.

Для прифронтового мегаполіса це колосальне навантаження – на житло, медицину, освіту, соціальні служби, транспорт і комунальну систему. Але водночас – це і відповідь Харкова на війну: місто не зачиняє двері, не розділяє людей, не відвертається від тих, хто опинився в біді.

І в межах своїх можливостей ми робимо все необхідне для їх підтримки – реєстрація, соціальні послуги, гуманітарна допомога, підтримка в працевлаштуванні та інтеграція в громаду.

Ми створюємо рішення там, де їх бракує. Підтягуємо партнерів. Вибудовуємо маршрути допомоги у ручному режимі, бо не можемо дозволити собі розкіш «чекати, поки система дозріє». У Харкові працюють гуманітарні хаби, програми підтримки, механізми взаємодії з міжнародними організаціями – це щоденна, непомітна для багатьох робота тисяч людей.

Але зусилля міста не можуть замінити системної державної політики, яка, на жаль, дуже недосконала.

Наслідки цих недосконалих рішень ми бачимо щодня: багатогодинні черги, розгублені люди, розірвана логіка процедур, дублювання довідок та процесів. Як наслідок – втома та відчай. І, як би нам цього не хотілося, ми власноруч не можемо виправити цю ситуацію. Тому що проблема не у відсутності бажання «на місцях» – а в архітектурі всієї системи.

Сьогодні підтримка переселенців розірвана між різними відомствами.

Кожен робить щось своє, але дуже часто – без синхронізації, без спільного стандарту, без єдиної відповідальності за результат. Виходить не маршрут допомоги, а лабіринт, крізь який до гарантованої тобі підтримки дістатися майже неможливо.

Ключова проблема – розпорошеність послуг та підтримки між різними відомствами та інституціями.

Соціальні виплати оформлюються та надаються окремо.

А це базова підтримка, яка для багатьох родин – справді питання виживання. Коли виплата існує сама по собі, без зв'язку з житлом, роботою, медициною та освітою, вона не вирішує проблему – вона лише відтерміновує кризу.

Адміністративні послуги – окремо.

Довідки, статуси, підтвердження, оновлення даних, зміни місця проживання – усе це перетворюється на окрему «роботу» для людини, яка й так живе в режимі стресу.

Працевлаштування – окремо.

І тут ситуація особливо болюча. Без роботи й доходу людина не зможе інтегруватися, орендувати житло, повернути відчуття нормальності. А коли працевлаштування ще й існує «десь поруч», без прив'язки до реальних потреб конкретної родини, воно стає ще одним сервісом, який ніби є – але майже не працює.

І через таку розірваність між різними напрямками підтримки люди змушені самі орієнтуватися в складній та незрозумілій системі, стояти в чергах і фактично – пробивати бюрократичну стіну. Сил та терпіння вистачає не в усіх.

Це основна проблема. Не можна будувати систему підтримки на припущенні, що людина має бути сильною, юридично грамотною і мати час нескінченно та безрезультатно оббивати пороги різних установ.

Переселенці часто морально виснажені. Часто – з дітьми. Часто – з пораненнями, хворобами, психологічною травмою. Ще частіше – без постійного житла. Іноді, навіть без документів. І державна система має враховувати цю реальність.

Це особливо болісно, якщо врахувати, що близько 64% переселенців живуть за межею бідності, більшість – залежать від державної допомоги, а рівень безробіття серед ВПО суттєво вищий за середній по країні.

Це означає, що для багатьох ВПО помилка в заяві, неповний пакет документів або «прийдіть іншим разом» – це не дрібниця, а додатковий стрес. Ризик залишитися без ліків, без оренди, без грошей на базові потреби. І це не лише ризик окремо взятої людини, це ризик і для держави – загроза поглиблення хронічної бідності, соціальної напруги та недовіри – особливо в прифронтових містах і громадах.

Без зрозумілого супроводу люди не можуть скористатися тими можливостями, які для них формально існують.

Ми часто плутаємо «наявність програм» із «доступністю програм». Але програма, якою людина не може скористатися, – це не підтримка. Доступність – це коли маршрут до послуги чіткий, швидкий і людський. Коли є супровід та відповідальність.

Тому я вважаю принципово важливим кроком запровадити на національному рівні єдиний маршрут підтримки ВПО. Такий, який однаково працює по всій країні, але при цьому враховує різні умови – і прифронтові, де навантаження й ризики об'єктивно вищі, і тиллові.

Ключовим елементом «єдиного маршруту ВПО» мають стати соціальні менеджери – фахівці, які знають систему і допомагають людям пройти її без хаосу, зайвих черг і принижень.

Соціальний менеджер – це відповідь на головний біль системи: коли відповідальність розмита, а людина залишається сам на сам із бюрократією. Соціальний менеджер дає навігацію, супровід, допомагає з документами, з'єднує з послугами, координує різні відомства навколо потреб однієї родини. Це найлюдяніша і водночас найефективніша форма роботи: менше втрат часу, менше помилок, більше результату.

Громади можуть і повинні робити максимум з можливого – Харків це робить. Але жодна громада не здатна самотужки зшити розірвану систему.

Особливо – прифронтова, яка паралельно відновлює інфраструктуру після обстрілів, утримує критичні служби, забезпечує освіту й медицину, підтримує економіку, живе під постійною загрозою. Муніципальні ресурси не безмежні.

Рішення має бути державним. Це має бути політика, за яку хтось відповідає. З чіткими стандартами, фінансуванням, цифровими рішеннями, прозорими правилами.

Однаковими за логікою і якістю сервісу – щоб люди не залежали від випадку чи «доброї волі» конкретного кабінету. Але достатньо гнучким, щоб враховувати ризики, реальні витрати й умови життя там, де тривають обстріли, блекауту та руйнування.

Саме тому я пропоную встановити на національному рівні День внутрішньо переміщених осіб – 25 лютого. Саме цього дня у 2022 році мільйони українців були вимушені залишити свої домівки, рятуючись від війни.

Ця дата не повинна бути формальною. Вона має стати точкою державної відповідальності. Я переконаний, що цей день слід закріпити на п'ять років – наступний політичний цикл.

Не просто як день вшанування ВПО, а як стратегічний орієнтир. П'ять років – достатній горизонт, щоби зробити все необхідне для того, аби в статусі внутрішньо-переміщеної особи більше не було потреби.

За цей час люди мають або повернутися в безпечні громади, або повноцінно інтегруватися там, де вони живуть сьогодні – з роботою, житлом і впевненістю у завтрашньому дні.

Люди, які пережили війну і втрату дому, не повинні витратити місяці й роки свого, розпочатого наново, життя на боротьбу з бюрократичною машиною.

Вони мають витратити цей час на роботу, дітей, навчання, лікування, відновлення – на життя. Бо головний сенс держави у війні – не лише вистояти. Головний сенс – зберегти людей.

Ігор Терехов, голова Асоціації прифронткових міст та громад, міський голова Харкова.

02.03.2026

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-politics/4097226-bagato-ceskih-parlamentariiv-pidtrimuut-ukrainu-deputat-haato-okamura.html>

Багато чеських парламентаріїв підтримують Україну - депутат Хаято Окамура

Про це в коментарі Укрінформу сказав член палати представників від опозиційної партії Християнсько-демократичний союз/Чехословацька народна партія (KDU/ČSL) Хаято Окамура.

«Я твердо переконаний, що в нинішній Палаті депутатів є велика група депутатів, які підтримують українців та Україну», – заявив Окамура.

Він також запевнив, що як член Комітету в закордонних справах Палати представників разом із колегами робитиме «все для того, щоб українці та українки нічого не боялися в Чехії».

Сам Хаято Окамура та його родина підтримують українців, зокрема надсилають гроші на гуманітарну допомогу. Минулого тижня депутат узяв участь в експертних конференціях у Сенаті з нагоди четвертої річниці повномасштабного вторгнення Росії, відвідав виставку ікон, написаних на ящиках від боєприпасів, а також з дружиною Людмилою і сином Альбертом узяв участь у великій демонстрації в Празі на підтримку України.

Хаято Окамура також розповів, що у родині п'ятеро дорослих дітей, з них троє - два сини та донька – цього тижня святкуватимуть день народження. «Я запитав у них, що б вони хотіли, і двоє сказали, що подарунком для них буде, щоб я надіслав гроші на підтримку України», – сказав політик, який є старшим братом голови чеської Палати депутатів Томіо Окамури, котрий регулярно виступає з антиукраїнськими заявами.

Як повідомлялося, у новорічній промові Томіо Окамура різко розкритикував Україну та Президента Володимира Зеленського, а також висловив побажання, щоби країна ніколи не стала членом ЄС. На це відреагували Голова Верховної Ради України Руслан Стефанчук, посол України в ЧР Василь Зварич, міністр закордонних справ Андрій Сибіга.

Міністерство закордонних справ України запросило тимчасового повіреного Чехії у зв'язку з неприпустимими заявами спікера нижньої палати чеського парламенту.

Профільний комітет нижньої палати парламенту Чехії не рекомендуватиме Палаті представників зняття депутатського імунітету для притягнення до кримінального переслідування прем'єр-міністра Андрея Бабіша та спікера Палати представників Томіо Окамури. Це питання нижня палата може розглянути 5 березня.

Комітет з питань мандату та імунітету вчетверте розглядав ситуацію з Бабішем, щодо якого висуваються економічні претензії, і вдруге - щодо Окамури, якому закидають розпалювання міжнаціональної ворожнечі.

05.03.2026

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4098527-timcasovij-zahist-dla-ukrainciv-ministri-es-pocali-peregovori-sodo-variantiv-na-majbutne.html>

Тимчасовий захист для українців: міністри ЄС почали переговори щодо варіантів на майбутнє

ЄС вже почав обговорювати подальші дії на період після закінчення у березні 2027 року терміну Директиви про тимчасовий захист для вимушено переміщених українців.

Про це заявив європейський комісар з питань внутрішніх справ та міграції Магнус Бруннер, виступаючи на пресконференції після засідання Ради ЄС із внутрішніх справ та правосуддя, повідомляє кореспондент Укрінформу у Брюсселі.

«Щодо подальших дій, це те, що ми обговорювали сьогодні також з нашою спеціальною посланницею (щодо українців – ред.) Ільвою Йохансон. І я хочу подякувати їй за відданість та роботу, яку вона виконує, щоб заохотити держави-члени зробити наступні кроки», – сказав єврокомісар.

Він нагадав, що в червні 2025 року було представлено спільний європейський шлях для переміщених осіб з України в ЄС, оскільки Директива про тимчасовий захист діє до березня 2027 року.

«А це вже «завтра», я б сказав. Ось чому наша сьогоднішня дискусія була справді важливою – щоб зрозуміти, в якому напрямку хочуть рухатися держави-члени», – пояснив Бруннер.

Захист ЄС, яким зараз користуються українці, є «тимчасовим» за визначенням, тому потрібні рішення і на період після 2027 року.

«Саме це ми обговорюємо сьогодні», – сказав дипломат, зауваживши, що говорити про результати ще зарано.

«Але ми повинні бути готові до початку 2027 року, коли мине дія Директиви про тимчасовий захист», – вказав єврокомісар з питань міграції.

Він повторив, що Європейська комісія послідовно підтверджує свою «непохитну відданість підтримувати Україну стільки, скільки необхідно», додавши, що держави-члени виконують «чудову роботу», коли йдеться про інтеграцію українців.

Бруннер нагадав, що в Польщі зареєстровано найбільше інтегрованих на ринок праці українців.

Водночас він не відповів на запитання журналістки - що, зокрема, може зробити Єврокомісія у випадку дітей, які народилися в Бельгії в сім'ях переміщених українців. Цим дітям було відмовлено в тимчасовому захисті, оскільки після початку масштабного вторгнення вони були не в Україні, що формально є необхідною підставою для надання тимчасового захисту.

07.03.2026

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4099123-ukrainski-skoli-u-danii-pocali-vcitisa-pracuvati-z-travmou-vijni.html>

Українські школи у Данії та Швеції почали вчитися працювати з травмою війни

У Королівській бібліотеці Данії вчителі українських суботніх шкіл Скандинавії та київські фахівці об'єднали зусилля для розробки методик роботи з дітьми, які мають травму війни. У межах програми «Корені та крила» освітяни з 11 шкіл Данії та Швеції навчалися адаптувати навчальний процес для учнів-біженців.

Про це Укрінформу повідомили в пресслужбі Фондації Пилипа Орлика, яка реалізує дану ініціативу.

Ключовою темою зустрічі стало питання «Як говорити з учнями про трагедії?». Психологиня Тіне Хеде з DIGNITY – данського інституту проти тортур розповіла про ознаки психологічної травми у дітей, які пережили війну, та про підходи до адаптації навчального процесу для таких учнів.

Для пошуку практичних рішень важливим став діалог із Лесею Ігнатик-Еріксен, радницею Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у Королівстві Данія.

«Педагоги обговорювали роль історичної пам'яті, прав людини та критичного мислення у навчанні українських дітей за кордоном, а також ділилися досвідом роботи з дітьми, які пережили травматичний досвід війни», – розповідає кураторка зустрічі Наталя Омельчук, керівниця освітніх програм Фондації Пилипа Орлика.

«Навчальні зустрічі педагогів з України та Скандинавії, а також Чехії, де також реалізовуємо «Корені та крила», засвідчують високий запит на системну підтримку вчителів українських шкіл за кордоном – як у психологічному, так і в методологічному вимірі», – пояснює Ярина Ясиневич, програмна директорка Фондації Пилипа Орлика.

У зустрічі взяли участь представники 10 українських суботніх і недільних шкіл Данії та 1 зі Швеції, а також громадських організацій, що працюють з українськими дітьми. Учасників привітав радник, заступник посла України в Данії Валерій Кравченко.

Голова правління Фондації Пилипа Орлика Артем Миколайчук підкреслив, що «освітня програма Фондації для вчителів діаспорних шкіл Чехії та Скандинавії поступово утверджується як важлива міжнародна платформа для професійного розвитку педагогів, а також як інструмент збереження ідентичності українських дітей, які сьогодні живуть і навчаються поза межами України».

Головний партнер – громадська організація Hjælp Ukrainske Værn. Захід відбувся за підтримки посольства України в Королівстві Данія.

Регіональні

06.03.2026

Трибун

<https://tribun.com.ua/uk/125758-u-kievi-die-koordinatsijnij-tsentr-markivskoi-sva-jaku-dopomogu-mozhut-otrimati-pereselentsi>

У Києві діє координаційний центр Марківської СВА: яку допомогу можуть отримати переселенці

Координаційний центр Марківської СВА на столичній вулиці Рене Декарта, 14 діє із січня 2023 року. Сьогодні в базі центру перебуває 1822 особи. Вони живуть у Києві та області, роз'їхалися іншими регіонами, дехто подався за кордон.

Про це повідомляє Луганська обласна державна адміністрація.

Минулого року до відділу ЦНАПу надійшло 34 заяви про реєстрацію місця проживання. 24 з них – реєстрація дітей до 14 років. І 16 малюків народилися вже після 2022-го.

"37 зустрічей із Центром зайнятості об'єднали 349 людей. 123 пенсійні консультації – це 123 історії людей, які боялися, що через війну втратять належне. Не втратили. 139 правових консультацій від БФ «Право на захист» – це 139 родин, які тепер знають свої права. Понад дві тисячі медичних послуг. 118 психологічних консультацій для дітей і дорослих. І майже шість тисяч людей, які отримали гуманітарну допомогу від благодійників", – йдеться в повідомленні.

Наприкінці минулого року Марківська громада долучилася до національного проєкту "Пліч-о-пліч: згуртовані громади". Підписані меморандуми з Дмитрівською громадою на Київщині та Золотоніською на Черкащині.

Спільні свята, освітні проєкти, культурні ініціативи – усе, аби люди з різних куточків України відчували себе однією родиною.

Очільник громади Олександр Череватий про те, що відбувається в центрі на Рене Декарта, каже просто:

"Ми робимо те, що маємо робити. Допомогаємо, підтримуємо, єднаємо. Іноді здається, що це дрібниці. Але з дрібниць складається головне – відчуття, що громада існує. Наші люди розкидані по світу, але вони знають: у Києві є адреса, де на них чекають".

04.03.2026

Патріот Донбасу

<https://donpatriot.news/petro-poroshenko-vidznachyv-nezlamnist-yany-zinkevych-ta-yiyi-bataljonu-gospitalyery>

Як для ВПО з Покровської громади формують чергу на тимчасове житло

У Покровській територіальній громаді запровадили бальну систему для розподілу тимчасового житла серед внутрішньо переміщених осіб. Вона передбачає пріоритетні та додаткові критерії, за якими визначатимуть рівень потреби кожної родини та формуватимуть чергу на отримання житла.

Про це повідомляє Покровська МВА.

Пріоритетні критерії (нараховуються за найвищим показником у сім'ї):

Найвищий бал — 29 — отримують сім'ї діючих військовослужбовців (які беруть участь у бойових діях, що розпочалися з 24.02.2022), військовополонених, осіб, звільнених з полону, цивільних заручників та загиблих Захисників і Захисниць України.

28 балів призначено для висококваліфікованих фахівців у галузях: медицини, освіти, науки та культури, спеціалістів, які мають стаж роботи у бюджетній сфері громади понад 5 років.

Також бали нараховуються за кількістю дітей та соціальним станом:

Сім'ї з трьома і більше дітьми — 27 балів; з двома — 26, з однією дитиною — 25.

Вагітні жінки — 24 бали.

Особи, які втратили працездатність (з інвалідністю I та II груп) — 23 бали.

Люди пенсійного віку — 22 бали.

Окрім основних, до загального рейтингу можуть додаватися бали за наступними підставами:

- сім'ї, де один з батьків загинув під час агресії РФ (+3 бали).
- наявність дітей з інвалідністю (+3 бали за кожну дитину) або статус дитини, постраждалої від воєнних дій (+2 бали).
- малозабезпечені сім'ї (за довідкою ПФУ) — +3 бали.
- багатодітні та неповні сім'ї, де мати чи батько виховують дітей самостійно — +2 бали.
- ВПО з інвалідністю I-III групи та постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи (1 та 2 категорії) — +2 бали.

Така система дозволить автоматизувати процес визначення найбільш вразливих категорій населення та забезпечити дахом над головою тих, хто цього потребує першочергово.

06.03.2026

Патріот Донбасу

<https://donpatriot.news/dlya-pereselencziv-z-bahmuta-planuyut-stvoryty-novuj-zhytlovyj-kvartal>

Для переселенців з Бахмута планують створити новий житловий квартал

Доступне житло залишається однією з найгостріших проблем для переселенців з Бахмута. Саме тому фахівці та представники громадськості провели дослідження, у якому зібрали бачення внутрішньо переміщених осіб щодо того, яким має бути новий житловий квартал для бахмутян.

Про це повідомляє видання “Антикризовий медіа-центр”.

Нині в Україні зареєстрували 46 805 переселенців з Бахмутської громади. Це понад половина тих, хто жив до повномасштабного вторгнення. Більшість бахмутян переїхала до Дніпропетровської, Київської та Полтавської областей. Нині для них питання оселі є найгострішим: близько 95% звернень на гарячу лінію Бахмутської міської адміністрації стосуються саме житлових проблем.

Представники громадськості, органи місцевого самоврядування та самі жителі Бахмута зрозуміли, що цю проблему потрібно вирішувати комплексно та разом шукати її розв’язання.

Результатом співпраці стало “Передпроектне дослідження про житло для ВПО з Бахмута Спільне бачення нового дому”. Його розробили представники урбаністичної коаліції “Ro3kvit”. Зробити це змогли у межах проєкту “Спільне бачення нового дому”: передпроектне обговорення житлового кварталу для ВПО з Бахмута”, який реалізували команди громадських організацій “Бахмутська Фортеця” та “Антикризовий медіа-центр”.

У дослідженні поєднали соціологічний, аналітичний і концептуальний підходи. Для аналізу опитали переселенців з Бахмутської громади, провели глибинні інтерв’ю, а також вивчили питання житлової політики та українських практик.

04.03.2026

Суспільне Луцьк

<https://suspilne.media/lutsk/1247638-comu-bagatopoverhivka-dla-pereselenciv-na-volini-stala-obektom-kriminalnoi-spravi/>

Чому багатоповерхівка для переселенців на Волині стала об’єктом кримінальної справи Ексклюзивно

Посадовцям Ковельської міської ради правоохоронці інкримінують розтрату бюджетних грошей, отриманих у формі гранту як міжнародна

технічна допомога. Йдеться про багатоквартирний будинок на 70 квартир вулиці Володимира Кияна в Ковелі, будівництво якого завершили у 2025 році.

Суспільному заступник керівника теруправління Бюро економічної безпеки у Волинській області Сергій Журавльов розповів: за версією слідства, посадовці за попередньою змовою із посадовцями приватного підприємства під час виконання контракту на зведення висотки завищили ціну будматеріалів і побутового обладнання.

За цим фактом детективи теруправління Бюро економічної безпеки в області відкрили кримінальне провадження. Суспільне поспілкувалося із замовниками будівництва, переселенцями, яким це житло надали в тимчасове користування, та правоохоронцями.

Збитки 6 мільйонів гривень збитків: версія слідства та деталі провадження

Проект зведення "з нуля" першого в Україні житла для внутрішньопереміщених українців у місті Ковелі на Волині фінансувався Європейським Союзом за підтримки міжнародної організації НЕФКО. Загалом на період початку робіт будівництво вартувало 184 мільйони гривень, розповів Суспільному заступник керівника теруправління Бюро економічної безпеки у Волинській області Сергій Журавльов.

"Відповідно до умов контракту фінансування передбачало 4 мільйона 750 тисяч євро, а також передбачало часткове співфінансування коштами місцевого бюджету", — зазначив заступник керівника БЕБ в області.

Цьогоріч, з його слів, детективи БЕБ виявили розтрату грошей, аналізуючи акти виконаних робіт. Правоохоронці встановили: ціни на будівельні матеріали й побутове обладнання були в декілька разів завищені в порівнянні з ринковими цінами.

Наразі орієнтовна сума збитків становить 5,7 мільйона гривень. Сергій Журавльов додав, що остаточну суму збитків визначать після проведення усіх експертиз.

Як у Ковельській міськраді коментують кримінал щодо розтрати коштів

Прокоментував звинувачення детективів про розтрату грошей перший заступник Ковельського міського голови Тарас Яковлев.

"Ми вважаємо, що ми все збудували правильно. Мене з цими матеріалами не ознайолювали. Наразі там не має жодних фігурантів. Наскільки я знаю, ця справа по факту порушена. Правоохоронні органи хай розбираються", — зазначив посадовець.

Правоохоронці провели обшуки у Ковельській міськраді та у фігурантів кримінального провадження. Як сказав детектив Сергій Журавльов, у результаті проведення слідчих дій вилучили мобільний телефон, чорнові записи, документацію по виконання умов контракту, гроші та наклали арешт на суму 2,5 мільйона гривень.

Що відомо про будівництво першого будинку для ВПО у Ковелі

Зведення п'ятиповерхового будинку для переселенців у Ковелі завершили у 2025 році. Новобудова налічує 70 квартир: 35 однокімнатних квартир, 30 двокімнатних і 5 трикімнатних. Ордери на житло на позачерговому засіданні виконкому міськради у лютому цього року отримали 67 родин. Три сім'ї від житла відмовилися, розповів Суспільному перший заступник Ковельського міського голови Тарас Яковлев.

Багатоповерховий будинок у Ковелі, лютий 2026 року. Суспільне Луцьк

На обліку щодо отримання тимчасового житла у Ковельській міській раді перебували понад 200 сімей. Квартири в цьому будинку отримали родини, які перебували у спеціальній черзі. Розподіляла квартири комісія, яка нараховувала бали кожній родині. У пріоритеті були сім'ї, які втратили житло, багатодітні, люди з інвалідністю, працевлаштовані в територіальній громаді, та родини учасників бойових дій.

"Нами було розроблене положення, яке було узгоджене із донором. На підставі цього положення, за той чи інший критерій, який є у сім'ї, люди отримували певну кількість балів. За кожний критерій були нараховані бали. По цих балах визначався рейтинг і по ньому були заселені люди", — зазначив Тарас Яковлев.

Як забудовник коментує кримінал та скарги на будинок в Ковелі

Директор будівельного підприємства, яке виконувало роботи, "Житлобуд-2" Леонід Стефанович телефоном Суспільному прокоментував зауваження і скарги жильців.

"Ніхто до мене не дзвонив і не просив, не знаю. Якби були недоробки на будинку, то я б знав, мені сказали. А так мені ні жильці, ні прораб, ніхто не дзвонив", — сказав забудовник.

Також пізніше Леонід Стефанович прокоментував Суспільному обшуки та відкрите кримінальне провадження.

"Я здивований, неправильно це. — Чи були обшуки у Вас? — Були. — Що вилучили? — У мене особисто нічого. Вилучили документи. Я договір маю, офіційні документи. Те, що просили, я все передав. Все що потрібно, хай вивчають", — зазначив керівник підприємства.

Заступник керівника територіального управління Бюро економічної безпеки у Волинській області Сергій Журавльов зазначив, що наразі підозри нікому не оголошували, триває досудове розслідування за ч. 5 ст. 191 ККУ. У разі доведення вини причетним до розтрати бюджетних грошей загрожує до 12 років за ґратами із позбавленням права обіймати певні посади до 3 років із конфіскацією майна.

Кримінальне провадження, додав детектив, скерують на розгляд до суду орієнтовно до літа 2026 року.

06.03.2026

Суспільне Донбас

<https://suspilne.media/donbas/1253974-zitlovij-kvartal-dla-bahmutan-gurtozitki-ta-centr-dla-ludej-pohilogo-viku-skilki-vitratili-u-lutomu-na-zitlo-dla-vpo/>

Житловий квартал для бахмутян, гуртожитки та центр для людей похилого віку: скільки витратили у лютому на житло для ВПО

Протягом лютого 2026 року органи місцевої влади та комунальні підприємства Донеччини оголосили щонайменше шість тендерів, які пов'язані з облаштуванням у безпечних регіонах України житла для внутрішніх переселенців. Загальна сума цих закупівель — понад 200 мільйонів гривень. Серед них були тендери на розробку проектної документації для будівництва житлового комплексу на Рівненщині, ремонти гуртожитків, лікарень та центрів для людей похилого віку.

Суспільне Донбас проаналізувало ці закупівлі в системі електронних публічних закупівель Prozorro. В яких регіонах облаштовують житло для ВПО та, хто став постачальником товарів та послуг — читайте у нашому матеріалі.

Житловий квартал для бахмутян на Рівненщині

21 лютого комунальне підприємство "Бахмутська житлова управляюча компанія" оголосило тендер на закупівлю послуг з розробки проектної документації для будівництва житлового комплексу у Гощі на Рівненщині. Очікувана вартість — понад 62,1 мільйона гривень. Аукціон відбудеться за процедурою відкритих торгів з особливостями, пропозиції можна подати до 11 березня.

Згідно з тендерною документацією, житловий комплекс для ВПО з Бахмута планують розмістити на земельній ділянці площею майже 6 гектарів. Тут, окрім житлових багатоповерхових будинків (до п'яти поверхів), мають бути спортивні та дитячі майданчики, паркувальні місця, зони для відпочинку, укриття, а також місце для меморіалу.

Планується, що у майбутньому житловому кварталі будуть проживати до 1200 людей. Кількість квартир, яка має бути збудована, у тендерній документації не зазначена.

"Відсотковий розподіл квартир для стандартного планування: 60% однокімнатних квартир, 30% двокімнатних квартир, 10% трикімнатних квартир, з можливою похибкою 15% від значення параметра по кожному типу квартир", — йдеться у технічному завданні до тендеру.

Також в проєкті мають розробити три варіанти інтер'єрів квартир з меблюванням та місць загального користування.

Проектну документацію підрядник має закінчити до кінця 2026 року.

Вперше проєкт "Сталева мрія Бахмут-Гоща" презентували у 2024 році. Його розробила компанія "Метінвест". Ідея проєкту передбачає відтворити у новому житловому кварталі райони Бахмута.

Ремонт гуртожитків для ВПО з Маріуполя

У лютому два тендери на проведення поточних ремонтів у гуртожитках у Запоріжжі та Кропивницькому для тимчасового розміщення ВПО провело комунальне підприємство Міське управління капітального будівництва Маріуполя.

Очікувана вартість ремонту гуртожитку у Запоріжжі під час оголошення закупівлі становила понад 61 мільйон гривень. Участь в аукціоні взяли два підприємства ТОВ "Ніка Воскресіння Гласс" з Києва та запорізьке ТОВ "Мелсіті". Переможцем в аукціоні визнали "Мелсіті", чия пропозиція була на сім гривень більшою від конкурента та склала 59 066 778 гривень. Всі роботи мають завершити до кінця вересня 2026 року.

Підряд на поточний ремонт гуртожитку у Кропивницькому отримало ТОВ "БТК Міра" з Києва за майже 36 мільйонів гривень, підприємство було єдиним учасником аукціону. Роботи воно має завершити до 20 червня.

Згідно з аналітичною системою "YouControl", БТК "Міра" працює з 2008 року, власниками є два громадянина Туреччини. Наразі підприємство зареєстроване у Києві, до 2018 року мало юридичну адресу в Донецьку, а до листопада 2022 року — у Маріуполі. Участь у державних закупівлях БТК "Міра" бере з 2018 року, за цей час воно встигло виграти 35 державних закупівель на загальну суму понад 642 мільйони гривень. 34 тендери були організовані структурними підрозділами Маріупольської міської ради.

25 лютого Держаудитслужба розпочала перевірку цієї закупівлі.

Також минулого місяця комунальний заклад "Маріупольський соціальний гуртожиток" провів тендер на закупівлю охоронних послуг протягом 2026 року у гуртожитках для ВПО у Дніпрі, Запоріжжі та Чернівцях. Очікувана вартість послуг — понад 9,8 мільйона гривень.

Згідно з тендерною документацією, у п'яти гуртожитках цілодобово мають чергувати по два охоронці, які проводять пропускний контроль, слідкують за дотриманням правил внутрішнього розпорядку та патрулюють територію. Охоронці мають бути забезпечені пістолетами з гумовими кулями, бронежилетом 4 класу захисту та каскою не менше 2 класу захисту. Також у них мають бути наручники, сльозогінний газ та боді камера. Також у підрядника має бути група швидкого реагування, спецзв'язок, диспетчерська служба та можливість встановити відеонагляд.

Наразі один з потенційних підрядників подав скаргу в Антимонопольний комітет України щодо дискримінаційних вимог, які прописані у тендерній документації. АМКУ скаргу буде розглядати 5 березня.

У грудні минулого року "Маріупольський соціальний гуртожиток" вже оголошував тендер на закупівлю цих послуг, але він досі активний через те, що один з учасників подав скарги до Антимонопольного комітету України на дискримінаційні вимоги у тендерній документації.

Послуги з охорони "Маріупольський соціальний гуртожиток" почав закуповувати з травня 2024 року. За цей час він оголосив вже шість таких тендерів на загальну суму у понад 13 мільйонів гривень. Переможцем у

чотирьох тендерах був Маріупольський міжрайонний відділ управління поліції охорони.

Селидівський Центр для людей похилого віку на Одещині

Центр надання соціальних послуг Селидівської міської ради 17 лютого оголосив тендер на капітальний ремонт спального корпусу у будівлі, яку орендують в Одеській області. Очікувана вартість робіт складає 31,6 мільйона гривень. На участь у тендері пропозиції подали чотири учасники. ТОВ "ДЕР БАУ" з Полтави запропонувало найнижчу ціну — 27,8 мільйона гривень. Наразі учасники очікують рішення тендерної комісії.

Згідно з тендерною документацією, підрядник має змінити покрівлю та підлогу, утеплити фасади, встановити двері та металопластикові вікна, також модернізувати систему опалення та водопостачання, замінити ліфт та кухонне обладнання та провести благоустрій території. Роботи мають закінчити до 1 грудня 2026 року.

Як повідомляла пресслужба Селидівської МВА, у листопаді в Миколаївці на Одещині відкрили перше відділення Центру догляду та підтримки за людьми похилого віку, яке розраховане на 35 людей. Після завершення всіх будівельних робіт у центрі зможуть розмістити до 100 людей похилого віку.

Лиманська лікарня на Полтавщині

Лиманська центральна районна лікарня у лютому провела тендер на закупівлю послуг з розробки проектно-кошторисної документації для капітального ремонту будівлі у Кременчуці на Полтавщині. Переможцем тендеру стало приватне підприємство зі Святогірська "Інноваційна науково-технічна експертна компанія", яке зголосилось виконати ці роботи за 1,4 мільйони гривень.

Згідно з договором, підрядник має провести технічне обстеження будівлі та розробити проект капітального ремонту, в якому передбачити приміщення для надання спеціалізованої медичної допомоги, медичного персоналу та господарські приміщення. Також підрядник в проекті має передбачити можливість встановлення сонячних панелей на даху будівлі. Роботи над документацією мають завершити до 11 травня 2026 року.

07.03.2026

Суспільне Рівне

<https://susplne.media/rivne/1255694-ak-vidumerla-spadsina-zmoze-zbilsiti-zitlovij-fond-gromad-na-rivnensini/>

Як відумерла спадщина зможе збільшити житловий фонд громад на Рівненщині

Майно, яке залишилося без спадкоємців, може переходити у власність громад, аби його використовували для проживання переселенців. Водночас

для цього потрібні чіткі місцеві процедури, яких у більшості громад поки немає, вважає юристка Юлія Карповець.

Над запровадженням такого механізму, зокрема, працюють у Березнівській громаді на Рівненщині, де планують використовувати відумерлу спадщину для поповнення фонду соціального житла. У цій громаді проживають 800 переселенців, тому попит на житло залишається високим.

Детальніше про це в ефірі Українського радіо. Рівне розповіли юристка благодійного фонду "Рокада" Юлія Карповець та голова ради з питань ВПО при Березнівській міській раді Олеся Миронець-Матущенко.

Що таке відумерла спадщина

За словами Юлії Карповець, відумерлою вважається спадщина, яка залишилася після смерті людини і не була прийнята спадкоємцями — або через їхню відсутність, або через відмову від спадкування чи усунення від цього права.

"У разі відсутності спадкоємців за заповітом і за законом, неприйняття спадщини або відмови від неї воно може бути визнане відумерлим. Після відповідної процедури спадщина переходить у власність територіальної громади за місцем відкриття, а нерухоме майно — за місцем знаходження", — пояснила юристка.

Вона зазначила, що закон передбачає шестимісячний термін з моменту смерті людини для прийняття спадщини. Якщо за цей час ніхто зі спадкоємців не подав відповідну заяву, а також у разі їхньої відмови або усунення від спадкування, орган місцевого самоврядування може звернутися до суду із заявою про визнання спадщини відумерлою. Водночас подати таку заяву можна лише після одного року з дня смерті спадкодавця.

До ухвалення судового рішення спадкове майно підлягає охороні, наголосила Юлія Карповець. За це відповідає місцева влада, якщо вона подала заяву про визнання спадщини відумерлою до суду.

Практика відумерлої спадщини на Рівненщині

Юлія Карповець розповіла, що промоніторила ситуацію в Рівненській області через відкритий реєстр судових справ. За її словами, у регіоні сформована певна судова практика щодо визнання спадщини відумерлою. Водночас у громадах поки що бракує механізмів роботи з таким майном.

"Якщо порівняти нашу область із сусідніми областями, зокрема із Волинню та із Хмельницькою областю, то на сьогоднішній день в межах Рівненської області по громадах немає практики щодо розроблення порядків поводження з відумерлою спадщиною та безгосподарним майном. Хоча на законодавчому рівні ці механізми прописані", — зазначила вона.

Юристка розповіла, що через відсутність процедур майно, яке могло б перейти у комунальну власність, фактично не використовують.

"Таке майно потенційно могло б поповнювати фонд тимчасового житла для внутрішньо переміщених осіб, але воно простоює, а люди не можуть скористатися таким ресурсом", — пояснила юристка.

Над можливістю застосування цього механізму працюють окремі громади області. Зокрема, відповідні напрацювання тривають у Березнівській громаді.

Голова Ради з питань внутрішньо переміщених осіб при Березнівській міській раді Олеся Миронець-Матущенко розповіла, що цей дорадчий орган створили у 2023 році. До складу входять 13 людей, дев'ятеро них — внутрішньо переміщені особи.

У серпні 2025 року Рада долучилася до проєкту "Голос рад ВПО", який реалізує благодійний фонд "Рокада". У межах цієї співпраці в громаді створили реєстр переселенців, які потребують житла, та затвердили порядок формування фонду житла для тимчасового проживання.

"Як з'ясувалося, в громаді немає фонду комунального майна, для того, щоб ми могли надавати тим людям, які потребують тимчасового соціального житла у користування. Так само, за порадою представників "Рокада", ми вирішили, що таким механізмом, який зможе нам допомогти поповнити фонд для тимчасового і соціального житла, стане механізм відумерлої спадщини і безхазяйного майна", — зазначила посадовиця.

Цей проєкт опрацьовують юристи Березнівської громади та відповідальні структурні підрозділи, пояснила вона. У Раді ВПО сподіваються, що його зможуть затвердити до літа 2026 року. За її словами, зараз у громаді щонайменше шість родин переселенців потребують житла. Якщо з'являться перші такі об'єкти, це може мотивувати більше людей ставати на облік у реєстрі.

Вона також розповіла, що під час підготовки порядку вивчали досвід громад Тернопільської області, де подібні механізми вже запровадили.

У Березнівській громаді направляли запити до старостинських округів, щоб з'ясувати наявність покинутих будинків. Втім, визначити, чи належать такі "хати-пустки" до категорії безхазяйного майна або відумерлої спадщини, можна лише після перевірки через державні реєстри власності.

"Навіть якщо ми завдяки цьому механізму зможемо здобути у власність громади дві або три житлових приміщення, це вже буде великою перемогою, тому що це створить прецедент щодо поводження з таким майном в Рівненській області. Ми зможемо пілотувати цей приклад на інші громади. І так само наші громадяни, які проживають зараз в Березнівській громаді і потребують цього житла, але побачать, що в інших сусідніх громадах є таке майно, зможуть ним скористатися", — пояснила голова Ради.

За її даними, в Березнівській громаді проживає майже 800 переселенців. Серед них — 207 дітей. Ще 119 людей мешкають у місці тимчасового проживання, облаштованому на базі одного з освітніх закладів.

Посадовиця зазначила, що попит на житло серед переселенців залишається високим, адже ціни на ринку нерухомості в області значні:

"Розраховувати на те, що люди скористуються своїм правом на отримання житлових ваучерів або прийнявши участь в програмі "єОселя" і зможуть забезпечити себе житлом з вторинного ринку – це низька вірогідність.

Тому те, що стосується забезпечення житлом кризових категорій громадян з числа внутрішньо переміщених осіб або людей пенсійного віку, то така можливість на отримання тимчасового житла – це єдиний довготривалий вихід з цієї проблеми для них.

МІЖНАРОДНІ ТА ВІТЧИЗНЯНІ НЕДЕРЖАВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ

02.03.2026

ГО “Громадський холдинг “ГРУПА ВПЛИВУ”

<https://www.vplyv.org.ua/archives/10433>

Житлова політика по-новому: які можливості відкриває Закон №4751-IX

В січні 2026 року набрав чинності Закон України “Про основні засади житлової політики” №4751-IX, який формує нову модель житлової системи в Україні. Для людей, які втратили житло внаслідок війни, та для внутрішньо переміщених осіб (ВПО) Закон №4751-IX має стратегічне значення, адже він закладає нові механізми забезпечення житлом. Ми плануємо у серії публікацій детально розповісти про прийняті нововведення.

Житлові фонди.

Однією з ключових новацій є чітке розмежування житлових фондів за формою власності — державний житловий фонд, житловий фонд територіальних громад та приватний житловий фонд. Нежитлові приміщення в житлових будинках не належать до будь-якого житлового фонду.

Закон визначає правовий режим кожного виду житлового фонду та правила його використання.

Житло приватного житлового фонду може використовуватися власником на власний розсуд у межах законодавства. Воно може слугувати для особистого проживання власника та членів його сім’ї, передаватися в оренду або в користування на інших правових підставах. Власник також має право прийняти рішення про передачу такого житла за договором соціальної оренди. Таким чином, приватне житло може бути залучене до реалізації соціальної житлової політики, якщо власник добровільно бере участь у відповідних механізмах.

Житловий фонд територіальних громад використовується на підставі рішень органів місцевого самоврядування з урахуванням потреб і пріоритетів конкретної громади та відповідно до процедур, визначених законом. Контроль за цільовим використанням житла громади, його утриманням, експлуатацією та ремонтом покладається на органи місцевого самоврядування або уповноважені ними структури. При цьому житло такого фонду не підлягає обміну, поділу, заселенню інших осіб без згоди власника, приватизації чи

продажу, за винятком прямо передбачених законом випадків, зокрема передачі в оренду з правом викупу.

Державний житловий фонд використовується за аналогічною логікою. Контроль за цільовим використанням, належним утриманням, експлуатацією та ремонтом державного житла здійснює уповноважений орган державної влади або інший суб'єкт управління об'єктами державної власності. Як і у випадку з житлом територіальних громад, державне житло не підлягає обміну, поділу, приватизації, продажу чи іншому відчуженню, крім випадків, прямо передбачених законодавством.

Формування житлових фондів може здійснюватися шляхом нового будівництва, реконструкції існуючих житлових будинків і навіть переобладнання нежитлових будівель та споруд для житлових потреб. Окрім цього, житловий фонд може поповнюватися через передачу житла з приватної власності у державну або комунальну власність, передачу у власність громад житла, вилученого за рішенням суду чи визнаного безхазяйним або відумерлим, а також через передачу громадам житла, збудованого за кошти державного бюджету. Закон також допускає зміну форми власності житла та набуття права власності з інших законних підстав.

Джерела фінансування формування житлових фондів є диверсифікованими. Це кошти державного та місцевих бюджетів, міжнародна донорська допомога, ресурси юридичних і фізичних осіб, суб'єктів господарювання державної та комунальної форми власності, банківські кредити, кошти державних цільових фондів, кредитні ресурси під державні чи місцеві гарантії, добровільні внески та інші джерела, не заборонені законом. Передбачено також надання субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам з урахуванням реальних потреб громад у формуванні житлових фондів.

Окремо передбачено створення револьверного фонду, який планується наповнювати за рахунок коштів, отриманих від використання житла державного фонду та фонду територіальної громади, надходжень від оренди з правом викупу, платежів за соціальну оренду, а також виконання зобов'язань у межах фінансово-кредитних механізмів підтримки будівництва, придбання та оренди житла. Закон передбачає, що всі кошти які акумулюються у відповідному револьверному фонді спрямовуються виключно на формування, утримання та експлуатацію житлового фонду. Револьверний фонд функціонує на окремому балансі та не інтегрується до загального бюджету. Органи місцевого самоврядування мають право створювати власні місцеві револьверні фонди для фінансування будівництва та ремонту житла в межах територіальної громади.

У випадках, коли формування житлових фондів здійснюється за рахунок міжнародної технічної допомоги або донорських коштів, умови такого фінансування можуть визначатися окремими угодами з міжнародними партнерами.

Також Закон передбачає формування фонду приміщень для надання соціальних та інших послуг, пов'язаних із проживанням або перебуванням отримувачів таких послуг, зокрема для закладів соціального захисту осіб, які перебувають у ситуації бездомності та дітей, які опинилися в ситуації безпритульності.

Розпорядження житлом охоплює не лише передачу у користування чи зміну правового статусу, а й такі рішення, як виключення житла з житлового фонду, переведення житлових приміщень у нежитлові, а також інші дії, пов'язані з набуттям, зміною або припиненням речових прав на житло. Державним житловим фондом розпоряджаються органи державної влади або інші визначені законом суб'єкти управління державною власністю, самостійно чи через уповноважені структури. Житловим фондом територіальних громад розпоряджаються органи місцевого самоврядування або визначені ними суб'єкти.

Переведення житла в нежитлове або його виключення з житлового фонду допускається лише за згодою власника, а у багатоквартирному будинку — також за згодою співвласників. Винятки можливі у випадках, коли житло визнано непридатним для проживання, таким, що підлягає знесенню, або в інших випадках, прямо визначених Законом. Водночас саме виключення житла з житлового фонду не припиняє право власності на нього, якщо інше не передбачено Законом.

Окремо передбачено можливість переведення дачних і садових будинків у житлові за умови їх відповідності державним будівельним нормам і в порядку, визначеному Урядом.

Закон також передбачає можливість запровадження державою комплексної реновації застарілого житлового фонду. Йдеться про системне оновлення і модернізацію будівель з метою підвищення їх безпечності, енергоефективності та покращення умов проживання. Реновація може здійснюватися через нове будівництво на місці демонтованих об'єктів, реконструкцію, реставрацію, капітальний ремонт, термомодернізацію або модернізацію інженерних мереж. Рішення про проведення комплексної реновації або про відчуження житла для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності ухвалюються відповідно до вимог законодавства. Закон також покладає обов'язок на колишніх власників багатоквартирних будинків (юридичних осіб державної чи комунальної форми власності), які володіли ними до приватизації, брати участь у фінансуванні їх ремонту та сприяти його організації; спори з цього приводу вирішуються у судовому порядку.

У разі реорганізації або ліквідації державних чи комунальних юридичних осіб житло, яке перебуває у їхній власності або управлінні, підлягає передачі правонаступникам. При цьому зберігаються всі права та обов'язки, що виникли раніше, включно з правом користування житлом, проживанням та правонаступництвом у зобов'язаннях.

Єдина інформаційно-аналітична житлова система.

У межах реформи житлової політики запроваджується Єдина інформаційно-аналітична житлова система, яка має забезпечити збирання, накопичення, облік, оброблення, зберігання та захист відомостей про житловий фонд України, а також про осіб, які можуть скористатися державною підтримкою для реалізації права на житло. Система має акумулювати інформацію не лише про осіб, які претендують на державну підтримку, і стан реалізації їхнього права на житло, а й про самі механізми підтримки — місцеві, регіональні та державні програми, фінансово-кредитні інструменти будівництва, придбання чи оренди житла. До неї також вноситимуться дані про житловий фонд, включно з характеристиками будинків, переліком житлово-комунальних послуг, тарифами, інформацією про їх зміну, технічне обслуговування та споживання енергоносіїв. Окремими блоками передбачено облік операторів доступного та соціального житла, житлово-будівельних кооперативів і їх членів, фінансових установ, а також місць обліку осіб, які перебувають у ситуації бездомності. Серед користувачів системи — органи місцевого самоврядування, центральні органи виконавчої влади, органи соціального захисту, фінансові установи, оператори соціального і доступного житла, державні реєстратори, нотаріуси, управителі житлових будинків, власники житла та особи, які претендують на державну підтримку. Доступ до системи здійснюватиметься через електронний кабінет після проходження електронної ідентифікації та автентифікації. Система забезпечить електронну взаємодію з ключовими державними реєстрами, зокрема реєстром речових прав на нерухоме майно, демографічним реєстром, реєстром актів цивільного стану, податковими та іншими інформаційними ресурсами, що дозволяє мінімізувати дублювання даних і підвищити достовірність інформації. Планується, що більшість відомостей у системі є відкритими та загальнодоступними, за винятком персональних даних і чутливої інформації. Обробка персональних даних здійснюється відповідно до законодавства про захист інформації та персональних даних, а доступ третіх осіб можливий лише в межах, необхідних для виконання визначених законом завдань. Окремо передбачено використання даних для верифікації та моніторингу державних виплат. Система створюється за рахунок коштів державного бюджету та може фінансуватися за підтримки міжнародної технічної допомоги. Підключення, внесення відомостей і користування системою є безоплатними, тоді як формування окремих витягів чи аналітичних довідок може здійснюватися на платній основі в порядку, визначеному Урядом.

Матеріал підготовлено за підтримки Міжнародного фонду «Відродження». Матеріал представляє позицію авторів і не обов'язково відображає позицію Міжнародного фонду «Відродження».

03.03.2026

МБФ "Карітас України"

<https://caritas.ua/news/zhyttyestijkist-v-diyi-korotko-pro-monitoringovyj-vizyt-komandy-locus-resilience-v-gromady/>

Життєстійкість в дії: коротко про моніторинговий візит команди Locus Resilience в громаді

7 локацій за 5 днів – таким насиченим був маршрут моніторингової команди Карітасу України до центрів життєстійкості. Коломия, Богородчани, Івано-Франківськ, Тисмениця, Ніжин, Лубни та Шишаки – спеціалісти проєкту LOCUS Resilience ознайомилися з поточною роботою центрів в громадах та їх нагальними потребами.

Нагадаємо, центри життєстійкості – це дружні, безбар’єрні простори, куди може звернутися кожен житель громади і безкоштовно отримати індивідуальну консультацію психолога, супровід фахівця з соціальної роботи, або долучитися до групових занять, спрямованих на психологічне розвантаження та психоедукацію. Команди центрів приділяють багато уваги підтримці сімей, ветеранів, людей з інвалідністю, а також внутрішньо переміщених осіб, координують волонтерські активності у своїх громадах. Державний експериментальний проєкт з формування життєстійкості реалізується вже третій рік і об’єднує 305 центрів по всій Україні. Карітас є надавачем послуг в майже 70 з них.

Під час моніторингового візиту фахівці центрів відверто говорили про свої виклики та водночас демонстрували рішення й ініціативи, які впроваджують власними силами, навіть тоді, коли часу та ресурсів бракує.

Так, психологиня центру життєстійкості Богородчанської громади навела приклад того, як впливають заняття з арттерапії на ветеранів:

«Спочатку вони відмовляються доєднуватися, говорять – я не хочу, я не буду. Потім – я лиш подивлюсь. А через якийсь час – ану дайте мені спробувати».

А соціальна менеджерка відмітила, наскільки важливими є простори для соціалізації людей з інвалідністю:

«Такі місця як центри життєстійкості – дуже важливі для них. Тут вони відчують, що живуть», – поділилася вона.

Кожне таке спостереження свідчить про актуальність запиту на подібні центри й надихають фахівців працювати наполегливіше.

«Під час візитів я особливо відчула соціальну згуртованість, командний дух та високу мотивацію фахівців, яка прослідковується в їх діях – ділиться враженнями менеджерка проєкту LOCUS Resilience Вікторія Рашко – Саме завдяки таким людям послуга продовжує функціонувати та розвиватися навіть у складних умовах».

У час, коли ментальне здоров’я кожного українця проходить важкий іспит реаліями війни, місця, де можна отримати підтримку, мають особливу

вагу. Одним із таких місць є Центри життєстійкості, які активно продовжують свою діяльність в територіальних громадах.

04.03.2026

МБФ "Карітас України"

<https://caritas.ua/news/systemni-zhytlovi-rishennya-v-umovah-vijny-pidsumky-roboty-programy-z-pytan-zhytla-karitasu-ukrayiny-u-2025-roczii/>

Системні житлові рішення в умовах війни. Підсумки роботи програми з питань житла Карітасу України у 2025 році

Дванадцять років війни, чотири з яких — повномасштабні, докорінно змінили житлові потреби українців. Через постійні руйнування статус переселенця для мільйонів людей давно перестав бути тимчасовим, а для деякого триває вже понад десятиліття.

У цьому контексті житлова підтримка вже не є короткостроковою гуманітарною реакцією. Вона стає складовою національної стійкості — для родини, громади, держави. Саме так працює житлова програма Карітасу України, адаптуючи рішення до умов затяжної кризи.

Торік програма зосередилася на системних рішеннях, які поєднують відновлення житла, підтримку в оренді, роботу з місцями тимчасового проживання та підготовку до зими.

«2025 рік вимагав швидкої адаптації. Фокус роботи змістився на прифронтові області, де руйнування житла відбуваються щодня. Команда програми переглянула операційні підходи з урахуванням нових ризиків і навантаження на громади. Пріоритетами залишалися довгострокові житлові рішення, відновлення пошкоджених осель, оренду житла, утеплення будинків, підготовку до зими, покращення умов проживання у колективних центрах, відновлення соціальної інфраструктури», — зазначає керівник програми Ірина Нога.

Масштаб підтримки

У 2025 році житлову підтримку отримали понад 32,1 тисячі людей. Для них реалізовано 44,5 тисячі житлових послуг, адже одна родина часто потребує кількох видів допомоги одночасно: ремонту, зимової підтримки чи послуг захисту.

Ми підтримали 208 громад у 13 областях України:

- Івано-Франківська – 2 громади
- Дніпропетровська – 38 громад
- Донецька – 8 громад
- Запорізька – 14 громад
- Київська – 1 громада
- Львівська – 2 громади
- Миколаївська – 6 громад
- Одеська – 46 громад

- Полтавська – 47 громад
- Сумська – 10 громад
- Харківська – 20 громад
- Херсонська – 8 громад
- Чернігівська – 6 громад

Яку підтримку надавала програма з питань житла у 2025 році?

Програма поєднувала відновлення житла з довгостроковими рішеннями та соціальним компонентом:

- гуманітарні ремонти пошкодженого житла — 5487 домогосподарств;
- ремонти житла для внутрішньо переміщених осіб — 1355;
- набори доремонтних матеріалів — 592;
- підтримка в оренді житла — 3425;
- набори непродовольчих товарів для домогосподарств — 1686;
- підтримка через відновлення та реконструкцію МТП — 190;
- ремонти житлових приміщень комунальної форми власності – 125 житлових об'єктів.

За кожною цифрою — реальна історія змін. Одна з них — про пані Ярину з Архангельського на Херсонщині, яке тривалий час перебувало під окупацією російських військ.

Під час окупації її дім зазнав серйозних пошкоджень: вибиті двері, зруйновані вікна, понівечений фасад. Оселя постраждала і від обстрілів, і від перебування в ній російських військових.

Завдяки партнерству з УВКБ ООН пані Ярина отримала грошову допомогу. Це дало змогу замінити вікна, встановити енергоефективні входні двері та утеплити квартиру ззовні — повернувши дому тепло і відчуття безпеки.

«Я дуже вдячна за цю допомогу. Після всього, що мені довелося пережити, я не могла повірити, що так буває — що є люди, яким небайдуже. Отримана допомога стала для мене важливим кроком до відновлення нормальних умов життя, — зазначає пані Ярина.

Окремий напрям програми з питань житла — підтримка місць тимчасового проживання.

Завдяки комплексному підходу, зокрема поєднанню інфраструктурних рішень, управлінської роботи, навчання персоналу та послуг захисту, нам вдалося не лише покращити умови проживання, а й забезпечити більш гідне та безпечне середовище для людей, які роками залишаються в МТП. Значна частина мешканців — люди старшого віку, для яких стабільність, догляд і передбачуваність середовища є критично важливими.

Ключові результати роботи з МТП у 2025 році:

Завдяки координації та управлінню колективними центрами допомоги отримало 6856 осіб:

- облаштовано ліжко-місць – 172;
- надання обладнання та предметів побуту – 458;

- впровадження безпечних і партисипативних правил проживання – 4762;
- навчання керівників центрів та гуманітарного персоналу – 234;
- забезпечення опаленням, матеріалами та паливом в колективних центрах – 352;
- утеплення будівель, які не відповідають гуманітарним стандартам – 654.

У 2025 році ми підтримали 53 МТП.

Підготовка до зими та енергоефективність — ще один пріоритет програми з питань житла.

В умовах війни зимовий період стає фактором підвищеного ризику, особливо для прифронтових громад і вразливих домогосподарств. Пошкоджене житло, перебої з енергопостачанням та зростання вартості ресурсів вимагають системних рішень. Програма поєднувала адресну підтримку родин із заходами, що зміцнюють енергетичну стійкість громад.

В рамках наданих послуг з підготовки до зими допомогу отримали 12 404 домогосподарства:

- тверде паливо — 8586;
- опалювальні прилади — 642;
- грошова допомога на оплату комунальних послуг — 2876;
- набори непродовольчих товарів для зимового періоду — 300.

Ольга Павлівна 47 років свого життя присвятила роботі на місцевому заводі, а згодом отримала цю кімнату у гуртожитку. Кілька років тому, після смерті сина, жінка залишилася сама. З 2023 року вона отримує у Карітас Запоріжжя послугу «Догляд вдома»: кілька разів на тиждень до неї приходить соціальна працівниця: допомагає з побутом і невеликими покупками. Саме вона розповіла про можливість отримати кошти на оплату комунальних послуг.

Взимку рахунки сягають понад 3 000 грн і раніше в Ольги Павлівни утворювалися борги. Цього разу вона змогла сплатити все одразу — адміністрація гуртожитку навіть телефонувала перепитати, чи не помилилася вона із сумою.

«Для мене це велика допомога. Я молилася, щоб усе вдалося, і тільки побачивши кошти, змогла повірити: у найближчі пів року мені не доведеться думати про рахунки. А просто жити», — зізнається жінка.

Ключові зміни для людей і громад у 2025 році

У 2025 році програма зосередилася не лише на підтримці домогосподарств, а й на відновленні важливої соціальної інфраструктури в громадах, які залишаються під постійним тиском війни.

Зокрема, було відновлено комунальну лікарню Святого Пантелеймона в місті Суми – медичний заклад, де щороку проводяться тисячі оперативних втручань і надається як невідкладна, так і планова допомога. Підтримка у понад 2 мільйони гривень дала змогу модернізувати операційні блоки, розширити спектр медичних послуг та зменшити навантаження на лікарів, що

безпосередньо впливає на доступність і якість допомоги для мешканців регіону.

Також ми відремонтували будинок культури на Харківщині — місце, де люди збираються разом, проводять заходи та підтримують одне одного. Навіть у складних безпекових умовах цей простір допомагає громаді залишатися згуртованою і жити активним життям.

Системний підхід і співпраця з державою

2025 рік став етапом поглиблення співпраці з міністерствами, кластерами, органами місцевого самоврядування та міжнародними партнерами. Робота програми інтегрувалася із соціальними послугами з догляду:

- трансформації місць тимчасового проживання;
- розвитку моделей підтриманого проживання;
- інтеграції соціальних послуг у житлові рішення;
- адаптації підходів до довгострокового фінансування за принципом «гроші ходять за людиною».

Зокрема, у червні 2025 року ми провели круглий стіл «Від тимчасового житла до сталої моделі проживання та догляду: рішення для осіб похилого віку», який об'єднав представників Мінсоцполітики, Кластеру з управління та координації МТП, Кластеру захисту, Асоціації міст України, надавачів соціальних послуг, громадських та міжнародних організацій.

Під час заходу напрацювали спільне бачення переходу від тимчасового проживання у МТП до моделей підтриманого проживання та стаціонарного догляду для осіб похилого віку, окреслили системні бар'єри реалізації експериментального проєкту «гроші ходять за людиною» та зафіксували пропозиції щодо його масштабування і вдосконалення.

Окремий акцент зробили на інтеграції соціальних послуг у житлові рішення, розвитку міжсекторальної взаємодії та переході від гуманітарної підтримки до сталих механізмів фінансування доглядових послуг.

Важливим етапом роботи програми стала участь у розробці Стратегії державної житлової політики. У межах Технічної робочої групи ми долучилися до підгрупи «Право на житло: механізми реалізації», допомагаючи формувати рішення на основі реальних даних і досвіду громад. Зокрема, працювали над стратегічними рішеннями щодо функціонування місць тимчасового проживання.

Партнерська екосистема програми з питань житла

Досягнення програми — результат глибокої довіри й партнерства. Дякуємо за співпрацю міжнародним та національним партнерам, серед яких Управління Верховного комісара ООН у справах біженців, Католицька служба допомоги, Уряд Сполучених Штатів Америки, Управління ООН з координації гуманітарних питань, Український гуманітарний фонд, а також члени міжнародної мережі Карітас – Карітас Інтернаціоналіс, Карітас Австрія, Карітас Данія, Карітас Швейцарія, Карітас Норвегія та Карітас Німеччина.

Житло сьогодні — це не лише фізичний простір. Це здатність людей залишатися в Україні, відновлювати свій дім, працювати та будувати майбутнє. Саме для цього ми разом із партнерами продовжуємо працювати – щоб підтримувати людей і зміцнювати громади.

04.03.2026

Благодійний фонд «Схід SOS»

<https://east-sos.org/publications/nova-poshta-humanitarian-x-bf-shid-sos-vidpravly-ponad-14-tonny-vazhlyvyh-vantazhiv-u-lyutomu/>

Nova Poshta Humanitarian x БФ «Схід SOS»: відправили понад 1,4 тонни важливих вантажів у лютому

Війна триває, і через постійні ворожі обстріли та загострення бойових дій люди й далі змушені залишати свої домівки. Команда Благодійного фонду «Схід SOS» продовжує підтримувати громади, що знаходяться в зоні ризику, та допомагати евакуйованим.

Завдяки партнерству з Новою поштою у лютому було здійснено гуманітарні відправлення загальною вагою 1 477,42 кг. Серед них:

- понад 1 200 кг гуманітарних наборів для родин переселенців із Покровської громади Донецької області, які перебувають у селі Клузів (Івано-Франківщина) і в місті Шептицькому (Львівщина);
- 130 кг корму на підтримку притулків для тварин у Запоріжжі, Чернігові та Галичі (Івано-Франківська область);
- майже 77 кг медичних наборів для дітей із родин, що опинилися в скрутних життєвих обставинах;
- більше ніж 14 кг документів від партнерів із різних куточків України.

Дякуємо Nova Poshta Humanitarian за партнерство та логістичну підтримку, що дозволяє забезпечувати регулярну доставку гуманітарної допомоги.

Нагадаємо, у січні 2026 року завдяки Nova Poshta Humanitarian відправили понад 960 кг важливих вантажів.

06.03.2026

Благодійний фонд «Схід SOS»

<https://east-sos.org/publications/gumanitarna-sytuacziya-u-gromadah-dnipropetrovshhyny-bf-shid-sos-proviv-monitoring-dniprovskogo-rajonu/>

Гуманітарна ситуація у громадах Дніпропетровщини: БФ «Схід SOS» провів моніторинг Дніпровського району

У січні – лютому 2026 року команда Благодійного фонду «Схід SOS» провела моніторинг гуманітарної ситуації та оцінку потреб у 16 громадах Дніпропетровської області, зокрема Дніпровського району. Йдеться про міські

(Підгородненську), селищні (Царичанську, Слобожанську, Петриківську, Обухівську, Солонянську, Новопокровську, Святовасилівську) та сільські громади (Новоолександрівську, Сурсько-Литовську, Любимівську, Чумаківську, Миколаївську, Могилівську, Китайгородську та Ляшківську).

Станом на лютий 2026 року Дніпровський район не входить до переліку територій, де ведуться активні або можливі бойові дії. Люди переїжджають туди з більш небезпечних прифронтових територій. Найбільші громади за кількістю вимушено переміщених осіб: Слобожанська – 28 553 особи, Підгородненська – 25 000 осіб, Солонянська – 24 406 осіб.

Більшість громад мають задовільний стан доріг та стабільне транспортне сполучення. У більшості центрів громад функціонують адміністративні установи, зокрема ЦНАПи, управління соціального захисту населення, пенсійні фонди та податкові служби. Жителі мають доступ до медичних послуг через мережу лікарень, амбулаторій та ФАПів. Освітні заклади працюють в офлайн, онлайн та змішаному форматах.

Заміновані території відсутні. Рівень пошкодження житлового фонду внаслідок обстрілів становить від 0 % до 5 %.

За результатами моніторингу команда БФ «Схід SOS» виділила окремі ключові проблеми в громадах:

- Енергозалежність водопостачання

У Любимівській та Ляшківській громадах жителі користуються колодязями та свердловинами. Вимкнення світла призводить до повної відсутності води.

- Потреба в ремонті місць тимчасового проживання (МТП)

Чимало МТП потребують капітального ремонту та дооблаштування. Зокрема, у Любимівській громаді діють два МТП: одне в Любимівці, розраховане на 150 людей, інше – на 98 місць у Придніпрянському. Обидва потребують дооблаштування: ремонту та утеплення даху, ремонту витяжки та стелі, встановлення пандуса та відновлення свердловини.

У Чумаківській громаді функціонують два МТП. У селі Чумаки приміщення розраховане на проживання 46 людей, є потреба у встановленні пандуса, а також бойлера й електричних плит для приготування їжі. У селі Приют, яке розраховане на проживання 55 людей, є потреба в облаштуванні приміщення з урахуванням принципів інклюзії, а також у ремонті каналізації. У Ляшківській громаді приміщення МТП розраховане на 50 місць, також необхідний косметичний ремонт та дооблаштування.

- Брак засобів гігієни та засобів для пересування представників маломобільних груп населення

У громадах мешкає велика кількість самотніх людей старшого віку та осіб з інвалідністю, якими опікуються соціальні працівники. Люди потребують постійного забезпечення засобами гігієни, а також засобами для пересування: кріслами колісними, милицями та палицями. Соціальні працівники мають потребу в електровелосипедах для обслуговування людей у віддалених районах. У Могилівській громаді приміщення для створення МТП

потребує реконструкції та капітального ремонту даху, підлоги, електрики. Громада шукає фінансування.

- Дефіцит енергообладнання

Через постійні атаки ворога по об'єктах енергетики в населених пунктах спостерігаються перебої з електропостачанням або діють графіки відключення світла. Громади потребують генераторів потужністю від 15 до 500 кВт для забезпечення надання адміністративних послуг та безперервної роботи об'єктів критичної інфраструктури, зокрема медичних закладів.

- Брак твердого палива напередодні опалювального сезону

Вимушено переміщені особи та представники інших вразливих категорій населення, які проживають у приватних домогосподарствах з пічним чи твердопаливним опаленням, не мають достатніх фінансових ресурсів для заготівлі дров та паливних брикетів.

Громади потребують підтримки у формуванні запасів твердого палива. Йдеться про Могилівську, Китайгородську, Сурсько-Литовську, Царичанську, Підгородненську, Миколаївську, Святовасилівську та Петриківську громади.

Моніторинг здійснено в межах проекту «Підтримка постраждалих внаслідок війни представників вразливих груп населення та жителів віддалених територій України» та реалізується БФ «Схід SOS» за фінансової підтримки ЄС. Його зміст є виключною відповідальністю фонду та не обов'язково відображає позицію ЄС (European Union in Ukraine).

07.03.2026

Благодійний фонд «Схід SOS»

<https://east-sos.org/publications/evakuacziya-maye-vidbuvatys-ale-vona-maye-butu-chitko-reglamentovana-ryzyku-novogo-zakonu-pro-obovязkovu-evakuacziyu-rozyasnyuye-advokacziynyk-bf-shid-sos/>

«Евакуація має відбуватись, але вона має бути чітко регламентована»: ризики нового закону про обов'язкову евакуацію роз'яснює адвокат БФ «Схід SOS» Ярослав Таранець в етері Суспільного

2 березня 2026 року Президент України підписав Закон № 4779-ІХ, який врегульовує проведення обов'язкової евакуації з територій активних або можливих бойових дій. Серед іншого, закон передбачає можливість примусової евакуації дітей у разі відмови батьків від супроводу, надає представникам поліції право застосовувати силу, створює умови для прихованої реквізиції (відчуження) майна та має інші недоліки.

Раніше представники Коаліції правозахисних організацій зверталися до Президента України із закликом ветувати законопроект про обов'язкову евакуацію через недостатню регламентованість та передбачуваність. 27 лютого 2026 року була опублікована відповідна спільна позиція з повноцінним

аналізом ризиків законопроекту та проханням залучити до доопрацювання закону гуманітарні організації, які безпосередньо здійснюють евакуацію.

Детальніше про ключові зауваження, проблеми та ризики новоприйнятого закону розповів у етері Суспільного адвокатики Благодійного фонду «Схід SOS» Ярослав Таранець.

Гуманітарні організації не заперечують необхідності евакуації з прифронтових територій і підтримують цей механізм як інструмент збереження життя. Однак наголошують на тому, що процес евакуації має бути регламентований, зважений і продуманий на кожному етапі. Закон має цілком зрозумілу мету – врятувати і зберегти життя людей, але методи й механізми, які ним запроваджуються, мають бути більш передбачуваними.

Мілітаризація процесу евакуації

Закон передбачає можливість залучення до евакуації Військової служби правопорядку в деяких випадках. Водночас у законі не визначено, у яких саме випадках може застосовуватися таке залучення. Ці нечіткі положення несуть ризики порушення норм міжнародного гуманітарного права.

Працівники Нацполіції матимуть право застосовувати заходи примусу під час евакуації

Закон допускає примусову евакуацію людей за участю поліції, але не визначає, що саме означає «примус», у яких межах він може застосовуватися і які гарантії мають люди. Потенційно поліція має повноваження використовувати фізичний вплив (силу), спеціальні засоби (кийки, електрошокери, кайданки, сльозогінний газ, світлошумові гранати тощо) та вогнепальну зброю.

Відсутність положень щодо забезпечення евакуйованих житлом

Евакуація з небезпечних територій не зводиться до самого виїзду. Це тільки перший крок, після якого держава має забезпечити людям зрозумілий процес інтеграції в приймаючій громаді: житло, підтримку й нові соціальні зв'язки.

Примусова евакуація дітей без супроводу батьків чи інших законних представників

«Раніше наш фонд адвокував обов'язкову евакуацію в примусовий спосіб дітей принаймні з одним із батьків або з іншими законними представниками. Водночас прийнятий закон дозволяє вилучення дитини з родини під час евакуації. Варто звертати увагу на пропорційність втручання держави в справі сім'ї».

Є реальний ризик, що діти, відібрані в батьків під час примусової евакуації, будуть розміщуватися в інтернатах.

Якщо протягом шести місяців батьки не звернуться із заявою про повернення дитини та не підтвердять проживання на умовно безпечній території, орган опіки може звернутися до суду з позовом про позбавлення батьківських прав.

Як діяти гуманітарним працівникам, якщо батьки чи опікуни категорично проти вивезення дитини з небезпечної території?

Як показує досвід Благодійного фонду «Схід SOS», люди швидше наважуються на евакуацію, коли знають, що їх очікує після виїзду. Наші команди проводять інформування в прифронтових громадах, з'ясувують причину відмов і шукають рішення, як підтримати людину в процесі переселення. Переконавання має відбуватися через розмову, а не через застосування сили.

Найчастіше причиною відмови від евакуації є недостатня обізнаність про види державної підтримки, передбаченої для людей після виїзду з небезпеки.

Як правозахисники бачать майбутнє закону про евакуацію?

Закон уже підписаний і набув чинності. Його реалізація буде визначена на рівні підзаконних актів, розробка яких розпочинається. Обов'язково мають бути передбачені механізми та запобіжники щодо перелічених ризиків порушення прав людей. Гуманітарні та правозахисні організації, що працюють з евакуацією цивільного населення, мають бути долучені до процесу напрацювання таких рішень.

БФ «Схід SOS» готовий долучатися до процесу вдосконалення евакуаційного законодавства і працювати над пропозиціями змін.

Нагадаємо, нещодавно представники коаліції організацій, що опікуються питаннями захисту прав постраждалих внаслідок збройної агресії проти України, звернулися до Президента України із закликом ветоувати закон про евакуацію з населених пунктів, розташованих на територіях активних та можливих воєнних (бойових) дій.

03.03.2026

БО «Благодійний фонд «РОКАДА»

<https://rokada.org.ua/hromada-v-iaku-khochetsia-povernutysia-rokada-hotuie-fundament-dlia-reintehratsii-ukraintsiv/>

Громада, в яку хочеться повернутися: «Рокада» готує фундамент для реінтеграції українців

Сьогодні українські громади стоять перед історичним викликом: як стати настільки комфортними та безпечними, щоб українці, які планують повернення, обрали саме їх? Питання реінтеграції – це не лише про емоційне бажання бути вдома, а й про конкурентоспроможність самої громади. Саме на створення такого середовища спрямований проєкт благодійного фонду «Рокада» «Зміцнення стійкості громад для повернення та реінтеграції», який реалізується в межах проєкту «YOUA – Формуємо нові шляхи, будуємо майбутнє України» та впроваджується за дорученням Уряду Німеччини та імплементується GIZ Ukraine.

Протягом року команда «Рокади» працюватиме у трьох областях України – Вінницькій, Дніпропетровській та Львівській, щоб перетворити виклики міграції на можливості для сталого розвитку територій.

Мільйони українців сьогодні мають статус ВПО або перебувають за кордоном. Коли настане момент прийняття рішення про повернення, вирішальними стануть питання доступності та якості сервісів, від ЦНАПів до лікарень, психологічної підтримки та інклюзивності – середовищі, де кожен, незалежно від досвіду чи фізичних можливостей, відчуває себе частиною цілого.

«Ми розуміємо, що універсального шаблону реінтеграції не існує. Кожна громада має свою унікальну ідентичність. Нашим завданням є разом із ними створити умови, куди людям захочеться не просто приїхати в гості, а залишитися назавжди. Стійкість – це здатність перетворити кризу на фундамент для зростання», – зазначає Алла Красовська, керівниця проекту.

Наразі проект фокусується на 9 пілотних громадах, які стали центрами досліджень. Це «передова» проекту, де на основі реальних даних (інтерв'ю, фокус-груп та аналізу документів) формується модель, яку згодом зможе запозичити будь-який муніципалітет України. Ключовий акцент – на соціальній згуртованості. Сильна громада починається з довіри між мешканцями та владою, де спільні рішення та взаємопідтримка стають основою для розвитку кожного.

Досвід, який ми напрацьовуємо зараз, стане базою для системних змін у масштабах країни. Ми прагнемо, щоб успішні кейси, від соціальних інноваційних рішень до форматів діалогу влади з мешканцями, були масштабовані на всю Україну.

Проект YOUA надає виключно технічну допомогу та не впливає на особисті рішення людей щодо повернення в Україну. Участь у заходах і користування сервісами можливі виключно на добровільній основі для осіб, які розглядають можливість повернення, уже ухвалили таке рішення або перебувають у процесі реінтеграції після повернення в Україну.

05.03.2026

БО «Благодійний фонд «РОКАДА»

<https://rokada.org.ua/bezbar-iernist-i-zakhyst-u-mezhakh-novoho-proiektu-rokada-posyliuie-dopomohu-dlia-vrazlyvykh-hrup-u-3-oblastiakh/>

Безбар'єрність і захист: у межах нового проекту «Рокада» посилює допомогу для вразливих груп у 3 областях

Благодійний фонд «Рокада» за фінансової підтримки Гуманітарного фонду для України / Ukraine Humanitarian Fund (UHF) втілює новий комплексний проект, спрямований на покращення житлових умов та посилення захисту внутрішньо переміщених осіб і постраждалих внаслідок війни. Ініціатива охоплює Сумську, Херсонську та Житомирську області й триватиме до 31 жовтня 2026 року.

Варто зазначити, що фахівці працюють відповідно до специфіки, поточних гуманітарних потреб і викликів у кожному регіоні. Тож у

Житомирській області команда зосереджується на підтримці ВПО, а в Сумській і Херсонській — також на роботі з постраждалим населенням.

Вимушене переміщення чи подолання наслідків війни — це не лише пошук безпечного місця, а й щоденна боротьба з бар'єрами: від фізичної недоступності приміщень до труднощів в отриманні соціальних, адміністративних чи медичних послуг. Новий проєкт покликаний розв'язати ці проблеми через поєднання двох ключових напрямів — координації та управління місцями тимчасового проживання (СССМ) і захисту (Protection).

Напрямок СССРМ: доступність та інклюзія

Одним із пріоритетів проєкту є перетворення місць тимчасового проживання (МТП) на простори, де всі мешканці, незважаючи на їхній вік, статус чи мобільність, почуватимуться гідно. Тож основні завдання такі:

- ремонт й облаштування прихистків з особливою увагою до питань безбар'єрності;
- створення нових місць для людей, які вимушено покинули домівки;
- ефективні управління та координація – впровадження чітких правил проживання та підтримка сталої роботи прихистків задля комфорту й безпеки мешканців.

Напрямок Protection: соціальний супровід, адвокація та індивідуальна допомога

Окрім забезпечення фізичного комфорту, команда «Рокади» також планує надавати цілий комплекс послуг. Передбачені такі активності:

- кейс-менеджмент та соціальний супровід — індивідуальна робота з вразливими категоріями населення (ВПО, постраждалі через бойові дії) для розв'язання їхніх конкретних проблем;
- допомога в натуральній формі (ІРА) — надання необхідних речей та ресурсів відповідно до потреб;
- транспортні послуги для доступу до соціальних, медичних та адміністративних сервісів;
- індивідуальні та групові психологічні консультації;
- інформаційні заходи щодо державних програм підтримки та ключових питань захисту;
- адвокаційні заходи для покращення доступу внутрішньо переміщених українців до послуг та підтримки стабільної роботи колективних центрів.

«Цей проєкт надзвичайно важливий, оскільки поєднує покращення умов проживання з комплексною підтримкою. Для внутрішньо переміщених осіб, особливо для людей з інвалідністю та обмеженою мобільністю, важливо не лише мати дах над головою, а й реальний доступ до послуг, захисту, психологічної допомоги та можливостей інтеграції в громадах. Ми прагнемо, щоб колективні центри були безпечним, гідним і доступним простором для життя», — зазначає Марія Шемендюк, менеджерка проєкту в «Рокаді».

Така ініціатива допомагає зрозуміти специфічні потреби прифронтових громад і тих регіонів, що приймають велику кількість евакуйованих. Рокадівці

продовжують працювати над тим, щоб кожна людина, яка втратила дім чи зазнала труднощів через війну, змогла відчувати підтримку й отримати шанс на початок нового життя у безпечному та інклюзивному середовищі.

06.03.2026

Благодійний фонд «ЯМаріуполь»

https://mhhelp.org.ua/novini_ta_istorii/news/razom-sylnishi-mizhnarodni-partnery-dopomahayut-rodynam-mariupoltsiv

Разом сильніші: міжнародні партнери допомагають родинам маріупольців

Команди центрів «ЯМаріуполь» щодня працюють над тим, щоб підтримка для маріупольців ставала ширшою та відчутнішою. Важливу роль у цьому відіграють міжнародні партнери.

Одними з таких надійних друзів залишаються Мальтійська служба допомоги Львів. Завдяки їхній підтримці маріупольські родини отримують санітарно-гігієнічні набори, які стають необхідною підмогою у повсякденному житті.

Допомога спрямована на тих, хто потребує її найбільше. Це родини, які виховують дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей з інвалідністю, багатодітні родини, а також родини загиблих Захисників і Захисниць України, військовополонених та звільнених з полону. Підтримку також отримують люди з інвалідністю внаслідок війни та особи з інвалідністю І групи.

Для багатьох родин така допомога має не лише практичне значення. Вона також нагадує, що поруч є люди, готові підтримати у складний час.

«Щиро дякую команді Мальтійської служби допомоги за вагому підтримку. Бажаю вам злагоди та миру», – говорить багатодітна маріупольська мама пані Світлана.

У центрах «ЯМаріуполь» підкреслюють, що партнерська підтримка допомагає охоплювати більше родин і швидше реагувати на їхні потреби.